2. tertialrapport 2026
Kristiansand kommune - sterkere sammen



Om tertialrapporten

Tertialrapporten er en rapport til bystyret som skal vise i hvilken grad budsjettvedtaket realiseres. I henhold til kommunelovens §14-5 om årsbudsjettets bindende virkning er kommunedirektøren pliktig til å fremme forslag om budsjettendringer dersom det skjer endringer i grunnlaget for budsjettet. Endret aktivitetsnivå skal først og fremst vurderes i økonomiplansammenheng da det langsiktige beslutningsgrunnlaget er langt bedre.

I 2. tertialrapport foretas en gjennomgang av hele budsjettet. Tertialrapporten inneholder både driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Status på områdene pr. 31. august, samt andre overordnede forhold (utenomsektorielle), danner grunnlaget for den samlede vurderingen.

Rapportering på fokusområder innenfor arbeidsgiversiden, internkontroll, status på økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen og status på verbalvedtak inngår også i denne rapporten.

På bakgrunn av innføring av nytt ERP system har det vært utfordringer på føring av regnskapet på rett plass og rett tjeneste. I tillegg er refusjon sykepenger ikke inntektsført, noe som skulle vært rettet fra leverandørens side til 2. tertialrapport 2026. Dette gjør at kommunedirektøren må ta forbehold om at kvaliteten i prognosene på områdenivå er noe svake også i denne rapporten.

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Bystyret tar 2. tertialrapport 2026 til orientering
2. Budsjettendringer på drift og investering vedtas
3. Budsjettendringer på bruk av disposisjonsfond og bundne fond vedtas
4. Det brukes 11,9 mill. kr av sentralt disposisjonsfond
5. Kommunedirektøren gis fullmakt til å overta resterende kontraktsforpliktelser i Kristiansand Kino Holding AS vedrørende salget av Kristiansand Kino Eiendom AS
6. Investeringsbudsjettet økes med 401,7mill. kr. På grunn av økte investeringsutgifter øker momskompensasjonsinntektene med kr 45,3 mill. kr
7. Investeringsbudsjettet: Tilskudd/salgsinntekter økes med 155 mill. kr (blant annet spillemidler)
8. Overføring fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet økes med 8,1 mill. kr
9. Kristiansand kommune tar i 2026 til sammen opp inntil 1.268 mill. kr i lån til finansiering av investeringer, jf. kommunelovens § 14-15 første ledd. Dette er inkludert finansiering av underskudd/manglende finansiering av investerings-regnskapet i 2025 med kr 51,8 mill. kr (vedtatt BY42/26).
10. Det er budsjettert opptak av Startlån med 240 mill. kr. Dette lånet ble tatt opp i mai. Samlede låneopptak (inkl. startlån) i 2026 blir dermed inntil 1.508 mill. kr

Sammendrag

DRIFT

Økonomisk prognose 2026

Totalt forventer kommunedirektøren et positivt korrigert resultat på 39,1 mill. kr i 2026. Dette er en forbedring på 25,9 mill. kr i forhold til opprinnelig budsjett 2026 og 21 mill. kr forverring i forhold til 1. tertialrapport 2026.

I forhold til revidert budsjett er det forventet et merforbruk på områdene før bruk av disposisjonsfond på 54,5 mill. kr. Dette forverrer prognosen i forhold til revidert budsjett tilsvarende. Prognosen etter bruk av disposisjonsfond er et merforbruk på 15,1 mill. kr.

Toppfinansieringsordningen knyttet til ressurskrevende tjenester er svekket med ca. 150 mill. kr i 2027 for kommunene. Effekten påvirker imidlertid også 2026, og er beregnet til å utgjøre ca. 3 mill. kr for Kristiansand. Dette forverrer prognosen tilsvarende.

Det forventes et merforbruk på områdene på om lag 15,1 mill. kr etter bruk av disposisjonsfond.

Forventet korrigert netto driftsresultat:

Tall i 1000 kr (minus betyr merforbruk)	**Budsjett 2026**	**Rev. bud. 1. tertial 2026**	**Rev. bud. 2. tertial 2026**	**Prognose 2026**
Netto driftsresultat	26 249	72 898	48 663	-8 884
Netto premieavvik (avsetning premieavviksfond)	-13 040	-33 412	-24 521	-24 521
Netto avsetning til eller bruk av bundne fond	0	52 827	72 477	72 477
Korrigert netto driftsresultat	**13 208**	**92 313**	**96 619**	**39 072**

Kommunedirektøren foreslår i 2. tertialrapport 2026 å bruke 11,9 mill. kr av sentralt disposisjonsfond.

Sentralt disposisjonsfond var 01.01.26 på 407 mill. kr. Prognosen for det sentrale disposisjonsfondet er på om lag 546 mill. kr pr. 31.12.26. Dette under forutsetning av at merforbruk på områdene finansieres av områdefond og andre fond. Dersom dette blir resultatet vil sentralt disposisjonsfond utgjøre ca. 4,6 % målt opp mot driftsinntektene som er over måltallet på 4 %.

Områdene hadde et samlet disposisjonsfond på 118,1 mill. kr 01.01.26 og prognosen pr. 31.12.26 er samlet på -19,4 mill. kr. Områdene planlegger å bruke 39,4 mill. kr i disposisjonsfond i 2026. Helse og mestring og Oppvekst har negative disposisjonsfond med -60 mill. kr hver, mens de andre områdene forventer positive disposisjonsfond.

Områdene melder om følgende prognoser pr. 31.12.2026 etter foreslåtte rammeendringer og bruk av bundne fond i denne saken:

Tall i 1000 kr

	Område	Mer/mindre-forbruk etter bruk av disposisjonsfond 2026	Bruk/avsetning av disposisjonsfond 2026	Mer/mindre-forbruk før bruk av disposisjonsfond 2026
10	Kommunedirektøren og kommuneadvokat	800	0	800
11	Organisasjon og teknologi	0	-7 986	-7 986
12	Økonomi og virksomhetsstyring	1 000	-5 000	-4 000
2	Oppvekst	-15 000	-1 611	-16 611
3	Helse og mestring	-9 350	-8 939	-18 289
4	Kultur og innbyggerdialog	4 000	-5 365	-1 365
5	By- og stedsutvikling	1 950	-8 464*	-6 514
6	Næring og Nav	1 500	-1 000	500
Sum		**-15 100**	**-39 447**	**-54 547**

*dette er både områdefond, fond for vedlikehold, fond småbåthavn og fond til byvekstavtale, både bruk og avsetning.

Etter bruk/avsetning av disposisjonsfond er reelt merforbruk på om lag 15 mill. kr i områdene. Dette er en forbedring med 5 mill. kr i forhold til 1. tertial, og skyldes blant annet at kommunedirektøren foreslår at By- og stedsutvikling kompenseres for vintervedlikehold.

På Oppvekst er merforbruket knyttet til grunnskolevirksomheten, skolefritidsordning (SFO), institusjonsplasseringer, helsesaker, oppdragstakere og juridisk bistand i Barnevernet.

Helse og- mestring melder om et merforbruk på 9,4 mill. kr etter bruk av fond. Dette skyldes i hovedsak merforbruk på tjenester som er organisert som BPA og tilpasning på habiliteringsfeltet. Dette er en forverring i forhold til 1. tertialrapport da det ble meldt balanse. Det er imidlertid flere usikkerhetsmomenter ved prognosen.

Mindreforbruket til Kultur og innbyggerdialog skyldes i hovedsak reduserte vikarkostnader og vakante stillinger.

By- og stedsutvikling melder om et forbedret resultat i forhold til 1. tertialrapport (da var det -7,5 mill. kr etter bruk av fond). Dette skyldes i hovedsak at kommunedirektøren foreslår at området kompenseres med 6,95 mill. kr til kostnader vintervedlikehold. Mindreforbruket på 1,95 mill. kr skyldes reduserte lønnskostnader og mindre utbetalinger på enkelte ordninger i Klima og arealutvikling.

Det er vanskelig å gi en god prognose for hele bykassen. Spesielt på bakgrunn av kvaliteten på områdenes rapportering ved bytte av nytt ERP system. Det er fortsatt mange utfordringer med feilføringer og etterslep sykepengerefusjon.

Generelt er resultatet avhengig av utviklingen innen, netto finans, pensjonsutgifter og spesielt skatteinntektene framover.

Kommunedirektøren er fortsatt bekymret for den økonomiske situasjonen i Helse og mestring og i Oppvekst.

Statsbudsjett 2027 – konsekvenser for 2026
Kommunedirektøren foreslår enkelte budsjettendringer i 2. tertialrapport 2026. De er hovedsakelig knyttet opp mot redusert inntektsskatt, økt integreringstilskudd, økt prognose på eiendomsskatt, endrede pensjonskostnader, netto finans og liten økning i rammene til områdene.

I Statsbudsjettet for 2027 ble kommunenes anslag på skatteinntekter for 2026 redusert med nær 2,6 mrd. kr til 249 mrd. kr, da skatteinngangen i månedene etter RNB ikke har blitt fullt så høy som anslått. Dette tilsvarer en nedgang i skatteveksten fra 6,3 % i RNB til nå 5,3 % i forhold til 2025.

Endringene i prognosene for 2026 som kom i forbindelse med Statsbudsjettet for 2027 medfører at skatteanslaget for kommunen må nedjusteres med til sammen 55 mill. kr for 2026. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere skatteinntekten med 25 mill. kr og inntektsutjevningen som føres over rammetilskuddet foreslås redusert med 30 mill. kr.

Anslaget for deflator i 2026 er i Statsbudsjettet for 2027 redusert fra 4,1 % til 4,0 %. Det at deflatoren er redusert med 0,1% i 2026 vil bli tatt hensyn til i økonomiplanen for 2027 ved justering av pris og lønn, men kommunedirektøren forslår ingen endringer nå i 2. tertial 2026.

Endringene i kommunedirektørens forslag til tertialrapport medfører en forbedring av korrigert netto driftsresultat med 83,4 mill. kr i forhold til opprinnelig budsjett. Totalt positivt korrigert netto driftsresultat på 96,6 mill. kr som utgjør 0,8 % av brutto driftsinntekter. Detter er litt under måltallet på 1 %.

Områdene har en beskjeden reduksjon i rammene på totalt 17,6 mill. kr korrigert for bruk og avsetning av bundne fond. Total reduksjon i rammene for områdene henger sammen med økt inntekter knyttet til VAR område da selvkostrenten har endret seg mye.

Endringer i korrigert netto driftsresultat i forhold til revidert budsjett i 2. tertial 2026:

Tall i mill. kr	**Budsjettendringer**
Økt ramme samlet netto på områdene korrigert for bruk/avsetning av bundne fond	-17,64
Område 9:	
Økt eiendomsskatt	-6,00
Økt integreringstilskudd	-12,00
Redusert rammetilskudd	30,00
Reduserte skatteinntekter	25,00
Reduksjon gammel AFP-ordning	-2,51
Redusert rentekompensasjon Husbanken	0,45
Økt inntekt område 9 pensjonspremie KKP	-3,83
Redusert renteutgift	-21,00
Økt renteinntekt	-7,10
Tap kundefordringer (budsjettramme flyttes område 9)	10,33
Sum	**-4,30**

Minus betyr økte inntekter eller reduserte utgifter.

Aksjekjøpsavtale og overtakelse av resterende kontraktsforbindelser på vegen av Kristiansand Kino Holding AS
Salget av kinoeiendommen ble gjennomført ved at aksjene i Kristiansand Kino Eiendom AS ble overdratt til kjøper fra Kristiansand Kino Holding AS. I den forbindelse ble det inngått en aksjekjøpsavtale mellom

partene, en avtale som blant annet regulerer selgers erstatningsansvar ved avtalebrudd. Det er ikke grunn til å anta at vilkårene i kontrakten avviker fra hva som ville vært tilfellet om kinoeiendommmen/-selskapet hadde blitt solgt direkte fra kommunen i stedet for igjennom et holdingselskap.

For å kunne avvikle holdingselskapet og hente ut verdiene fra salget av kinoeiendommen, er man avhengig av at kommunen kan tre inn i holdingselskapets kontraktsforpliktelser overfor kjøper. Kommunedirektøren ber derfor om fullmakt til å overta resterende kontraktsforpliktelser på vegne av Kristiansand Kino Holding AS.

Mottak av flyktninger
Kristiansand kommune har vedtatt å bosette 160 personer i 2026, hvorav 15 er enslige mindreårige i alder 0-18 år i kommunens egne omsorgsboliger, jf. bystyresak 15/26. Det er pr.2 tertial bosatt 111 personer i Kristiansand.

Kommunedirektøren har iverksatt en styrt nedjustering av tjenestetilbudet som følge av redusert integreringstilskudd og lavere finansiering i økonomiplanperioden. Det arbeides med varige tilpasninger i tjenestenivå og bemanning.

Kommunen har gjennom tidligere saksbehandling nedjustert inntektsnivået som følge av lavere bosetting. Etter denne justeringen var behovet for bruk av disposisjonsfond for integrering beregnet til 15,1 mill. kr i 1. tertialrapport. En ny gjennomgang av inntektsgrunnlaget i 2. tertial viser at engangstilskudd knyttet til bosetting av eldre flyktninger kan oppjusteres med 5 mill. kr. Sammen med tilbakeføring av 2,3 mill. kr fra Helse og mestring som følge av forsinket eller utsatt oppstart av enkelte tiltak, reduseres behovet for bruk av fond for integrering med 7,3 mill. kr.

Sykefravær
På bakgrunn av nytt ERP system er det utfordringer i rapporteringen på sykefravær. Leverandøren av nytt ERP system Vivicta, har ikke kunnet fremskaffe oppdaterte sykefraværstall pr. 2. tertial hverken på kommunenivå eller områdenivå. Sykefraværet pr 31.03.26 for Kristiansand kommune var på 9,9 %. Dette er en reduksjon fra samme periode i fjor, da det var 11 %.

Kristiansand kommune har som mål å ligge under 8,1 % i totalt sykefravær innen 2026.

Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen
Kommunedirektøren har samlet for kommunen og under hvert område gitt en status på de politiske økonomiske tiltakene som ble vedtatt for 2026 i økonomiplan 2026-2029.

INVESTERING

I denne tertialrapporten er det fra i år lagt vekt på at bevilgning til prosjekter i investeringsregnskapet gjøres års avhengig, på samme måte som driftsregnskapet. For å sikre at prosjekter som ikke har hatt forventet fremdrift får med seg nødvendige ubrukte bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å budsjettere inn restsaldoer på prosjektene. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer.

Det er budsjettert med investeringsutgifter på ca. 1 527 mill. kr. i 2026 inkludert vedtatte budsjettendringer, men ekskludert startlån. Ved utgangen av august er det investert for ca. 722,9 mill. kr. mot ca. 1 018 mill. kr i periodisert budsjett.

Totalt sett foreslås det å øke investeringsbudsjettet i 2. tertial 2026 med netto 401,7 mill. kr. (av dette består 394,4 mill. kr rebudsjettering av restbevilgninger fra tidligere år).

Låneopptak økes med 192 mill. kr, tilskudd/salgsinntekter økes med ca. 155 mill. (av dette utgjør 104,5 mill. kr. rebudsjettering) Overføring fra driftsbudsjettet økes med 8,1 mill. kr. Pga. økte investeringsutgifter øker momskompensasjonsinntektene med kr 45,3 mill. kr.

I forbindelse med overgangen til nytt ERP-system ble det foretatt en større gjennomgang av kommunens investeringsprosjekter. I den forbindelse har man laget en oversikt over hvilke prosjekter som har restbevilgninger det er behov for å rebudsjettere.

Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. Imidlertid vil varierende grad av fremdrift i prosjektene kunne føre til at noen prosjekter ved årsskiftet vil ha et avvik mot årsbudsjettet. Merforbruk på prosjektene finansieres i årsavslutningen, men for prosjekter med mindreforbruk kan det være nødvendig å overføre eventuelle restbudsjetter fra tidligere år over til inneværende års budsjett.

Overføring av restbevilgninger hvor det kommer utgifter i år tas med i denne tertialrapporten og omtales i eget avsnitt på hvert område, mens prosjekter med utgifter som kommer i senere år innarbeides i økonomiplanen.

Oppsummering	**Beløp i tusen kr**
Økte bevilgninger	401 655
Sum	**401 655**
Økte tilskudd	-154 964
Netto bruk av investeringsfond	-310
Overført fra drift	-8 109
Netto bruk av kapitalfond	-949
Økt momskompensasjon	-45 323
Endret låneopptak (økt)	-192 000
Sum	**-401 655**

Status økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen

Bevilgninger med særlig tett oppfølging:

Beløp i 1000 kr

Område	Tiltak	Tiltaksbeskrivelse	2026
By- og stedsutvikling	Bortfall av inntekter ved salg	Dette gjelder salg av parkeringshus Børsen (forventet netto resultat på 1,9 mill.kr) og Elvegata (forventet netto resultat på 0,9 mill.kr).	0
By- og stedsutvikling	Bærekraftslager for møbler og materialer	Ved behandling av Økonomiplan 2026 vedtok bystyret å styrke klimasatsingen ytterligere på internt gjenbruk av møbler og inventar med 300 000 kr fra 2026 (i tillegg til 500 000 kr som også ble vedtatt) slik at også skoler kan hente materialer, tekstiler og annet materiell til undervisning og andre formål. Samlet sett er 800 000 kr innarbeidet i budsjettet for 2026.	300
By- og stedsutvikling	Drift parkering	Tar ned drift gjennom naturlig avgang som følge av færre parkeringshus i kommunalt eie.	0
By- og stedsutvikling	Opprustning av strand på Gravane	Bystyret har satt av 250 000 i 2026 til opprusting av strand i Gravane for å gjøre denne mer attraktiv å bruke. Det er lagt inn 50 000 pr år til drift. Parkvesenet har utarbeidet en landskapsplan med tilhørende kostnadsberegning for Gravane, som en del av arbeidet med nye tegninger for oppgradering av Strandpromenaden. Bevilgningen fra bystyret er ikke tilstrekkelig til å gjennomføre alle ønskede tiltak i området. Midlene vil derfor i sin helhet bli brukt til påfylling av sand og reparasjon av kanten, – så langt budsjettet rekker. Det er dessverre ikke mulig å gjennomføre tiltak på sjøbunnen i området, dabunnen er forurenset, og bør ikke røres. Parkvesenet vil likevel understreke at vannkvaliteten i sjøen er god, og området er derfor egnet for bading.	250
By- og stedsutvikling	Satsning på skolehager	Bystyret ber administrasjonen om å videreutvikle skolehagesatsningen til Kristiansand kommune, med et tydelig mål om å være best i landet på skolehager. Bystyret anser bybondens rolle i arbeidet som viktig, og rammen økes med 500 000 kr årlig i perioden 2027-2030.Det er stor interesse og engasjement knyttet til urbant landbruk. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom etablering av skolehager i samarbeid med direktørområdet Oppvekst, hvor målet er å styrke læring, bærekraftforståelse og lokal matproduksjon.	500
By- og stedsutvikling	Styrke klimaomstillingsfondet	Ved behandling av Økonomiplan 2026 vedtok bystyret å styrke Klimaomstillingsfondet med ytterligere 250 000 kr fra 2026.Ved behandling av Økonomiplan 2026 vedtok bystyret å styrke Klimaomstillingsfondet med ytterligere 250 000 kr fra 2026. Dette er innarbeidet i budsjettet for 2026, og samlet sett er Klimaomstillingsfondet nå på 3,325 mill. kr.	250
Helse og mestring	Direkte støtte til SiA psykisk helse	Midlene er utbetalt.	720
Helse og mestring	Helt med	Midlene er innarbeidet i budsjettet og inngår i arbeidet knyttet til å plassere kandidater.	300
Helse og mestring	Hopeful	Midlene er utbetalt.	1 000
Helse og mestring	Shalam	Midlene er utbetalt.	1 000
Kultur og innbyggerdialog	Demo Rona - lørdagsåpent	Det er bevilget 100 000 kr for 2026 til utprøving av lørdagsåpent ved ny bibliotekfilial på Rona. Mest sannsynlig vil Demo Rona ha åpent hver lørdag fra og med februar 2026. Åpningstiden er ikke endelig fastsatt, men det planlegges med å bruke samme åpningstid som på fredager: kl. 10.00 – 14.30.	100

Område	Tiltak	Tiltaksbeskrivelse	2026
Kultur og innbyggerdialog	Idrettsprisen	Nyopprettet idrettspris i 2025 er finansiert med 50 000 kr i budsjettet fra 2026, og bevilgningen legges til Idrett og fysisk aktivitet som utbetaler prispengene.	50
Kultur og innbyggerdialog	Instruktør skolekorps	I budsjettet for 2026 har Kristiansand kulturskole fått 232 000 kr i økt bevilgning til subsidiering av instruktører til skolekorps. Det vil være ulike modeller for å øke kapasiteten for instrumentalundervisning i korpsene. Den ene modellen vil innebære å gå til ansettelse av kulturskolelærer i 21-22% stilling, som tilsvarer ca. 300 undervisnings-timer. Den andre modellen vil være å redusere prisen fra 393 kroner til 364 kroner per undervisningstime, slik at korpsene kan kjøpe undervisningstjenester utover dette fra andre tjenesteleverandører. Direktøren for kultur og innbyggerdialog foreslår at det på vårsemesteret gjøres en reduksjon i timeprisen, og at det gjennomføres en dialog med korpsene og fagforeningene om hvordan ekstrabevilgningen på 232 000 kr best kan komme korpsene til gode og at modell for dette innføres fra og med nytt skoleår 2026.	232
Kultur og innbyggerdialog	Kulturrullator	Kulturrullator-ordningen er vedtatt med årlig økning på 400 000 kr fra 2026. Det vil gjøre det mulig for at Knuden-Kristiansand kulturskole kan videreføre tilbudet i Kulturrullator med samme størrelsesorden som i 2025. I tillegg vil det igangsettes et utviklingsarbeid for å forbedre ordningen med tanke på målgruppe, møteplasser og forvaltning av midlene.	400
Kultur og innbyggerdialog	Lørdagsåpen fritidsklubb - prøveprosjekt	Det er vedtatt en bevilgning på 700 000 kr til lørdagsåpen fritidsklubb, i en prøveperiode for 2026 og 2027. Fritidsenheten vil foreslå at et prøveprosjekt med lørdagsåpen fritidsklubb gjøres på Slettheia fritidsklubb og Songdalen fritidsklubb, evt. Voie/Vågsbygd og/eller Grim/Tinnheia. Det gjennomføres en ungdomsundersøkelse blant alle elever på ungdomsskolene i de aktuelle lokalområdene, der hensikten er å få aktuelle innspill og medvirkning fra ungdommene selv, til utformelse av de nye tilbudene. Nye tilbud i prøveprosjektet tas sikte på oppstart fra mars måned 2026.	700
Oppvekst	Alternative opplæringsarenaer	Midlene foreslås å inngå i den søkbare potten på 1 mill. kr som bystyret bevilget ved rullering av økonomiplan 2025-28. Ved forrige tildeling ble søknader som gjelder ungdomstrinnet prioritert. Rammeøkningen gir rom for også å prioritere alternative opplæringsarenaer i tilknytning til barneskolene.	1 000
Oppvekst	Amathea	Tilskudd på 1 mill. kr vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Midlene er utbetalt.	1 000
Oppvekst	Foreldreressurs i barnehagen	Styrking på 1 mill. kr til foreldreressurs i barnehagen i områder med levekårsutfordringer, vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplan. Midlene er lagt til nye enheten, Oppvekstmiljø, og styrker ressursene som allerede er lagt inn gjennom tidligere prioriteringer. Foreldreressursene er knyttet til barnehager i Kvadraturen, Grim og Øvre Slettheia/Slettheia. Rammeøkningen gir rom for at foreldreressurs også kan utvides til å gjelde barnehager i andre områder med høy andel barn med flerspråklig bakgrunn.	1 000
Oppvekst	Fysiske lærebøker	Midlene deles ut til alle 1-4 trinn basert på antall elever. Jf egen sak om lesing i oppvekstutvalget i april.	1 050
Oppvekst	Gatepuls	Styrking av Gatepuls med 1 mill. kr, vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Midlene var lagt til den nye enheten, oppvekstmiljø, for å styrke ressursene som allerede er lagt inn til Gatepuls. Gatepuls er et samarbeidsprosjekt mellom ungdomstjenesten i helse og mestring og oppvekstmiljø i barne- og familietjenester. Målgruppen er barn og unge i alderen 12-25 år. I oppstarten av Gatepuls og beredskapsmodellen har det vært et særlig fokus inn mot	1 000

Område	Tiltak	Tiltaksbeskrivelse	2026
		grunnskole. Fremover er det ønskelig å også styrke samarbeidet med videregående skoler. Det foreslås derfor i 1. tertialrapport å overføre 1 mill. kr til Lavterskel ung og voksen i Livsmestring, Helse og mestring.	
Oppvekst	Nullvisjonen	I forbindelse med behandling av økonomiplanen ble det lagt inn 1 mill. kr til å videreføre arbeidet med Nullvisjon. Midlene sikrer, sammen med 1 mill. kr i prosjektskjønn fra Statsforvalter i 2026 og 1 mill. kr som kommunedirektøren la inn årlig, nok ressurser til ledelse av programmet "Trygg sammen". I tillegg går midlene til andre tiltak, blant, årlig fagsamling og andre kompetansetiltak og tiltak ellers i programmet som er oppfølging av 0-visjonen mot vold og seksuelle overgrep overfor barn og unge. I 2026 er siste året man for prosjektskjønn fra Statsforvalter til prosjektet og det gjør at man kan ha et høyere aktivitetsnivå i 2026 enn i årene som kommer.	1 000
Oppvekst	Oppgradering og vedlikehold av uteområder, skoler og barnehager	I forbindelse med behandling av økonomiplanen ble Oppvekst tilført 2 mill. kr til oppgradering og vedlikehold av uteområder, skoler og barnehager. Oppfølging/disponering: Det foreslås i 1. tertialrapport å omgjøre midlene til investeringsmidler og tilføre dem prosjektet «utendørsarbeid ved skolene», som omdøpes til «Oppgradering og vedlikehold av uteområder i barnehager og skoler». Samlet årlig ramme blir da 3 mill. kr og vil gi grunnlag for nødvendige oppgraderinger, utskifting av utstyr og mulighet for spillemidler. Det foreslås å ikke legge opp til en egen søkeordning, men at midlene prioriteres etter behov ut fra kartlegginger som er gjort og innspill og ønsker fra enhetene. Dette for å sikre en mer likeverdig oppgradering og mindre administrativt arbeid. I tillegg må det tas hensyn til parkvesenets kapasitet til å prosjektere/lage planer. Barnehagene og skolene vil bli gitt god informasjon om de nye ordningene som følge av Bystyrets prioritering.	2 000
Oppvekst	Svømmeopplæring i utendørsbasseng	Administrasjonen foreslår å omdisponere midlene til barnehagesvømming i private og kommunale barnehager, ettersom statlig tilskudd avvikles fra barnehageåret 2026/27 (1,55 mill. kr i 2025/26).	250
Oppvekst	Søskenmoderasjon - barnehage og SFO	Søskenmoderasjon mellom barnehage og SFO er innført fra januar 2026. Moderasjonen er lag til SFO ut fra at foreldrebetalingen der er høyest og moderasjonsvirkningen derfor blir størst. Foreløpig beregninger basert på de fire første månedene at ordningen er underkompensert. Dette vil bli vurdert nærmere til 2. tertial.	675
Oppvekst	Unik	Tilskudd på 500 000 kr vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Ny samarbeidsavtale er utarbeidet. Midlene er utbetalt.	500
Økonomi og virksomhetsstyring	Redusert aktivitet i Region Kristiansand	Midlene er trukket ut av rammen.	-662
Totalsum			**14 615**

Innhold

1 Innledning 1
2 Økonomiske rammebetingelser 1
2.1 Årsresultat 2025 1
2.2 Økonomiplan 2026-2029 4
2.3 Områdenes netto driftsbudsjett 2026 4
2.4 Innsparingskrav 4
3 Sentrale økonomiske forhold 5
3.1 Skatt, eiendomsskatt og rammetilskudd 5
3.2 Netto finans 7
3.3 Andre overordnede forhold 8
3.4 Sentralt disposisjonsfond 13
3.5 Oppsummering budsjettendringer 14
4 Økonomiske måltall og handlingsregler 15
5 Kommunens tjenesteområder 16
5.1 Kommunedirektør 16
5.2 Organisasjon og teknologi 17
5.3 Økonomi og virksomhetsstyring 19
5.4 Oppvekst 22
5.5 Helse og mestring 30
5.6 Kultur og innbyggerdialog 49
5.7 By- og stedsutvikling 52
5.8 Næring og Nav 63
6 Budsjettendringer drift 67
7 En attraktiv arbeidsgiver og inkluderende arbeidsplass 70
8 Finansforvaltning 72
9 Internkontroll, avvik og tilsyn 79
10 Klimatiltak 80
11 Investeringer 81
12 Status verbalvedtak 105

1 Innledning

Tertialrapporten er en rapport til bystyret som skal vise i hvilken grad budsjettvedtaket realiseres. I henhold til kommunelovens §14-5 om årsbudsjettets bindende virkning er kommunedirektøren pliktig til å fremme forslag om budsjettendringer dersom det skjer endringer i grunnlaget for budsjettet. Endret aktivitetsnivå skal først og fremst vurderes i økonomiplansammenheng da det langsiktige beslutningsgrunnlaget er langt bedre.

I 2. tertialrapport foretas en gjennomgang av hele budsjettet. Tertialrapporten inneholder både driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Status på områdene pr. 31. august, samt andre overordnede forhold (utenomsektorielle), danner grunnlaget for den samlede vurderingen.

Rapportering på fokusområder innenfor arbeidsgiversiden, internkontroll, status på økonomiske tiltak fra bystyrebehandlingen og status på verbalvedtak inngår også i denne rapporten.

På bakgrunn av innføring av nytt ERP system har det vært utfordringer på føring av regnskapet på rett plass og rett tjeneste. I tillegg er refusjon sykepenger ikke inntektsført, noe som skulle vært rettet fra leverandørens side til 2. tertialrapport 2026. Dette gjør at kommunedirektøren må ta forbehold om at kvaliteten i prognosene på områdenivå er noe svake også i denne rapporten.

2 Økonomiske rammebetingelser

2.1 Årsresultat 2025

Årsresultatet for 2025 viste et positivt ordinært netto driftsresultat på 494 mill. kr. Korrigert netto driftsresultat (korrigert for bruk/avsetning bundne fond) var positivt på 477 mill. kr, noe som er 260 mill. kr bedre enn revidert budsjettert. Målt opp mot driftsinntektene utgjør dette 3,8%, som er godt over måltallet på 1%. Det positive avviket i forhold til revidert budsjett skyldes:

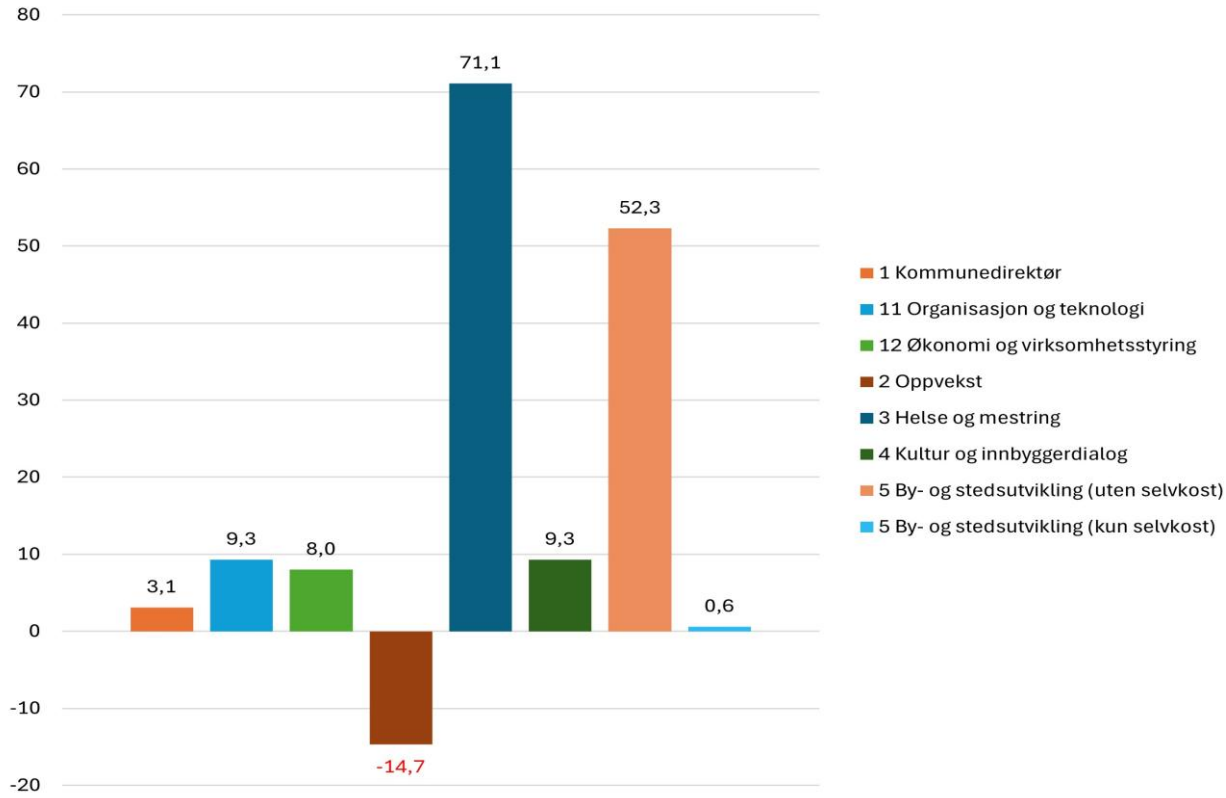
- økning av skatt og rammetilskudd med 11,1 mill. kr
- netto finansutgifter med 92 mill. kr
- mindreutgifter på pensjon (inkl. gammel AFP - ordning) med 19,4 mill. kr
- områdene samlet mindreforbruk inkl. selvkost med 139,1 mill. kr
- statstilskudd mottak av flyktninger -902 000 kr
- annet (kalkulatoriske renter m.m.) -654 000 kr

De fleste handlingsregler ble fulgt opp i 2025 og måltallet på resultat ble oppnådd med god margin. Kommunen ligger fortsatt litt under måltallet på sentralt disposisjonsfond.

Områdenes resultat 2025
Områdene har gjennomført tiltak og omstillinger som i fjor ga resultater. Områdene gikk samlet med 139 mill. kr i pluss etter bruk av 42 mill. kr av egne disposisjonsfond. Avviket er på 1,6 % av totalt 8,5 mrd. kr. Det er bare Oppvekst som er i minus med 14,7 millioner kr. Her er avviket på 0,4 % av 3,65 mrd. kr.

Helse og mestring har gjennomført tiltak og har et overskudd på 71,1 mill. kr, et avvik på 1,9 % av et budsjett på 3,65 mrd. kr. I dette resultatet ligger omlag 18 mill. kr knyttet til EPJ (elektronisk pasientjournal) som kommer i 2026 og 26,5 mill. kr som skal overføres til fond for integreringstilskudd.

Resultat pr. område, budsjettavvik i mill. kr:



Det samlede regnskapsmessige resultatet er kr 0 etter bruk av og avsetninger til sentralt disposisjonsfond.

Områdenes egne disposisjonsfond

100 % av enhetenes overskudd er tillagt områdenes disposisjonsfond. Områdenes disposisjonsfond var pr. 1.1.2025 på 36,9 mill. kr. Etter årsresultat 2025 og bruk av 42,3 mill. kr i 1. tertialrapport 2025 er områdenes disposisjonsfond pr. 1.1.2026 på 118,1 mill. kr:

Beløp i 1000 kr	Regnskap 2025	Regnskap 2024	Regnskap 2023	Regnskap 2022	Regnskap 2021	Regnskap 2020
1 Kommunedirektør og Kommuneadvokaten	2 467	1 761	514	1 041	652	8 665
11 Organisasjon og teknologi	20 612	19 379	18 966	16 975	22 659	13 497
12 Økonomi og virksomhetsstyring	12 049	8 614	7 621	7 631	9 401	11 706
6 Næring og NAV	17 003	12 381	24 884	15 658	21 264	16 724
2 Oppvekst	-43 016	-21 689	-20 520	-58 172	25 483	-14 318
3 Helse og mestring	16 871	-52 495	-62 924	-21 269	46 993	19 019
4 Kultur og innbyggerdialog	15 734	13 039	12 629	12 604	16 548	11 619
5 By- og stedsutvikling (uten selvkost)	76 396	55 887	42 902	57 661	35 640	50 197
Sum områdefond	**118 114**	**36 877**	**24 072**	**32 130**	**178 640**	**117 109**

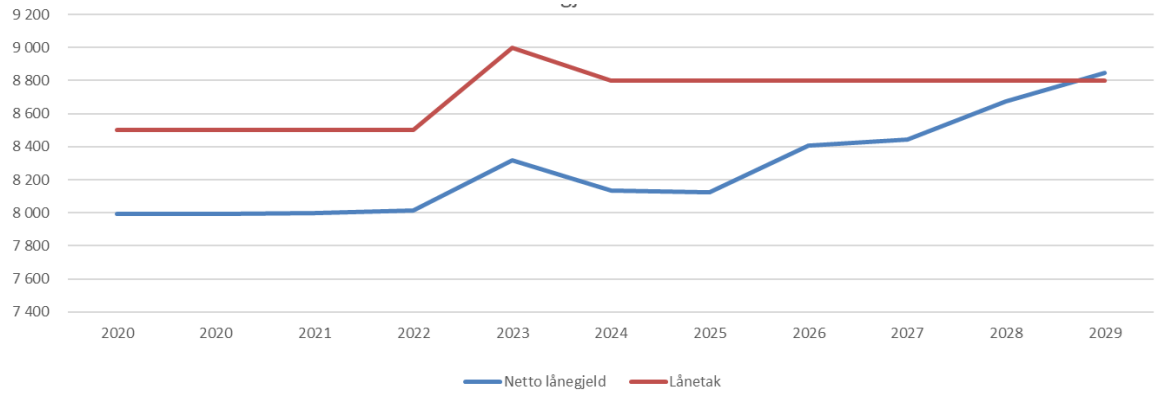
Det er kun Oppvekst som har et negativt disposisjonsfond, men det er store variasjoner internt i områdenes disposisjonsfond. Mange enheter har store negative fond. Områdene må lage en plan på hvordan dette skal håndteres.

Sentralt disposisjonsfond
Det sentrale disposisjonsfondet ble økt fra 205 mill. kr 31.12.2024 til 407,4 mill. kr pr. 31.12.2025. Fondet utgjør nå 3,2 % av brutto driftsinntekter, som er litt under bystyrets målsetting på 4 % (460 mill. kr). Det ble i 1. tertialrapport 2026 tilført netto 52,7 mill. kr fra områdene.

Netto lånegjeld
Bystyret har vedtatt et tak på netto lånegjeld på 8,8 milliarder kr i 2024. Netto lånegjeld er pr. 31.12.2025 8,125 mrd. kr som er 674 mill. kr under lånetaket.

Det er tatt opp nye lån på totalt 644,5 mill. kr i 2025 i tillegg til overtakelse av lånene fra boligstiftelsen på 65,1 mill. kr, totalt 706,6 mill. kr.

Netto lånegjeld 2020-2029 sett opp mot lånetaket i økonomiplanen:



Viser til årsrapport 2025 som ble behandlet i bystyret 20. mai 2026.

Sammenligninger med andre store kommuner (ASSS-nettverk)
KOSTRA tall pr. 16 mars 2025 viser at Kristiansand hadde et netto driftsresultat i 2025 på 4 % (0,4 % i 2024). Snittet for ASSS (aggregerte styringsdata for samarbeidende storkommuner)-kommunene uten Oslo var i 2025 på 3,3 %, og 7 av de ti sammenligningskommunene har et svakere resultat enn Kristiansand. Trondheim hadde høyest driftsresultat med 6 %, mens Bergen hadde lavest med 1 %.

Hovedbildet er at Kristiansand ligger noe under snittet for ASSS kommunene på frie inntekter men oppgang fra 2024. Kristiansand har også høyere gjeld (91 694 kr pr. innbygger) enn snittet for ASSS kommunene (91 904 kr pr. innbygger). Netto lånegjeld i 2025 er noe redusert i forhold til 2024.

Netto driftsutgifter til administrasjon og styring er lavere i Kristiansand enn ASSS-snittet, men utgiftene har økt fra 2024 til 2025.

Kristiansand hadde i 2025 netto driftsutgifter per innbygger til administrasjon og styring justert for utgiftsbehov (kommunekasse) på 5 814 kr mot 5 186 kr i 2024. Dette er en økning på 12,1%. Av ASSS-kommunene hadde Stavanger høyest utgift per innbygger med 6 528 kr, mens Lillestrøm hadde lavest utgift med 5 112 kr. Snittet for ASSS-kommunen ekskl. Oslo var i 2025 på 6 006 kr, noe som er en økning på 715 kr i forhold til 2024 (5 291 kr). Alle kommuner har fokus på reduserte administrasjonskostnader selv.

Det vises til årsrapport 2025 for å lese mer om de ulike nøkkeltallene og tall fra de største tjenesteområdene.

2.2 Økonomiplan 2026-2029

Netto driftsresultat
I opprinnelig økonomiplan 2026-2029 er det lagt opp til følgende korrigerte netto driftsresultat:

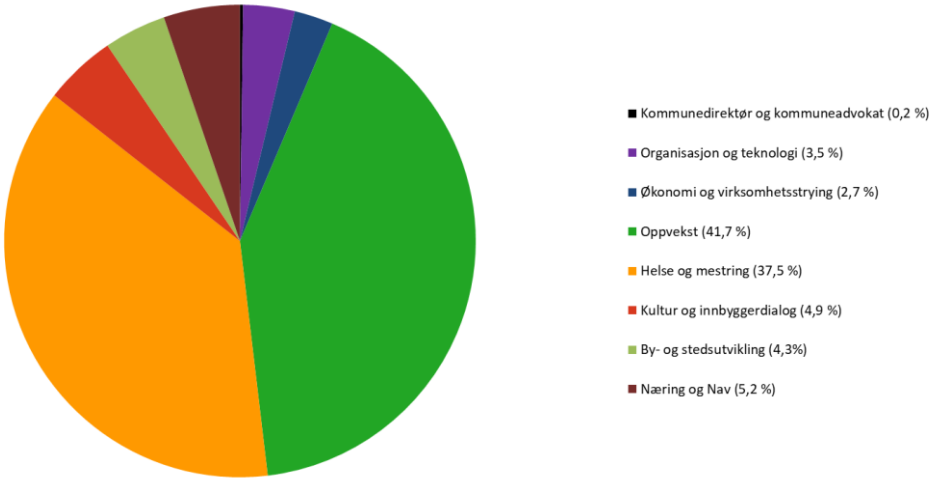
I mill. kr.	2026	2027	2028	2029	Sum
Korrigert netto driftsresultat*	**13,2**	**4,5**	**59,0**	**88,0**	**164,7**

*Korrigert for netto premieavvik og bruk/avsetning bundne fond.

Det økonomiske opplegget er stramt, og det er forutsatt omstillinger i områdene. Økt press på omsorgstjenesten som følge av endret demografi, kompenseres ikke fullt ut i perioden. Det legges opp til positivt resultat hvert år i perioden for å kunne bygge opp et framtidig økonomisk handlingsrom.

2.3 Områdenes netto driftsbudsjett 2026

Kommunen har et netto driftsbudsjett på 8,992 milliarder kr fordelt på områdene slik (opprinnelig budsjett pr. 1.1.2026):



Budsjettet til Kultur og innbyggerdialog inneholder mange tilskudd blant annet driftstilskudd til Kirkelig fellesråd (77,2 mill. kr) og tilskudd til Kilden teater og konserthus (37,6 mill. kr). Budsjettet til By- og stedsutvikling er netto inkl. VAR området. Budsjettet til Økonomi inneholder tilskudd til Kristiansandsregionens brann og redning IKS (KBR) med omlag 110 mill. kr.

2.4 Innsparingskrav

Kommunen arbeider kontinuerlig med å effektivisere driften. Innsparingstiltakene fra tidligere økonomiplaner er videreført. Sammenlignet med 2019 er totale innsparingstiltak på 168 mill. kr i 2025 og 200 mill. kr i 2030 i forhold til 2019. Store deler av dette er direkte knyttet til reduksjon av administrasjonskostnader.

Sammenlignet med de andre 12 store kommunene i Norge (ASSS-nettverket ekskl. Oslo) har Kristiansand lavere administrative kostnader enn gjennomsnittet.

På tross av noe bedret økonomisk situasjon i 2025 enn i 2024 har Helse og mestring og Oppvekst utfordringer med å omprioritere ressurser internt for å holde budsjettrammene i 2026. Bystyret har ikke vedtatt økte innsparingskrav i økonomiplanen for 2026-2029.

Totalt innsparingskrav for områdene utgjør 10,8 mill. kr i 2026 stigende til 14,4 mill. kr fra 2027. Alle tall er i forhold til 2025 og er fordelt slik pr. område (avrundet):

Tall i 1000 kr	2026	2027	2028	2029
Organisasjon og teknologi	-1 300	-2 000	-2 000	-2 000
Økonomi og virksomhetsstyring	-3 300	-4 100	-4 100	-4 100
Oppvekst	0	0	0	0
Helse og mestring	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Kultur og innbyggerdialog	-1 200	- 2 000	-2 000	-2 000
Kirkelig fellesråd	-100	-100	-100	-100
By- og stedsutvikling	-3 000	- 4 000	-4 000	-4 000
Næring og Nav	-700	-1 000	-1 000	-1 000
Sum	**-10 800**	**-14 400**	**-14 400**	**-14 400**

Både Helse og mestring og Oppvekst har i tillegg til dette store omprioriteringstiltak for å komme i budsjettbalanse i løpet av 2026. Den økonomiske situasjonen for disse tjenesteområdene er fortsatt krevende.

3 Sentrale økonomiske forhold

Sentrale økonomiske forhold omhandler frie inntekter som skatt og rammetilskudd, netto finans, pensjon og andre overordnede økonomiske forhold som ikke omhandler tjenesteområdene.

3.1 Skatt, eiendomsskatt og rammetilskudd

Skatteinntekter, rammetilskudd og eiendomsskatt
Fra og med januar 2026 ble ordningen med skattetrekkskonto avviklet, og arbeidsgivere skal i stedet fortløpende innbetale forskuddstrekk til Skatteetaten samtidig med utbetaling av lønn, pensjon eller andre trekkpliktige ytelser. I overgangsåret 2026 betyr dette at det er to ekstra måneder som inngår i forskuddstrekket, nærmere bestemt forskuddstrekk for november og desember 2025. Disse endringene medfører også at skatteinntekter som ville kommet i januar 2027 kommer i desember 2026, som er en del av forklaringen på en 6,3 % skattevekst i RNB (revidert nasjonalbudsjett) i forhold til 2025, selv om skatteøren settes ned med 1,4 prosentpoeng. Som følge av omlegging når arbeidsgivere innbetaler forskuddstrekk, er skatteinngangen i 2025 og 2026 ikke direkte sammenlignbar.

Skatteinngangen må ses i sammenheng med inntektsutjevningen i rammeoverføringene. Skatteinngangen for kommunesektoren i årets åtte første måneder var 208,4 mrd. kr. Dette er en økning fra i fjor, men tallene er som nevnt i avsnittet over ikke sammenlignbare med tidligere år på grunn av omleggingen for tidspunktet arbeidsgivere innbetaler forskuddstrekk. Kommunene har fått inn 173,9 mrd. kr i skatt på inntekt og formue hittil i år som er en økning på 17,8% sammenlignet med samme periode i fjor.

Per august for Kristiansand kommune er skatteveksten 19,1 % som er høyere enn landet, og over snittet til ASSS kommunene (inkl. Oslo) som er på 17,9 %. Så lenge Kristiansand er en minsteinntektskommune (under 90 % av landssnittet) er det aller viktigste at landet totalt opprettholder planlagt skatteinngang. Skatteveksten til kommunene ligger per august godt over anslaget i RNB på 6,3%. Så lenge Kristiansand kommune ligger under 90 % av landssnittet vil inntektsutjevningen dekke 95 % av eventuell skattesvikt. Per august ligger Kristiansand på 83,6% av landsgjennomsnittet.

Skatteinntektene ble i 1. tertial oppjustert med 45,9 mill. kr for Kristiansand kommune knyttet til oppjustering av skatteanslaget til 6,3% i RNB. I Statsbudsjettet for 2027 ble kommunenes anslag på skatteinntekter for 2026 redusert med nær 2,6 mrd. kroner til 249 mrd. kroner, da skatteinngangen i månedene etter RNB ikke har blitt fullt så høy som anslått. Dette tilsvarer en nedgang i skatteveksten fra 6,3 % i RNB til nå 5,3 % i forhold til 2025. Endringene i prognosene for 2026 som kom i forbindelse med Statsbudsjettet for 2027 medfører at skatteanslaget for kommunen må nedjusteres med til sammen 55 mill. kr for 2026.

Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere skatteinntektene med 25 mill. kr og inntektsutjevningen som føres over rammetilskuddet foreslås redusert med 30 mill. kr.

Rammetilskudd
Kommunedirektøren bruker KS sin prognosemodell til å beregne skatt og rammetilskudd for Kristiansand kommune. Rammetilskuddet ble i 1. tertial oppjustert med 79,3 mill. kr for Kristiansand kommune og var i stor grad knyttet til stortingets saldering av statsbudsjett hvor blant annet rammetilskuddet (innbyggertilskudd) ble økt med 3 mrd. kr for kommunene ikke ble tatt med i økonomiplanen for 2026 for Kristiansand kommune. Det var ingen endringer i Stortingsbehandlingen av RNB knyttet til rammetilskuddet.

Som nevnt i avsnittet over foreslår kommunedirektøren å redusere inntektsutjevningen med 30 mill. kr knyttet til redusert skatteanslag.

Deflator
Fra og med 2026 inngår kompensasjon for den anslåtte veksten i pensjonskostnadene i anslaget på den kommunale deflatoren. Anslaget for pris- og lønnsveksten i 2026 ble i statsbudsjettet anslått til 3,5 % (deflatoren), hvor lønnsveksten inkl. pensjon ble anslått til 4 % og prisveksten til 2,8 %. I RNB ble deflatoren endret til 4,1 %. Lønnsveksten inkl. pensjon ble endret fra 4,0% til 3,6% og prisveksten ble endret fra 2,8 % til 4,9 %.

Anslaget for deflator i 2026 er i Statsbudsjettet for 2027 redusert fra 4,1 % til 4,0 %. Det at deflatoren er redusert med 0,1% i 2026 vil en ta hensyn til i økonomiplanen for 2027 ved justering av pris og lønn, men kommunedirektøren forslår ingen endringer nå i 2. tertial 2026.

Vekst i frie inntekter
Regjeringen la i Kommuneproposisjonen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter (skatt og rammetilskudd) i 2027 på mellom 2,8 og 3,2 mrd. kroner, hvorav 2,4 mrd. kroner er relatert til forventet økning i tjenesteomfang som følge av befolkningsendringer (demografikompensasjon). Dette ville gitt økt handlingsrom mellom 0,4 mrd. til 0,8 mrd. kr.

I statsbudsjettet for 2027 legger regjeringen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter (skatt og rammetilskudd) på 2,6 mrd. kr hvor av 2,2 mrd. kroner er relatert til forventet økning i tjenesteomfang som følge av befolkningsendringer (demografikompensasjon). Dette er vesentlig lavere enn hva som ble lagt frem i kommuneproposisjonen. Dette gir økt handlingsrom på 0,4 mrd. kr.

Kommuneøkonomien var i 2025 bedre for mange kommuner, men fortsatt stram da hver tredje kommune gikk i minus. Men kommunesektoren endte samlet med et overskudd i fjor, hvor samlet netto driftsresultat endte på 2,5 %.

Eiendomsskatt
Bystyret har vedtatt en handlingsregel som sier at skattesats for 2024 skal betraktes som et maksimalt nivå for eiendomsskatt. Volumveksten som følge av nye boliger i kommunen skal uavkortet benyttes til å redusere eiendomsskatten. Eiendomsskatten er som følge av dette ytterligere redusert i økonomiplan 2026-2029. I 2026 er det reduksjon fra 2,01 promille til 1,96 promille som nå utgjør et budsjett på 329,5 mill.kr i eiendomskatteinntekter. Basert på årets innkreving av eiendomsskatt hvor 3 av 4 terminer er fakturert ser anslaget på 329,5 mill. kr til å være ca. 6 mill. kr for lavt.

Eiendomsskatt knyttet til boliger og fritidsboliger ser ut til å være budsjettert 3,7 mill. kr for høyt, mens eiendomsskatt knyttet til næringseiendom ser ut til å være budsjettert 9,7 mill. kr for lavt. Kommunedirektøren foreslår derfor å justere opp anslaget samlet med 6 mill. kr i 2. tertial 2026.

3.2 Netto finans

Her gis en kort omtale av finansområdet og finansforvaltningen. Mer utfyllende informasjon gis i **eget kapittel**, hvor også temaet ansvarlige investeringer og bærekraftsrapportering (ESG) inngår.

Utbytte, gjeld, renter og avdrag
Det foreslås ingen budsjettendringer for utbytte fra kommunalt eide selskaper.

Bykassens lånegjeld utgjør 12.292,4 mill. kr pr 31.08.2026. Dette er en reduksjon på 54,7 mill. kr sammenlignet med 31.12.2025. Det er så langt i år ikke tatt opp nye lån til investeringer, men det er tatt opp 240 mill. kr i startlån i Husbanken. Betaling av avdrag i henhold til avdragsplanene har derfor redusert lånegjelden med 294,7 mill. kr.

Budsjetterte avdrag, som skal betales på investeringslån, må ikke være lavere enn lovpålagt minimumsavdrag. Det gjøres ingen endringer på avdragene i 2. tertial, men det kan komme endringer i årsoppgjøret knyttet til endrede avskrivninger på VAR anlegg.

Den flytende renten på lån i Kommunalbanken har økt fra 4,85 % til 5,15 % i løpet av tertialet. Renten på grønne lån vil ligge 10 basispunkter lavere. Styringsrenten fra Norges Bank ble hevet fra 4,0 % til 4,25 % i mai, og videre til 4,5 % nå i september.

I forhold til 1. tertialrapport økes låneopptaket med 192 mill. kr, som i hovedsak skyldes rebudsjettering. Kommunedirektøren foreslår å redusere renteutgiftene med 21 mill. kr i 2. tertial 2026, noe som begrunnes med at låneopptaket foretas senere på året enn budsjettert. Renteinntektene på likviditeten foreslås økt med 7,1 mill. kr. Dette skyldes først og fremst at kapitalgrunnlaget etter nye beregninger økes med 150 mill. kr. Kapitalinntektene knyttet til VAR investeringer er ventet å øke med 27,2 mill. kr grunnet økt selvkostrente, som gjør at rentebelastningen samlet for kommunen blir mindre.

Kortsiktig likviditet
Likviditeten i kommunen er god, og rentenivået har steget noe gjennom tertialet. Renteinntektene foreslås økt med 7,1 mill. kr hovedsakelig basert på økning av kapitalgrunnlaget. Det at likviditeten er god sammenlignet med andre kommuner, skyldes blant annet måten kommunen har valgt å håndtere pensjon og premieavvik på.

Energiverksfondet – langsiktig forvaltning
Totalporteføljen har gitt en avkastning på 3,2 % per utgangen av 2. tertial, tilsvarende 40,9 mill. kr. En

nyere oppdatering per 25. september viser omtrent samme avkastningstall. Avkastningen er relativt svak for en portefølje med aksjer og obligasjoner, og er om lag på nivå med bankrente i perioden. Årsaken til den svake avkastningen er sammensatt. Renteporteføljene har gitt tilnærmet null avkastning som følge av økte globale inflasjonsforventninger og stigende lange renter. Stigende renter bidrar på kort sikt til lavere obligasjonskurser. Avkastningen for globale aksjer er samlet sett god, men er redusert som følge av en vesentlig kronestyrkelse i løpet av 1. tertial. Avkastningen for aksjer i fremvoksende markeder er svært god og trekker opp totalresultatet, til tross for lav vekt i porteføljen.

Avkastningen er 31,4 mill. kroner lavere enn årsbudsjettet på 72,3 mill. kroner. Det budsjetterte beløpet er basert på en forventet langsiktig årlig avkastning på 5,9 %. I 2. tertialrapport forutsettes avkastningen å bli som budsjettert. I økonomiplanen for 2027–2030 er det lagt til grunn en årlig avkastning på 6,3 %.

3.3 Andre overordnede forhold

Pensjonskostnader

Beregnede pensjonskostnader
Som nevnt i avsnittet om deflator inngår kompensasjon for den anslåtte veksten i de beregnede pensjonskostnadene i anslaget på den kommunale deflatoren fra og med 2026. Anslag i RNB viste at veksten i pensjonskostnadene inkl. amortisering ligger an til å bli vesentlig lavere enn opprinnelig anslått i statsbudsjettet. I statsbudsjettet ble det lagt til grunn at pensjonskostnadene ville utvikle seg i takt med årslønnsveksten. I RNB ble veksten i pensjonskostnader anslått å bli 0,8%-poeng lavere enn årslønnsveksten. Dette medfører isolert sett en lavere deflator, som igjen gir lavere rammetilskudd til kommunene. Det at den beregnede pensjonskostnaden (som regnskapsførers) forventes å bli lavere gjør at premieavviket forventes å bli høyere i 2026. Premieavviket er forskjellen mellom beregnet pensjonskostnad og det kommunen må betale i faktisk pensjonspremie. Det nye anslaget for deflator for 2026 legges frem av regjeringen 7. oktober i forbindelse med statsbudsjett for 2027. Dersom anslaget endres, vil kommunedirektøren legge dette inn i saksfremstillingen.

Pensjonspremie
Reguleringspremien estimeres basert på de seneste prognoser om lønnsvekst fra Statistisk sentralbyrå og Norges Bank. I RNB viste det viser seg at lønnsveksten blir høyere enn anslått i statsbudsjettet, det samme gjelder regulering av grunnbeløpet i folketrygden. Det at disse blir høyere enn anslått fører til økt pensjonspremie.

Anslag for årslønnsvekst ble i RNB estimert til henholdsvis 4,4 %. G-regulering (regulering av grunnbeløpet) ble 1. mai 2026 økt med 4,91%. Det vil si at alderspensjon under opptjening også ble oppregulert med 4,91% prosent.

Premiefond
Det at avkastningen i 2025 ble bedre har også ført til at premiefondene i KKP og KLP er tilført mere midler enn antatt. Det brukes imidlertid mere av premiefondene i KLP og KKP grunnet økt premie. For KLP er det tilført 66,3 mill. kr. Det er budsjettert brukt 55 mill. kr av premiefondet i KLP i 2026, slik at saldo vil være rundt 151,4 mill. kr ved årsslutt.

For KKP ble det tilført hele 272,4 mill. kr i fjor slik at saldoen ved inngangen av året var 518 mill. kr. Det er budsjettert brukt 294,7 mill. kr av premiefondet i KKP i 2026 og budsjettert en tilførsel på 182,4 mill. kr slik at saldo vil være rundt 406 mill. kr ved årsslutt. I SPK har vi ikke premiefond.

Avtalefestet pensjon (AFP)
Gammel AFP ordning ble flyttet til område 9 (fellesområde) i 2025. Gammel AFP ordning utgår i slutten av 2029. I Økonomiplanen ble gammel AFP budsjettert til 89,8 mill. kr inklusiv arbeidsgiveravgift i 2026. I

1. tertial 2026 ble denne redusert med 9,4 mill. kr til 80,4 mill. kr. Siste prognose viser at gammel AFP ordning ytterligere reduseres med 2,5 mill. kr til 77,9 mill. kr. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere budsjettet med ca. 2,5 mill. kr som påvirker resultatet positivt.

Effekten av ny offentlig AFP (AFP Livsvarig) er en betydelig økning i pensjonsforpliktelse og pensjonskostnad og ble gjeldene fra året 2025. Ny offentlig AFP er inkludert i den samlede premiesatsen som kommuner betaler i pensjonspremie. Dette er forskjellig fra gammel AFP ordning som ble holdt utenom den samlede pensjonspremiesatsen i KKP. Ny offentlig AFP skal også inkluderes i regnskapsført pensjonskostnad fra og med året 2025.

Kommunal Landspensjonskasse (KLP)
Det foreligger nye prognoser fra KLP når det gjelder årets premie og premieavvik. I vedtatt budsjett for 2026 var det forutsatt å finansiere premie ut over 15 % fra opparbeidet premiefond i KLP.

KLP oppnådde god avkastning i 2025, som gjorde at premiefondet til Kristiansand kommune ble tilført 66,3 mill. kr. Det at lønnsveksten og regulering av grunnbeløpet blir høyere enn anslått i statsbudsjettet gjør at premien blir høyere. For KLP er premien økt med 2 mill. kr i forhold til 1. tertial 2026. Kommunedirektøren foreslår derfor å øke bruk av premiefondet med 2 mill. kr i forhold til 1. tertial 2026 til totalt 55 mill. kr. Dette for å holde forutsetningen om lik premie på 15%. Det vil med andre ord si at all premie over 15% dekkes av premiefondet i KLP.

Tjenesteområdene belastes som tidligere med 15 % premie, når det gjelder KLP er det hovedsakelig budsjettert på området helse og mestring.

Premieavviket medregnet arbeidsgiveravgift knyttet til KLP ventes å bli 0,1 mill. kr lavere enn 1. tertial 2026. I disse beregningene er det forutsatt benyttet premiefondet i KLP med 55 mill. kr som er 2 mill. Kr høyere enn i 1. tertial 2026. Rest premiefond i KLP vil etter dette være ca. 151,4 mill. kr ved utgangen av året.

Kristiansand kommunale pensjonskasse (KKP)
I vedtatt budsjett for 2026 var det forutsatt å finansiere premie ut over 13 % fra opparbeidet premiefond i KKP. Tjenesteområdene belastes som tidligere med 15 % premie, mens differansen på 2 %-poeng som utgjorde 81,4 mill. kr per 1. tertial 2026, ble ført til inntekt i område 9. Denne kan nå økes med 3,8 mill. kr til 85,2 mill. kr. Kommunedirektøren anbefaler å beholde forutsetningen om lik premie på 13 % som gjør at anslaget for bruk av premiefond økes med 3,4 mill. kr til totalt 294,7 millioner kr i forhold til 1. tertial 2026.

Bruk av premiefond utgjør totalt 294,7 mill. kr i 2026 og budsjettert en tilførsel på 183,3 mill. kr slik at saldo vil være rundt 406 mill. kr ved årsslutt.

I nye prognoser forventes det at premieavviket i KKP blir 8,7 mill.kr lavere enn budsjettert.

Statens pensjonskasse (SPK)
Når det gjelder Statens pensjonskasse SPK, viser ny prognose at det budsjetterte premieavviket er lik som prognosene og det foreslås ingen endringer.

Premieavvik
Oversikt over premieavviket og inndekning av tidligere premieavvik (med arbeidsgiveravgift):

I hele 1000 kr	Beløp økonomiplan 2026	Beløp 1. tertial 2026	Beløp 1. tertial 2026
Kristiansand kommunale pensjonskasse KKP	-284 183	-259 505	-250 723
Kommunal Landspensjonskasse KLP	-26 090	-45 207	-45 099
Statens Pensjonskasse SPK	153	-15 521	-15 521
Inndekning av tidligere premieavvik	297 079	286 822	286 822
Netto avsetning til premieavviksfond	**-13 040**	**-33 412**	**-24 521**

Tabellen viser at årets premieavvik er høyere enn årets inndekning av tidligere premieavvik som gjør at det totalt må avsettes ca. 24,5 mill. kr til premieaviksfondet i 2026. Dette er 8,9 mill. kr lavere enn 1. tertial 2026.

2027
Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2026 fattet Stortinget følgende anmodningsvedtak: «Stortinget ber regjeringen i Kommuneproposisjonen 2027 redegjøre for ordningen med premieavvik og redegjøre for ev. tiltak for å forbedre ordningen.»

Ved utgangen av 2025 utgjorde det akkumulerte premieavviket for kommunesektoren samlet hele 63 mrd. kr.

Regjeringen varslet i kommuneproposisjonene at de vil justere forholdstallet mellom diskonteringsrenten og lønnsvekst. I 2025 var dette forholdstallet 1. I 2026 reduserte Kommunal- og distriktsdepartementet dette forhåndstallet til 0,88 og i 2027 er det varslet at det vil være 0,75. Målet er at over tid skal pensjonskostnadene reflektere nivået på pensjonspremiene. Det at forholdstallet reduseres vil isolert sett gi høyere beregnede pensjonskostnader i kommuneregnskapene og gi lavere premieavvik. Det at de beregnede pensjonskostnadene blir høyere vil også medføre en høyere deflator og dermed høyere rammetilskudd.

Anslaget for merkostnader til pensjon for 2027 legger til grunn at sektoren bruker alle tilbakeførte midler til premiefond i 2026 til å betale pensjonspremier i år.

Pensjon oppsummert
Samlet viser pensjonspremie, AFP og premieavviksordningen en reduksjon av ordinært netto driftsresultat med ca. 2,6 mill. kr.

Premieavvik isolert viser samlet merutgift på ca. 8,9 mill. kr. Økt inntekt knyttet til premie som føres på område 9 er beregnet til ca. 3,8 mill. kr for KKP. Gammel AFP ordning kan reduseres med 2,5 mill. kr.

I disse beregningene ligger det til grunn at bruken av premiefond for KLP øker med 2 mill. kr, mens bruken av premiefond for KKP øker med 3,4 mill. kr i forhold til 1. tertial 2026.

Den budsjetterte avsetningen til fond for inndekning av premieavvik foreslås redusert med ca. 8,9 mill. kr til totalt 24,5 mill. kr. Underbalansen på premieavviksfondet var pr 01.01.2026 (akkumulert premieavvik minus fond) på 143,5 mill. kr som forutsatt i økonomiplanen for 2026-2029.

Kommunens korrigerte resultat forbedres med 6,3 mill. kr knyttet til pensjon.

Rentekompensasjon Husbanken
Nye prognoser på rentekompensasjon gjennom Husbanken til kommunale investeringer i helse og omsorgsboliger, renovering av skole og kirkebygg ser ut til å bli ca. 0,45 mill. kr lavere enn budsjettert. Kommunedirektøren foreslår derfor å redusere budsjettet tilsvarende til totalt ca. 18,8 mill. kr i rentekompensasjon fra Husbanken i 2026.

Overføring fra drift til investering
På enkelte områder er det forutsatt at investeringer skal dekkes av disposisjonsfond. Rent budsjett-teknisk må dette føres som bruk av disposisjonsfond i driften med tilsvarende utgiftspost - overføring til investering. Økt overføring fra drift til investering utgjør ca. 8,1 mill. kr.

Avsetning tap kundefordringer
Tap på kundefordringer i 2026 må oppjusteres fra tidligere år. Grunnen til at tallene for 2026 er høyere enn tidligere år, er overgangen til nytt ERP system. Alle krav fra gammelt system vil bli regnskapsmessig tapsført til og med 31/12-2025, som er fire måneder mer enn tidligere år. Selv om fordringene tapsføres regnskapsmessig vil kommunal innfordring følge opp kravene i sitt system, og kreve innbetalinger så lenge det er mulig. Tidligere år har det kun vært tapsført frem til 1/8 året før. Kommunale avgifter vil ikke bli tapsført, da dette er krav med legalpant. Totalt vil årets tap knyttet til kundefordringer være på totalt 11,3 mill. kr, som er 7,7 mil Kr høyere enn budsjett. Kommunedirektøren forslår å flytte budsjett midler knyttet til tap på fordringer på 3,6 mill. kr fra områdene til område 9, samt å økte budsjettet på område 9 med 7,7 mill. kr. Innbetalinger på tapsførte fordringer fra gammelt ERP system foreslås økt med 1 mill. kr. Totalt vil dette ha en negativ resultateffekt på 6,7 mill. kr for kommunen.

Integreringstilskudd
Kristiansand kommune har vedtatt å bosette 160 personer i 2026, hvorav 15 enslige mindreårige, jf. bystyresak 15/26. Per 2. tertial er det bosatt 111 personer i Kristiansand.

Kommunen har gjennom tidligere saksbehandling nedjustert inntektsnivået som følge av lavere bosetting. Etter denne justeringen var behovet for bruk av disposisjonsfond beregnet til 15,1 mill. kr. En ny gjennomgang av inntektsgrunnlaget i 2. tertial viser at engangstilskudd knyttet til bosetting av eldre flyktninger kan oppjusteres med 5 mill. kr. Sammen med tilbakeføring av 2,3 mill. kr fra Helse og mestring som følge av forsinket eller utsatt oppstart av enkelte tiltak, reduseres behovet for bruk av disposisjonsfond med 7,3 mill. kr. Behovet for bruk av disposisjonsfond knyttet til reduserte inntekter anslås etter dette til 7,8 mill. kr i 2026.

Arbeidet med å tilpasse tjenestetilbudet til et lavere og mer varig finansieringsnivå på integreringsfeltet videreføres. Omstillingen må samtidig balanseres mot fortsatt usikkerhet knyttet til aktivitetsnivå, tjenestebehov og utviklingen i utgifter og inntekter på området.

Tilskudd til enslige mindreårige
Forventet inntektsbudsjett øker med 7 mill. kr som følge av etterbetalinger og oppdaterte satser knyttet til alder og tidspunkt for bosetting. Samtidig foreslås det å omdisponere midler innen ordningen, blant annet til oppgradering og vedlikehold av kommunale boliger for større familier. Dette må ses i sammenheng med et økende behov for egnede boliger som følge av familiegjenforeninger.

Integreringsfond og statens dekningsgrad
Saldo på integreringsfondet var om lag 223 mill. kr ved inngangen av 2026. Ved behandlingen av 2. tertial korrigeres fondet for årsresultatet i 2025, som reduserer fondet med 2,5 mill. kr. Etter disponeringer vedtatt før 2. tertial på 28,5 mill. kr og foreslåtte justeringer i 2. tertial som øker fondet med 7,3 mill. kr, anslås saldoen til om lag 199,7 mill. kr.

Saldo på integreringsfond særskilt tilskudd til enslige mindreårige var på 42 mill. kr ved inngangen av 2026. Ved behandlingen av 2. tertial korrigeres fondet for årsresultatet i 2025, som øker fondet med 1,6 mill. kr. Etter disponeringer vedtatt før 2. tertial på 14,5 mill. kr og foreslåtte justeringer i 2. tertial som samlet øker fondet med 3,75 mill. kr, anslås saldoen til om lag 61,8 mill. kr.

Oppdatert nasjonal dekningsgrad av de ulike statlige tilskuddsordningene etter beregningsutvalgets rapport. Dekningsgradene må tolkes med varsomhet. Beregningene bygger på nasjonale gjennomsnitt og utvalgskommuner, og er ikke et direkte mål på dekningsgraden i den enkelte kommune. Resultatene påvirkes blant annet av målgruppenes sammensetning, tjenestebehov, organisering og lokale kostnadsforhold. I tillegg vil avgrensningen mellom hvilke kostnader som anses tilskuddsberettigede og hvordan kostnadene føres og fordeles i kommunenes regnskap påvirke resultatene.

Tilskudd	2022	2023	2024	2025
Integreringstilskudd	97,3 %	91,8 %	90,4 %	96,7 %
Særskilt enslige mindreårige	117,0 %	113,8 %	107,2 %	103,9 %
Norsktilskudd	77,1 %	80,1 %	83,1 %	71,5 %

Endringer i integreringstilskudd på områdene.

Tall i 1000 kr

Område	Tiltak	Beløp
2	Oppvekst	-900
3	Helse og mestring	3 200
5	By og sted	-3 500
9	Korrigert årsresultat 2025	-902
9	Økte inntekter integreringstilskudd og særskilt tilskudd	12 000
9	Avsetning til integreringsfond og fond for enslige mindreårige etter korrigering av årsresultat 2025	-9 898
Sum		**0**

Konkrete tiltak er beskrevet under hvert område.

3.4 Sentralt disposisjonsfond

Kommunedirektøren foreslår at det brukes 12 mill. kr av sentralt disposisjonsfond i 2. tertialrapport 2026. Kommunedirektøren anslår at sentralt disposisjonsfond blir om lag 546 mill. kr ved årsslutt:

Tall i 1000 kr

Tiltak	Beløp
Sentralt disposisjonsfond 01.01.2026	407 400
Tilbakelevering til bykassa fra Kommunedirektør	819
Tilbakelevering til bykassa fra Kommuneadvokaten	147
Tilbakelevering til bykassa fra Organisasjon og teknologi	5 616
Tilbakelevering til bykassa fra Økonomi og virksomhetsstyring	4 049
Tilbakelevering til bykassa fra Oppvekst	15 000
Tilførsel fra bykassa til Oppvekst (barnevern og kriseteam)	-10 406
Tilbakelevering til bykassa fra Helse og mestring (EPJ)	17 669
Tilførsel fra bykassa til Helse og mestring (kriseteam)	-1 271
Tilbakelevering til bykassa fra Kultur og innbyggerdialog	1 504
Tilbakelevering til bykassa fra By- og stedsutvikling	18 060
Tilbakelevering til bykassa fra Næring og Nav	1 548
Vedtatt bruk av disposisjonsfond i 2026 økonomiplan 2026-2029	-7 289
Avsetning til disposisjonsfond 1. tertial 2026	104 637
Bruk av disposisjonsfond 2. tertial 2026	-11 942
Sum	**545 537**

Det forutsettes her at eventuelt merforbruk i de områdene dekkes inn av områdefond og av andre fond.

3.5 Oppsummering budsjettendringer

Oppsummert endringer i 2. tertial – område 9 utenomsektorielle forhold:

Tall i 1000 kr

Område 9 - Frie inntekter, netto finans m.m.	**Endring 2. tertial**
Redusert rentekomp. Husbanken	450
Redusert premie KKP	-3 830
Redusert premieavvik KKP	8 783
Redusert premieavvik KLP	108
Redusert avsetning til fond for premieavvik	-8 891
Gammel AFP ordning	-2 513
Økt eiendomsskatt bolig, fritidsbolig og næringseiendom	-6 000
Redusert renteutgift	-21 000
Økt renteinntekt likviditet	-7 100
Tapsføring kundefordring	10 326
Bruk av fond for integreringstilskudd	-950
Økt integreringstilskudd eldre	-5 000
Økt integreringstilskudd enslige mindreårige	-7 000
Avsetning til disposisjonsfond integrering	12 000
Redusert skatt	25 000
Redusert rammetilskudd	30 000
Bruk av sentralt disposisjonsfond 2. tertialrapport 2026	-11 942
Sum område 9	**12 442**

4 Økonomiske måltall og handlingsregler

Økonomisk handlefrihet sikres gjennom effektiv ressursbruk
En grunnleggende forutsetning i kommuneplanen er at kommunens økonomiske handlefrihet skal sikres gjennom effektiv ressursbruk. Kommunens innbyggere skal gis et så godt tjenestetilbud som mulig innenfor de økonomiske rammene.

Bystyret har vedtatt 2 måltall og 6 handlingsregler for kommunens økonomistyring:

Driftsmål	Indikator	Siste måling 2025	Mål 2026	Mål 2029
1. Korrigert netto resultatgrad bør være minimum 1,0 % (om lag 115 mill. kr)	Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3,8 %	1,0 %	1,0 %
2. Sentralt disposisjonsfond bør utgjøre minimum 4,0 % (om lag 460 mill. kr)	Sentralt disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	3,3 %	4,0 %	4,0 %

Handlingsregler for økonomistyring:

1. Korrigert netto lånegjeld skal være maksimalt 8,8 mrd. kr nominelt.
2. Netto premieavvik skal hvert år avsettes til fond for dekning av premieavvik.
3. Energiverksfondet skal prisjusteres hvert år.
4. Utbytteinntekter skal kun benyttes til å finansiere varige driftsutgifter dersom utbyttet er stabilt over tid.
5. Skattesats for 2024 skal betraktes som et maksimalt nivå for eiendomsskatt. Volumveksten som følge av nye boliger i kommunen skal uavkortet benyttes til å redusere eiendomsskatten.
6. Salgsinntekter fra salg av utleieboliger avsettes i sin helhet til rehabilitering av boliger eller kjøp av boliger for utleie til vanskeligstilte på boligmarkedet.
7. Midler uten bindinger fra staten som tilfaller kommunen i løpet av et år skal tilføres disposisjonsfondet eller brukes til nedbetaling av gjeld (vedtatt 1. tertialrapport 2026)

Økonomiplanen for 2026-2029 er basert på disse måltallene og handlingsreglene (1 til 6), som alle fylles opp.

Måltallet om korrigert netto driftsresultat er på 0,1% i vedtatt budsjett 2026. Justert budsjett i 2. tertial 2026 viser et korrigert netto driftsresultat på 0,8 %. Prognosen pr. 31.12.26 er på 0,3%.

Måltallet om sentralt disposisjonsfond er innfridd, prognosen på dette pr. 31.12.26 er 4,6 % hvor måltallet i økonomiplanen er 4 %.

5 Kommunens tjenesteområder

5.1 Kommunedirektør

Årsprognose

Kommunedirektør, inkludert Kommuneadvokaten melder om et samlet mindreforbruk på 800 000 kr for 2026 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Området foreslår ingen bruk av disposisjonsfondet og det planlegges heller ikke bruk av bundne fond.

Prognose pr. enhet etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond vises i tabellen under.

Tall i 1000 kr

Enhet	Regnskap pr. 31.08.26	Budsjett pr. 31.08.26	Avvik pr. 31.08.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose avvik 2026
Kommunedirektør	3 076	4 165	1 089	6 664	500
Kommuneadvokaten	7 672	8 063	391	12 906	300
Sum	**10 748**	**12 228**	**1 480**	**19 571**	**800**

Kommunedirektøren har per 2. tertial et mindreforbruk på 1,1 mill. kr som knytter seg til driftskostnader inkl. konsulenthonorarer. Det forventes et mindreforbruk på 500 000 kr ved årets slutt.

Kommuneadvokaten har per 2. tertial et merforbruk på 391 000 kr som i hovedsak skyldes sykefravær der det ikke settes inn vikar, samt vakans i deler av året i en stilling. Det forventes et mindreforbruk på 300 000 kr ved årets slutt.

Disposisjonsfond

Tabellen under viser en samlet oversikt på disposisjonsfond for Kommunedirektør og Kommuneadvokaten. Områdets disposisjonsfond pr. 01.01.2026 var 2,46 mill. kr. Det ble levert tilbake 966 000 kr til bykassen i 1. tertial. Disposisjonsfondet er 1,5 mill. kr pr. 2. tertial.

Det forventes et årsresultat på 800 000 kr. Prognosen på disposisjonsfondet pr. 31.12.2026 er dermed 2,3 mill. kr.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Beløp
Disposisjonsfond Kommunedirektør pr 01.01.2026	1 819
Disposisjonsfond Kommuneadvokaten pr 01.01.2026	647
Sum disposisjonsfond pr 01.01.2026	2 466
Tilbakelevering bykassen fra Kommunedirektør	-819
Tilbakelevering bykassen fra Kommuneadvokaten	-147
Årsprognose budsjettavvik 31.12.2026	800
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.2026	**2 300**

Ut fra årsprognosene for budsjettavvik vil Kommunedirektøren vil ha 1,5 mill. kr i disposisjonsfond ved årets slutt og Kommuneadvokaten 800 000 kr. Totalt 2,3 mill. kr.

5.2 Organisasjon og teknologi

Årsprognose

Organisasjon og teknologi melder om forventet balanse ved året slutt etter bruk av disposisjonsfond og bruk av bundne fond.

I 1. tertial ble det benyttet 4,99 mill. kr fra disposisjonsfond og 248 000 kr fra bundne fond. I 2. tertial disponeres ytterligere 3 mill. kr fra disposisjonsfond til investeringsprosjektet IT-kapasitet og sikkerhet. Samlet bruk av fondsmidler i 2026 utgjør dermed 7,99 mill. kr fra disposisjonsfond og 248 000 kr fra bundne fond.

Prognose pr. stab etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Stab	Regnskap pr. 31.08.26	Budsjett pr. 31.08.26	Avvik pr. 31.08.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose budsjettavvik 2026
Organisasjonsdirektør	48 522	48 906	384	57 379	400
HR	58 040	58 320	280	86 828	0
IT og digitalisering	56 961	59 731	2 771	80 465	3 000
Politikk og administrasjon	54 301	53 152	- 1 149	79 634	1 300
Bedriftshelsetjenesten	7 539	7 261	- 278	10 890	- 200
Lønn	9 737	7 197	- 2 540	11 565	- 4 500
Sum	**235 100**	**234 567**	**- 534**	**326 760**	**0**

Organisasjon og teknologi har per utgangen av august et merforbruk på ca. 500 000 kr, men forventer balanse ved årets slutt.

Organisasjonsdirektøren (inkludert forsikring og beredskap) har per 2. tertial et mindreforbruk på 400 000 kr og forventer også 400 000 kr i mindreforbruk ved årets slutt.

HR forventer balanse ved årets slutt. Den største usikkerheten knytter seg til lærlingeordningen. Antall lærlinger våren 2026 var høyere enn det som lå til grunn i budsjettet. For å unngå at merkostnadene skulle føre til en reduksjon i opptaket av lærlinger høsten 2026, er det benyttet nær 2 mill. kr fra disposisjonsfondet.

IT og digitalisering forventer et mindreforbruk på om lag 3 mill. kr ved årets slutt. Hovedårsaken er at tre stillinger har vært vakante gjennom deler av året. Stillingene er nå besatt med tiltredelse fra oktober. Det forventes også noe mindreforbruk knyttet til varer og tjenester.

Politikk og administrasjon forventer et mindreforbruk på 1,3 mill. kr ved årets slutt. Dette skyldes i hovedsak at sykefravær ikke har blitt erstattet med vikar, samt at en stilling som ble ledig i løpet av året ikke er erstattet.

Bedriftshelsetjenesten forventer et merforbruk på 0,2 mill. kr ved årets slutt.

Lønnsavdelingen forventer et merforbruk på 4,5 mill. kr ved årets slutt. Hovedårsaken er merkostnader knyttet til innføringen av ERP-systemet, som har medført omfattende bruk av overtid og

konsulentbistand. Per 2. tertial er det påløpt om lag 1 mill. kr i overtidskostnader og 1,6 mill. kr i konsulenthonorarer. I tillegg er det mottatt, men ikke betalt, konsulentfakturaer på om lag 500 000 kr. Samlede merkostnader utgjør dermed om lag 3,1 mill. kr per 2. tertial. Det forventes fortsatt behov for både overtid og konsulentbistand resten av året. Prognosen er samtidig usikker, blant annet ettersom det ikke er avklart om kommunen vil motta kompensasjon fra systemleverandøren for feil og mangler som har medført økt ressursbruk og merkostnader.

Interne budsjettendringer

Kommunedirektøren foreslår følgende interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Tiltak	2026
Overføring til investering	3 000
Totalsum	**6 000**

Disposisjonsfond

Organisasjon og teknologi sitt disposisjonsfond pr. 01.01.2026 var på 20,612 mill. kr. Det ble tilbakelevert 5,6 mill. kr til bykassen og brukt til sammen 4,9 mill. kr av disposisjonsfondet i 1. tertial. Disposisjonsfondet var dermed 10 mill. kr etter 1. tertial.

Kommunedirektøren foreslår å bruke 3 mill. kr av disposisjonsfondet ved overførsel til investeringsprosjektet IT-kapasitet og sikkerhet. Det forventes balanse ved årets slutt. Prognosen for disposisjonsfondet per 31.12.2026 blir dermed 7 mill. kr.

Disposisjonsfond	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.2026	20 612
Tilbakelevering til bykassen	-5 612
Bruk i 1. tertial, kompensasjon HR	-531
Bruk i 1. tertial, Kompensasjon Lønn	-1 000
Bruk i 1. tertial, lærlinger	-1 979
Bruk i 1. tertial, bredbånd i distriktene	-1 475
Sum disposisjonsfond etter 1. tertial 2026	**10 014**
Bruk i 2. tertial til investeringsprosjektet IT-kapasitet og sikkerhet	-3 000
Årsprognose budsjettavvik 31.12.2026	0
Sum prognose disposisjonsfond 31.12.2026	**7 014**

Etter foreslåtte disponeringer vil Organisasjons og teknologidirektøren ha 229 000 kr i disp. fond. HR 3,1 mill. kr, IT og digitalisering 1 mill. kr og Politikk og administrasjon 2,7 mill. kr i disposisjonsfond. Bedriftshelsetjenesten og Lønn har ingen disposisjonsfond.

Planlagt bruk av områdets disposisjonsfond

HR planlegger å bruke 1,5 mill. kr av disposisjonsfondet i 2027 til IA-arbeid.

5.3 Økonomi og virksomhetsstyring

Årsprognose

Økonomi og virksomhetsstyring melder om et forventet mindreforbruk på 1 mill. kr i 2026 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Økonomi og virksomhetsstyring planlegger å bruke 5 mill. kr av disposisjonsfond og 2,13 mill. kr av bundne fond i 2026.

Prognose per stab etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Stab	Regnskap pr. 31.08.26	Budsjett pr. 31.08.26	Avvik pr. 31.08.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose budsjettavvik 2026
Økonomistyring	126 513	122 186	-4 328	174 904	200
Anskaffelser	9 252	8 708	-545	11 739	200
Regnskap	19 749	16 421	-3 327	25 868	-1 700
Strategi, analyse og styring	14 250	15 851	1 601	23 374	1 800
Forskning og utvikling	3 583	4 060	476	7 025	500
Sum	**173 347**	**167 225**	**-6 122**	**242 910**	**1 000**

Økonomi og virksomhetsstyring har per 2. tertial et merforbruk på 6,1 mill. kr. Avvikene som foreligger skyldes i hovedsak utgifter i forbindelse med ERP-systemet, periodisering, samt ikke mottatt refusjoner og inntekter.

Område melder et mindreforbruk på 1 mill. kr ved årets slutt. Årsaken bak årsprognosen skyldes et forventet mindreforbruk innen internasjonalt arbeid og planarbeid, grunnet omprioritering av arbeidskapasitet. Område Strategi, analyse og styring har i tillegg avsatte midler til en Trainee våren 2026 som er ubrukt, samt at frikjøp i forbindelse med prosjektarbeid ikke er blitt erstattet med vikarer.

Forskning og utvikling, Anskaffelser og Økonomistyring melder om et mindreforbruk på hhv. 500 000 kr og 200 000 kr, dette kommer hovedsakelig som følge av forventet sykefravær- og foreldrerefusjon, samt øvrige inntekter. Regnskap melder om et forventet merforbruk på 1,7 mill. kr etter bruk av disposisjonsfond ved årets slutt. ERP-prosessen har medført økte kostnader til overtid og innkjøp av konsulentbistand, samt ikke mottatte inntekter.

Status politisk økonomiske tiltak

Beløp i 1000

Politiske vedtak	Vedtatt budsjett	Status	Statusbeskrivelse
Redusert aktivitet i Region Kristiansand	-662	Ferdig	Midlene er trukket ut av rammen.
Sum	**-662**		

Budsjettendringer

Studentrådet fra Kultur og innbyggerdialog

Økonomi og virksomhetsstyring v/Strategi, analyse og styring har overtatt ansvar for oppfølging av studentrådet fra Kultur og innbyggerdialog etter at studentutvalget ble lagt ned som politisk utvalg.

Dette ses i sammenheng med oppfølging etter Studenttrivsels prosjektet og koordinering av universitetsbyarbeidet.

Pris- og lønnskompensasjon Kristiansandsregionen brann og redning (KBR)
I revidert nasjonalbudsjett for 2026 er anslaget for pris- og lønnsveksten i 2026 oppjustert fra 3,5 % (opprinnelig statsbudsjett 2026) til 4,1 %. I områdenes rammer for 2026 er det fordelt ut en samlet pris- og lønnsvekst på 2,5 %. KBR sin andel av dette utgjør 1,1 mill. kr. Dette ble ikke fanget opp i 1. tertialrapport og foreslås derfor tilført nå.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Enhet	Tiltak	2026
Regnskap	Tap på fordring Økonomi og virksomhetsstyring, Regnskap	-227
Strategi, analyse og styring	Studentrådet fra Kultur og innbyggerdialog	40
Økonomistyring	Pris og lønnsjustering	1 100
Totalsum		**913**

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Enhet	Tiltak	2026
Regnskap	Bruk disp.fond, Regnskap	700
Økonomistyring	Bruk disp.fond, Økonomistyring	300
Økonomistyring	ERP - prosjektet	300
Totalsum		**1 300**

Bundne fond

Det ble brukt 1,97 mill. kr av bundne fond i 1. tertial. I 2. tertial hentes det ut resterende midler av prosjektet Kristiansand simulerings- og ferdighetssenter tilsvarende 151 000 kr. Samlet bruk av bundne fond for Økonomi og virksomhetsstyring i 2026 er dermed 2,13 mill. kr.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Enhet	Tiltak	2026
Forskning og utvikling	Bruk av bundne fond, BF - Kristiansand simulerings- og ferdighetssenter	151
Totalsum		**151**

Disposisjonsfond

Økonomi og virksomhetsstyrings disposisjonsfond pr. 01.01.2026 var på 12,05 mill. kr. Område leverte tilbake 4 mill. kr i 1. tertial, og det ble vedtatt at 3,7 mill. kr av områdets disposisjonsfond brukes. I 2. tertial planlegges det å bruke ytterligere 1,3 mill. kr av disposisjonsfondet. Samlet bruk av disposisjonsfond for 2026 er da 5 mill. kr. Med et årsresultat på 1 mill. kr, blir prognosen på disposisjonsfondet pr. 31.12.26 på 4 mill. kr.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond Økonomi og virksomhetsstyring	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.26	12 049
Tilbakelevering til bykassa 1. tertial 26	-4 049
Bruk 1. tertial til ERP-prosjekt	-2 700
Bruk 1. tertial til Regnskap ifm. ERP-prosjekt	-1 000
Bruk 2. tertial til Regnskap ifm. ERP - prosjektet, overtid og innleie	-700
Bruk 2. tertial til ERP - prosjektet	-300
Bruk 2. tertial til Økonomistyring lønn stilling	-300
Årsprognose budsjettavvik pr. 31.12.26	1 000
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.26	**4 000**

Planlagt bruk av områdets disposisjonsfond i 2026

I år benyttes fondsmidlene til flere sentrale formål som støtter opp under både videreføring og forankring av prosjektarbeid, samt nødvendige tilpasninger i organisasjonen. En betydelig andel av midlene er allokert til ERP-prosjektet, hvor det er behov for både internt frikjøp og ekstra bistand for å sikre fremdrift og kvalitet i arbeidet, samt er det forskyvninger i kostnader fra 2025 til 2026 som dekkes. I tillegg brukes deler av fondsmidlene til å dekke en overlappende stilling i Økonomistyring, hvor to ansatte har gått av med pensjon og en ny har blitt ansatt.

I tillegg holdes en andel av fondet tilbake som økonomisk reserve, for å kunne håndtere uforutsette hendelser som måtte oppstå.

Disse prioriteringene er gjort med mål om å sikre stabil drift, støtte opp under strategiske satsinger og samtidig ivareta nødvendig fleksibilitet i en tid preget av høy endringstakt og usikkerhet.

Oversikt over hvor mye hver stab har disponibelt etter planlagt bruk og forventet årsprognose:

Disposisjonsfond pr. stab	Beløp
Økonomistyring	400
Økonomistyring diverse	900
Anskaffelser	500
Regnskap	0
Strategi, analyse og styring	1 700
Forskning og utvikling	500
Sum	**4 000**

5.4 Oppvekst

Årsprognose

Oppvekst melder om et forventet merforbruk på ca. -15 mill. kr i 2026 etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. På grunn av en ekstraordinær lønnskjøring ved utgangen av 2025, som normalt ville blitt belastet 2026, vil resultatet i 2026 bli forbedret med en engangseffekt på om lag 8 mill. kr. Hadde oppvekst hatt denne utgiften i 2026, ville merforbruket vært 23 mill. kr.

Det er knyttet en del usikkerhet til denne prognosen. Som følge av innføringen av nytt ERP-system har det vært utfordrende å etablere pålitelig økonomisk oversikt underveis, noe som har medført at økonomistyringen er gjort med begrenset innsikt. Hovedutfordringer er manglende sykelønnsrefusjoner.

Oppvekst brukte 154 000 kr av disposisjonsfond i 1. tertial og planlegger å bruke 1,46 mill. kr av disposisjonsfond i 2. tertial, totalt 1,6 mill. kr. Bruk av disposisjonsfond gjelder overføring til investering. Oppvekst planlegger å bruke 26 mill. kr av bundne fond i 2026.

Merforbruket er i all hovedsak knyttet til grunnskolevirksomheten, skolefritidsordning (SFO), institusjonsplasseringer, helsesaker, oppdragstakere og juridisk bistand i Barnevernet.

Prognose pr. kommunalsjefområde etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.26	Budsjett pr. 31.08.26	Avvik pr. 31.08.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose budsjettavvik 2026
20 Oppvekst stab	24 819	25 959	1 141	36 935	1 300
21 Skole	1 179 860	1 186 434	6 573	1 820 600	-10 000
22 Barnehage	948 043	958 203	10 160	1 382 175	-2 000
23 Barne- og familietjenester	352 508	365 880	13 371	585 256	-4 300
Sum	**2 505 230**	**2 536 476**	**31 246**	**3 824 966**	**-15 000**

Oppvekst stab

På Oppvekst stab forventes det et mindreforbruk på 1,3 mill. kr på grunn av vakanser og sykefravær.

Skole

Kommunalsjefområdet Skole forventer et samlet merforbruk på om lag 10 mill. kr ved utgangen av 2026. De sentrale ansvarsområdene ligger an til et merforbruk på om lag 5 mill. kr, og er i hovedsak knyttet til lavere foreldrebetaling i SFO enn budsjettert. Ordningen om søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO, som ble politisk vedtatt i økonomiplan 2026-2029, har blitt betydelig dyrere enn de 675 000 kr som ble lagt inn, og en forventer et merforbruk på 2,5 mill. kr ved årets slutt. I tillegg har flere familier fått innvilget redusert betaling knyttet til lavinntekt. Grunnskolene samlet melder et merforbruk på om lag 5 mill. kr.

Flere skoler står i en krevende økonomisk situasjon. Dette skyldes særlig et økende antall elever med omfattende behov for særskilt tilrettelegging og oppfølging. Både vekst i kompetanseavdelingene og en økende andel elever med store behov i nærskolen bidrar til økt ressursbruk. Det er 9 flere elever som har fått vedtak om plass på kompetanseavdeling fra skoleåret 2026/2027, noe som kommunedirektøren foreslår å kompensere området for.

Skoleområdet står samtidig i en pågående driftstilpasning som følge av nedgang i elevtallet. Elevtallet har gått ned med 234 elever fra januar 2025 til januar 2026. Nedgangen vil forventes å fortsette med ytterligere 500 elever fram til 2035. Dette medfører reduserte rammer tilsvarende om lag 17,9 mill. kr, og stiller krav til tilpasning i bemanning og struktur ved den enkelte skole. Flere skoler er godt i gang, mens på enkelte skoler er dette en mer krevende oppgave. Ved oppstart av nytt skoleår august 2026 har elevtallet allikevel ikke gått så mye ned som forventet i økonomiplanen, og kommunedirektøren foreslår å kompensere området for dette med 5/12-effekt.

Lønnsglidning knyttet til en økende andel lektorer med høy kompetanse gir ytterligere press på økonomien. For 2026 er den akkumulerte underkompensasjonen fra 2022 beregnet til om lag 13,5 mill. kr.

Flere enheter har opparbeidet betydelige negative disposisjonsfond. Det arbeides med et helhetlig opplegg for håndtering av disse fra 2027, og det er igangsatt en systematisk oppfølging av enheter med store økonomiske avvik.

Enkelte skoler har også utfordringer med å oppfylle lærernormen innenfor gjeldende økonomiske rammer. Etter tilsyn ved Oddemarka skole innebærer dette et behov for å øke bemanningen med om lag 4,7 årsverk lærere.

Nedleggelsen av Rosseland skole fra august 2026 bidrar til å dempe kostnadspresset noe, men samlet sett vurderes den økonomiske situasjonen i kommunalsjefområdet Skole som fortsatt svært krevende.

Det arbeides kontinuerlig med tiltak for å tilpasse driften til gjeldende rammer, herunder bemanningstilpasninger, organisering av undervisning og tett oppfølging av enheter med avvik.

Alternative opplæringsarenaer

Bystyret har lagt inn en særskilt bevilgning på 1 mill. Kr til bruk av Inn på tunet gårder. I tillegg ble det vedtatt et verbalvedtak som ber om at Inn på tunet-tjenester i egen kommune benyttes når slike tjenester tas i bruk. Når elever har behov for alternative opplæringsarenaer, kreves det sakkyndig vurdering og enkeltvedtak som skal basere seg på elevens behov og hvilke tiltak som da må settes inn. Når elevers sakkyndige vurderte behov for tiltak kan løses ved å benytte Inn på tunet-gårder, er det naturlig å bruke tiltaket slik bystyret ønsker. Dersom tilbudene ikke samsvarer med de sakkyndig vurderte behovene, må andre tiltak benyttes eller tilpasses. Inn på tunet-gårdene er en viktig ressurs som skolene, der det er naturlig forut fra geografisk nærhet, bør kunne benytte seg mer av. I 1. tertialrapport ble det stadfestet at bystyrets verbalvedtak og bevilgning kan forstås slik at midlene og tiltakene kan benyttes for en bredere elevgruppe, og ikke bare som tiltak for enkeltelever. Pr 2. tertial er det samlet sett brukt 10,5 mill. kr på alternativ opplæringsarenaer, hvorav 338 000 kr er Inn på tunet. I tillegg er det delt ut 2 mill. kr til skolene etter en intern søknadsprosess som var omtalt i 1. tertialrapport.

Barnehage

Kommunalsjefområdet Barnehage forventer samlet sett et merforbruk på 2 mill. kr ved utgangen av 2026.

Det forventes merinntekter på om lag 2,5 mill. kr fra fakturering til andre kommuner for barn med barnehageplass i Kristiansand kommune. I tillegg forventes en besparelse på 0,5 mill. kr knyttet til refusjon av redusert foreldrebetaling og søskenmoderasjon til private barnehager. Samtidig forventes merforbruk knyttet til private barnehager, blant annet som følge av økt barnetall og usikkerhet knyttet til pensjonskostnader.

For styrket tilbud forventes et merforbruk på om lag 1 mill. kr, hovedsakelig som følge av antall barn med vedtak i første halvår. Foreløpig er det ikke forhold som tilsier tilsvarende merforbruk i andre halvår.

For de kommunale barnehagene er prognosen fortsatt usikker som følge av manglende sykelønnsrefusjoner, men det forventes samlet sett et mindreforbruk på om lag 1 mill. kr ved årets slutt

Barne- og familietjenester

Kommunalsjefområdet Barne- og familietjenester forventer et samlet merforbruk på om lag 4 mill. kr ved utgangen av 2026.

Barne- og familietjenester har hatt en større omorganisering med virkning fra 1. mai i år. Omorganiseringens mål var at kommunens ulike tilbud bedre skal hjelpe barn, unge og deres familier, slik at kun de riktige sakene meldes til barnevernet. Det er fortsatt samme terskel for å sende bekymringsmelding til barnevernet, der det er grunn til å tro at barnet utsettes for grov omsorgssvikt. Alle de riktige sakene skal meldes til og behandles i barnevernet, med den rettssikkerhet det gir for foreldre og barn. Gjennom omstillingen skal flere arbeide tettere på barnets hverdag, i samarbeid med familien, helsestasjon, barnehage, skole og fritid.

Sentrale ansvarsområder forventer et mindreforbruk på om lag 1 mill. kr som skyldes i hovedsak tilskuddsfinansierte tiltak. Kommunalsjefsområdet har hatt engangskostnader knyttet til flytting og tilpasning av nye lokaler og kommunedirektøren foreslår å kompensere området for dette.

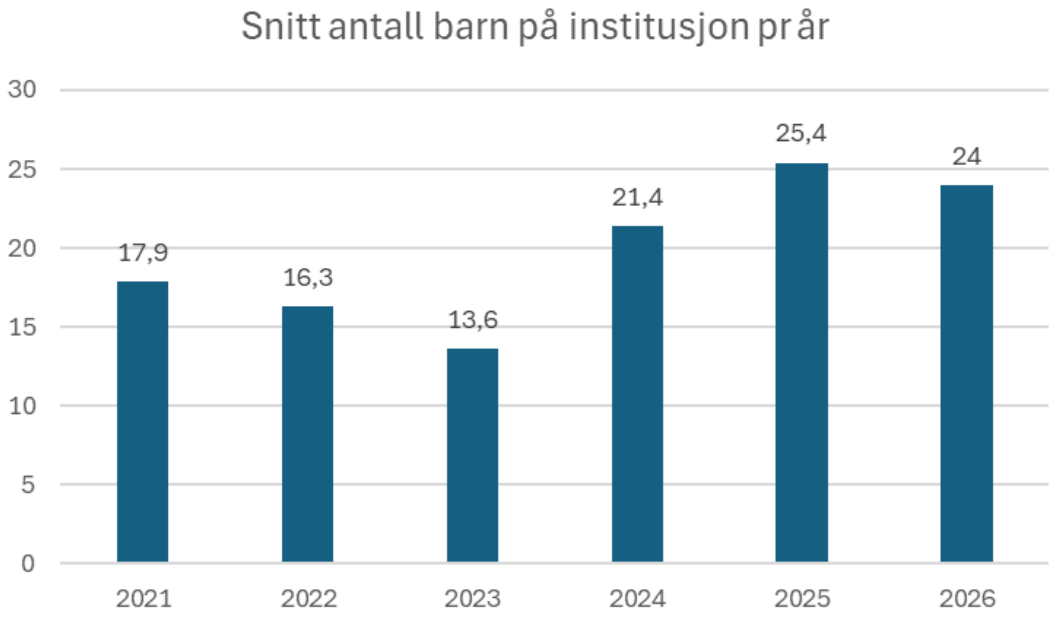
Barnevernet forventer et merforbruk på om lag 11 mill. kr. Avviket er i hovedsak knyttet til institusjonsplasseringer, helsesaker, oppdragstakere og juridisk bistand. Det forventes i gjennomsnitt om lag 24 institusjonsplasseringer i 2026, svakt ned fra året før, men nivået vurderes som usikkert og kan variere gjennom året. Merforbruket dempes noe av innsparing på lønn som følge av vakanser og sykefravær. Omstillingsarbeidet i tjenesten, sammen med andre tiltak, forventes etter hvert å redusere behovet for institusjonsplasser. I tillegg følger nå Bufetat i større grad opp sin bistandsplikt, noe de ble tilført betydelige ressurser for i statsbudsjett 2025.

Den nyetablerte enheten Oppvekstmiljø forventer et mindreforbruk på 5 mill. kr. Dette henger sammen med at enheten har flere store prosjekter der kommunen mottar tilskuddsmidler. Dette gjør at flere fast ansatte jobber inn mot disse og blir lønnet derfra. Det vil på sikt være viktig å opparbeide seg et disposisjonsfond for å styrke enhetens økonomiske handlingsrom og redusere sårbarheten knyttet til framtidig bortfall eller reduksjon av tilskuddsmidler.

Helse barn og unge forventer et mindre positivt avvik ved årets slutt. Tilskuddsordningen for styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten er fra 2026 lagt om og innlemmet i en ny tverrsektoriell tilskuddsordning. Selv om tjenesten i 2026 har mottatt et tilskudd på samme nivå som i 2025, uten kompensasjon for lønnsvekst, medfører omleggingen usikkerhet knyttet til framtidige tildelinger og den videre organiseringen av ordningen.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) forventer balanse ved årets slutt.

Utvikling i institusjonsplasseringer (tallet for 2026 er en forventning):



Bekymringsfullt skolefravær og aktive skolemiljøsaker
Gjennom månedlig rapportering til oppvekstutvalget har kommunen nå et godt bilde på nivå og utvikling på bekymringsfullt fravær og aktive skolemiljøsaker. Omfanget følger et visst mønster gjennom skoleåret. Det totale skolefraværet er fortsatt høyt, men synkende. Det bekymringsfulle skolefraværet og antall aktive skolemiljøsaker er på nivå med samme periode i 2025.

Politiattest
Statsforvalteren i Agder gjennomførte i perioden 23. januar – 2. juli 2026 tilsyn med Kristiansand kommune om hvordan kommunen sikrer oppfyllelse av kravene til politiattest. Skolene Ve og Vågsbygd ble trukket ut til å være eksempel på praksis. Statsforvalter konkluderte i tilsynet med at det ikke er sannsynliggjort at Kristiansand kommune innhenter politiattest fra alle som ansettes i fast eller midlertidig stilling, og påla kommunen å rette opp i dette forholdet.

Kommunen iverksatte en revisjon av aktuelle dokumenter og rutiner, og ledere fikk en oppdatering av lovens krav og hvilke rutiner som skal følges ved ansettelser. Statsforvalter lukket tilsynet 2. juli og konkluderte at de iverksatte tiltakene er egnet til å sikre at kommunen fremover krever politiattest fra de som får tilbud om fast eller midlertidig stilling.

Oppvekstutvalgets tilskuddsordning for utsatte/vanskeligstilte barn og unge – fordeling av restmidler
Jenter for jenter fikk i oppvekststyrets behandling av søknadene i februar 26 tildelt 30 000 kr. Organisasjonen har imidlertid frasagt seg tildelingen fordi de ikke har fått på plass et tilbud.

Administrasjonen har derfor gått gjennom de opprinnelige søknadene for i år på nytt. De fleste søkerne fikk kun innvilget deler av det tilskuddet de søkte om i tildelingen. Det er sett på hvilke søkere som på en god måte kan benytte seg av den delen av tilskuddet som ennå ikke er delt ut og ut fra følgende kriterier ellers:

- Tiltaket skal være allment og ha lav terskel, og at barn og unge som av forskjellige grunner ikke kan delta i andre tiltak, skal dra nytte av tildelingen.

Låven på Brandsvoll v/ John Frigstad vurderes å oppfylle disse kriteriene best. Låven på Brandsvoll søkte om 107 203 kr i tilskudd, og fikk tildelt 40 000 kr av kommunen. For disse midlene har de drevet tiltaket Låven på Brandsvoll i tråd med beskrivelsen i søknaden fram til sommeren. Ved å tildele Låven på Brandsvoll de resterende 30 000 kr kan de gjenoppta driften av tiltaket umiddelbart, og holde åpent ut

året. Administrasjonen har vært i kontakt med tiltaket for å forsikre oss om at drift av tiltaket kan gjenopptas raskt ved en eventuell tildeling av de nevnte midlene.

Status politisk økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Politiske vedtak	Vedtatt budsjett	Status	Statusbeskrivelse
Svømmeopplæring i utendørsbasseng	250	I arbeid	Midlene er i 1. tertialrapport omprioritert til barnehagesvømming i private og kommunale barnehager, ettersom statlig tilskudd avvikles fra barnehageåret 2026/27 (1,55 mill. kr i 2025/26).
Unik	500	Ferdig	Tilskudd på 500 000 kr vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Ny samarbeidsavtale er utarbeidet. Midlene er utbetalt.
Søskenmoderasjon - barnehage og SFO	675	I arbeid	Søskenmoderasjon mellom barnehage og SFO er innført fra januar 2026. Moderasjonen er lag til SFO ut fra at foreldrebetalingen der er høyest og moderasjonsvirkningen derfor blir størst. Som varslet i 1. tertial er dette en ordning som er underfinansiert. Det ble lagt inn 675 000 kr i økonomiplanen, mens kostnaden pr september er 2,3 mill. kr. Det forventes et merforbruk på ordningen på 2,5 mill. kr ved årets slutt.
Alternative opplæringsarenaer	1 000	Ferdig	I henhold til 1. tertialrapport inngår midlene i den søkbare potten på 1 mill. kr som bystyret bevilget ved rullering av økonomiplan 2025-28. Ved forrige tildeling ble søknader som gjelder ungdomstrinnet prioritert. Rammeøkningen gir rom for også å prioritere alternative opplæringsarenaer i tilknytning til barneskolene. Det er delt ut 2 mill. kr til skolene i år.
Amathea	1 000	Ferdig	Tilskudd på 1 mill. kr vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Midlene er utbetalt.
Foreldreressurs i barnehagen	1 000	I arbeid	Styrking på 1 mill. kr til foreldreressurs i barnehagen i områder med levekårsutfordringer, vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplan. Midlene er lagt til den nye enheten, Oppvekstmiljø, og styrker ressursene som allerede er lagt inn gjennom tidligere prioriteringer. Foreldreressursene er knyttet til barnehager i Kvadraturen, Grim og Øvre Slettheia/Slettheia. Rammeøkningen gir rom for at foreldreressurs også kan utvides til å gjelde barnehager i andre områder med høy andel barn med flerspråklig bakgrunn.
Gatepuls	1 000	Ferdig	Styrking av Gatepuls med 1 mill. kr, vedtatt i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Midlene var lagt til den nye enheten, oppvekstmiljø, for å styrke ressursene som allerede er lagt inn til Gatepuls. Gatepuls er et samarbeidsprosjekt mellom ungdomstjenesten i helse og mestring og oppvekstmiljø i barne- og familietjenester. Målgruppen er barn og unge i alderen 12-25 år. I oppstarten av Gatepuls og beredskapsmodellen har det vært et særlig fokus inn mot grunnskole. Fremover er det ønskelig å også styrke samarbeidet med videregående skoler. Denne bevilgningen ble derfor overført til Lavterskel ung og voksen i Livsmestring, Helse og mestring i 1. tertial 2026.
Nullvisjonen	1 000	I arbeid	I forbindelse med behandling av økonomiplanen ble det lagt inn 1 mill. kr til å videreføre arbeidet med Nullvisjon. Midlene sikrer, sammen med 1 mill. kr i prosjektskjønn fra Statsforvalter i 2026 og 1 mill. kr som kommunedirektøren la inn årlig, nok ressurser til ledelse av programmet "Trygg sammen". I tillegg går midlene til andre tiltak, blant annet årlig fagsamling og andre kompetansetiltak og tiltak ellers i programmet som er oppfølging av 0-visjonen mot vold og seksuelle overgrep overfor barn og unge. I 2026 er siste året man får prosjektskjønn fra Statsforvalter til prosjektet og det gjør at man kan ha et høyere aktivitetsnivå i 2026 enn i årene som kommer.
Fysiske lærebøker	1 050	Ferdig	Midlene er delt ut til alle 1-4 trinn basert på antall elever. Jf egen sak om lesing i oppvekstutvalget i april.
Oppgradering og vedlikehold av uteområder, skoler og barnehager	2 000	I arbeid	I forbindelse med behandling av økonomiplanen ble Oppvekst tilført 2 mill. kr til oppgradering og vedlikehold av uteområder, skoler og barnehager. I 1. tertial ble midlene overført til investeringsbudsjettet og tilført prosjektet "Oppgradering og vedlikehold av uteområder i barnehager og skoler". Etter gjennomganger ble det klart at 300 000 kr burde vært igjen på drift, øremerket utskifting og reparasjoner, og disse foreslås flyttet tilbake nå i 2. tertial.
Sum	**9 475**		

Budsjettendringer

K-21 og K-22 Vintervedlikehold til ingeniørvesenet
Ingeniørvesenet overtar ansvaret for vintervedlikehold for skolene og de kommunale barnehagene. I tidligere år har kommunen kjøpt disse tjenestene fra private aktører. Det foreslås å overføre til sammen 450 000 kr til Ingeniørvesenet for siste delen av 2026.

K-21 Flere barn i kompetanseavdeling
Økt budsjett for å kompensere for at flere elever har fått plass ved kompetanseavdeling skoleåret 2026/2027 foreslås overført til Oppvekst, skole.

K-23 Flyttekostnader barne- og familietjenester
Barne- og familietjenester har hatt 1,2 mill. kr i ekstrakostnader i forbindelse med flytting fra Gyldengården til Tordenskjoldsgate disse forslås å dekkes i 2. tertial.

K-22 Pensjon private barnehager RNB
I Revidert nasjonalbudsjett 2026 ble taket i søknadsordningen for dekning av høye pensjonsutgifter i private barnehager hevet fra 13 til 16 %. Kompensasjonen til Kristiansand kommune utgjorde 2 mill. kr.

K-21 Demografi skole
Kompensasjon med 5/12-effekt av flere elever skoleåret 2026/2027 for høsten 2026 foreslås overført til oppvekst.

Helårskurs - avvikling av internfakturering
900 000 kr til helårs- og heltidskurs i introduksjonsprogrammet formidlet av Kongsgård skolesenter, for å oppfylle lovkrav til programinnhold og omfang, foreslås overført til Oppvekst fra Helsefremming og inkludering som følge av avvikling av internfakturering.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Barne- og familietjenester	Flyttekostnader Barne- og familietjenester	1 200
Barnehage	Pensjon private barnehager RNB	2 000
Barnehage	Tap på fordring Oppvekst, sentrale ansvar skole	-450
Barnehage	Vintervedlikehold overført til Ingeniørvesenet	-150
Skole	Demografi skole	2 340
Skole	Flere barn i kompetanseavdeling	1 870
Skole	Integrering helårskurs fra introprogrammet til KSS	900
Skole	Vintervedlikehold overført til Ingeniørvesenet	-300
Totalsum		**7 410**

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Barne- og familietjenester	Overføring til investering	-154
Skole	Egenandel uteområder Grim skole	-300
Skole	Egenandel verkstedbod Havlimyra skole	-800
Skole	Overføring til investering IKT	-203
Totalsum		**-1 457**

Interne budsjettendringer

K-20 Midler til uteområder flytte fra drift til investering
I forbindelse med budsjettbehandlingen høsten 2025 ble det lagt inn 2 mill. kr til ute oppgradering og vedlikehold av uteområder i skole og barnehage. Disse midlene ble opprinnelig lagt til driftsbudsjettet, men i 1. tertial ble de flyttes over på investeringsbudsjettet. Det har imidlertid vist seg at man bør reversere 300 000 kr av denne overføringen og ha de i driftsregnskapet.

Kommunedirektøren foreslår følgende interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Barne- og familietjenester	Overføring til investering	-154
Oppvekststab	Tilbakeføring fra investering	300
Skole	Overføring til investering	-1 303
Totalsum		**-1 157**

Bundne fond

I forbindelse med inntektsføringen av midler fra bundne fond, må budsjettendringene også vedtas. I forbindelse med 2. tertial inntektsføres det 231 000 kr fra bundne fond på Oppvekstområdet.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Barne- og familietjenester	Bundne fond Oppvekst	231
Totalsum		**231**

Disposisjonsfond

Oppvekstområdet sitt disposisjonsfond pr. 01.01.2026 var på negative 43 mill. kr.

I kommunalsjefområdet skole er det 29 enheter som har negative disposisjonsfond, disse har til sammen 109 mill. kr i negative disposisjonsfond. Skolen med det høyeste negative disposisjonsfondet har et negativt fond på 8,8 mill. kr, til sammen 10 skoler har negative disposisjonsfond på mer enn 5 mill. kr. Det vil bli svært utfordrende for disse enhetene å nedbetale sine negative disposisjonsfond. Det er også

noen få barnehager som har relativt store negative disposisjonsfond som vil ha den samme utfordringen med å nedbetale på sine disposisjonsfond.

1. tertial
I 1. tertial 2026 ble Oppvekst kompensert med 10 mill. kr for å dekke merforbruk knyttet til barnevernet, som hadde et negativt fond på 6,5 mill. kr etter interne omfordelinger. I tillegg ble området kompensert for utgifter til psykososialt kriseteam i 2025 på 406 000 kr, og til for lite særskilt tilskudd for enslige mindreårige i mottaksskole/innføringsklasser ved Kongsgård skolesenter på 4,5 mill. kr. Barnehage ble tilført 15 mill. kr for mye i kompensasjon fra staten på lavere foreldrebetaling i 2025, så dette ble tilbakelevert i 1. tertial.

Oppvekst gjennomførte også en intern omfordeling av midler ved å overføre ressurser fra enheter med fondsavsetninger over 5 % av budsjetterte bruttoutgifter til enheter med betydelige negative fond. Dette har bidratt til at ingen enheter nå har mer enn 16,3 % i negative fond.

Området brukte 154 000 kr av fondet i 1. tertial til investeringsprosjekt for å finansiere kjøp av elevhyller til Lindebøskauen skolen.

2. tertial
Det forslås videre å overføre 1,46 mill. kr fra disposisjonsfond til investeringsprosjekt. 154 000 kr innen barne- og familietjenester er for å avslutte et investeringsprosjekt knyttet til jordmortjenesten. 203 000 kr skal finansiere IKT-investeringer ved Solholmen skole, 800 000 kr skal finansiere en verkstedbod ved Havlimyra skole som skolen har spart opp midler til, og 300 000 kr er Grim skoles egenandel av prosjektet for oppgradering av uteområdene ved skolen.

Etter at dette er tatt hensyn til, og etter forventet budsjettavvik ved årets slutt på -15 mill. kr, forventer Oppvekst et negativt disposisjonsfond på 60 mill. kr pr. 31.12.26.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	20 Stab	21 Skole	22 Barnehager	23 Barne- og familietjenester	SUM
Disposisjonsfond pr 01.01.2026	4 085	-80 346	26 413	6 831	-43 016
Interne justeringer 1. tertial	-2 026	7 662	-5 747	111	0
Tilbakelevering til bykassa for mye kompensert redusert foreldrebetaling 1. tertial			-15 000		-15 000
Kompensasjon fra bykassa psykososialt kriseteam 1. tertial				406	406
Særskilt tilskudd for enslige mindreårige 1. tertial		4 500			4 500
Kompensasjon fra bykassa barnevern 1. tertial				10 000	10 000
Bruk av fond 1. tertial		-154			-154
Bruk av fond 2. tertial		-1 303		-154	-1 457
Forventet årsresultat 2026	1 300	-10 000	-2 000	-4 300	-15 000
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.26	**3 359**	**-79 640**	**3 666**	**12 895**	**-59 721**

5.5 Helse og mestring

Årsprognose

Helse og mestring forventer et merforbruk tilsvarende 9,35 mill. kr ved årets slutt etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Hovedårsaken til dette er merutgifter på tjenester som er organisert som brukerstyrt personlig assistent (BPA) og tilpasning på habiliteringsfeltet. Det er imidlertid knyttet flere usikkerhetsmomenter til prognosen i år i forhold til tidligere år på grunn av implementeringene av det nye ERP-systemet. I tillegg til generelle utfordringer i økonomirapporteringen for hele kommunen gjelder disse forholdene særlig for Helse og mestring:

Sykelønnsrefusjon er kun regnskapsført for årets to første måneder, noe som gir redusert sammenlignbarhet mot 2025 og betydelig usikkerhet knyttet til prognosen. Det har vært begrenset tilgang på data knyttet til sykefraværsprosenter, noe som reduserer grunnlaget for løpende oppfølging og målrettede tiltak.

Det er usikkerhet knyttet til om regnskapsføring er riktig med hensyn til prosjekt og ansvarsnummer. Dette gir svekker prognosepresisjonen.

Innføring av ERP har gitt integrasjonsutfordringer med nytt ressursstyringssystem (Tieto RS). Dette har medført redusert oversikt over bemanning, feil og tilhørende kostnader.

Det er også en betydelig risiko for at det oppstår feil, så lenge man må registrere og arkivere timelister manuelt til de som er timelønte. I enkelte områder utgjør dette en betydelig andel.Mangler i oppfølging og etterkontroll knytet til E-handel gir redusert oversikt over bestillinger, kostnader og forpliktelser.

Regnskapet hittil i år gir derfor ikke et riktig bilde av den økonomiske situasjonen i Helse og mestring hovedsakelig som følge av ovennevnte forhold. Kommunalsjefområdene har jobbet med å sette prognose og det har vært gjort beregninger på flere nivåer for å sikre best mulig kvalitet i prognosen.

Området bruker 1,64 mill. kr av disposisjonsfond og 1,9 mill. kr av bundne fond i 2. tertial. Helse og mestring brukte 7,302 mill. kr av disposisjonsfond og 12,9 mill. kr av bunde fond i 1. tertial.

Prognose pr. kommunalsjefområdet etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond:

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.2026	Budsjett pr. 31.08.26	Avvik pr. 31.08.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose budsjettavvik 2026
30 Helse og mestringsdirektørens stab og overordnede ansvar	59 799	84 589	24 790	118 418	**15 000**
31 Forvaltning og koordinering	1 183 298	1 169 950	-13 349	1 615 428	**-22 300**
32 Livsmestring	400 991	374 716	-26 275	600 847	**0**
33 Helsefremming og inkludering	241 556	243 187	1 631	384 073	**2 800**
34 Hjemmetjenester og rehabilitering	313 554	277 314	-36 240	450 178	**-4 850**
35 Omsorgssenter	165 389	144 412	-20 977	242 694	**0**
Sum	**2 364 587**	**2 294 168**	**-70 420**	**3 411 638**	**-9 350**

Regnskapet pr. 31. august viser et merforbruk på ca. 70,4 mill. kr. Dette gir ikke riktig fremstilling av situasjonen i Helse og mestring. Dette skyldes blant annet manglende regnskapsføring av sykelønnsreufsjon og ikke mottatte refusjoner og inntekter.

Hovedelemntene i prognosen er knyttet til inntektsbortfall for ressurskrevende tjenester og merforbruk på habiliteringsfeltet både på bestiller og utførersiden samt tjenester organisert som BPA. Det også underliggende driftsutfordringer på Omsorgssenter og Hjemmetjeneste og rehabilitering. Nærmere omtale av driftsutfordringene og pågående tiltak for å oppnå driftsbalanse omtales under hvert kommunalsjefsområde.

Mindreinntekter knyttet til ressurskrevende tjenester vil kommunedirektøren vurdere i forbindelse med årsoppgjøret.

Helse og mestrings direktørens stab

Helse og mestring stab
Driften av Helse og mestring direktørens stab forventes å være i balanse ved året slutt. Det er utfordrende å sette prognose på grunn av usikkerhet knyttet til nytt ERP system. Det har påløpt store kostnader med ekstra innleie i forbindelse med innføring av kommunens nye ressursstyringssytem (Tieto RS). Dette dekkes av sykefraværsrefusjon og vakant lederstilling.

Overordne ansvar
I vedtatt økonomiplan har området lagt inn midler på overordnede ansvar for å kunne håndtere risikodempende tiltak i forbindelse med utsatt åpning av heldøgnsplasser. Dette fremkommer derfor i tabellen som et mindreforbruk knyttet til Helse og mestring stab og overordnende ansvar.

Forvaltning og koordinering

Forvaltning og koordinering forventer et budsjettavvik på -22,3 mill. kr etter budsjettert bruk av disposisjonsfond. Ser man bort fra refusjon for ressurskrevende tjenester, administrasjon og utgifter til bygg viser årsresultatet et merforbruk knyttet til tjenesteproduksjon på 9,4 mill. kr.

Det gjøres oppmerksom på at tall og prognose i rapporten kan være noe usikkert, da nytt ERP-system har medført at utgifter ikke er kommet riktig i regnskapet. Dette har hatt en stor konsekvens for regnskapet til Forvaltning. Det er likevel god oversikt over budsjett og forventede utgifter, og Forvaltning har laget prognoser basert på disse beregningene.

	Regnskap pr. 31.8.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose 2026
Forvaltning og koordinering	1 179 537 526	1 615 428 296	-22 334 000

Budsjettavvik knyttet til helse- og omsorgstjenestene:

Tjenester med merforbruk:	
Tjenester organisert som BPA	-16 000 000
Habilitering voksne - bolig, aktivitetshus og ambulant team	-11 700 000
Utskrivningsklare psykisk helse og somatikk	-3 600 000
Kommunal bolig	-1 100 000

Psykisk helse og rus (inkl. Blå kors)	-642 000
Avlastning barn og unge	-400 000
Tjenester med mindreforbruk:	
Omsorgsboliger	10 400 000
Hjemmetjenester - helsehjelp, praktisk bistand og avlastning gitt av hj.spl.	7 748 000
Sykehjem og dagsenter	2 700 000
Støttekontakt	2 000 000
Bruk av tilskudd til etablering og tilpasning av bolig	1 000 000
Omsorgsstønad	200 000
Tilrettelagte tiltak/arb. trening (VTA)	0
Sum aktivitetsavvik – tjenestevedtak	**-9 394 000**

TJENESTER MED FORVENTET MERFORBRUK

Tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Det forventes et merforbruk på denne ordningen på 16 mill. kr. Tjenester organisert som BPA har også i 2. tertial 2026 hatt stor oppmerksomhet. Kommunen følger opp rapporten fra forvaltningsrevisjonen gjennom en bred gjennomgang av praksis for tildeling av tjenester. Arbeidet ses i sammenheng med det politiske vedtaket om å gå fra en streng til en god og rettferdig tjenestetildeling. Oppfølgingen legger særlig vekt på tydeligere vurderinger, styrket dokumentasjon knyttet til medbestemmelse og brukermedvirkning, likeverdig praksis og en helhetlig sammenheng mellom brukers behov, fattede vedtak og tjenesteinnhold. Målet er å styrke rettssikkerheten og opplevd kvalitet, innenfor gjeldende lovverk og vedtatte økonomiske rammer.

Per 01.09.26 er 75 brukere vurdert til å ha bistand til sosial aktivitet inkludert i sin BPA-ordning. For disse er det innvilget totalt 175 tilleggstimer per uke, som en oppfølging av Bystyrets vedtak om styrking av tjenesten.

BPA - Antall brukere pr. 31.12	**2023**	**2024**	**2025**	**2026** (pr. 31.8)
Privat leverandør	41	43	50	60
Kommunal leverandør	39	37	30	29
Totalt antall BPA brukere	80	80	80	89

Habilitering voksne - bolig, aktivitetshus og ambulant team

Prognosen viser et samlet merforbruk på 11,7 mill. kr.

Det har over tid vært et økende merforbruk innen habiliteringsfeltet. Det pågående prosjektet, som har hatt som mål å dreie tjenestene faglig og etablere en tydeligere differensiering av boligtildeling og botilbud, går nå inn i en ny fase. For å sikre nødvendig framdrift er det besluttet å forsterke arbeidet med fokus på utvikling og forankring av strukturer for samarbeid, kapasitets- og behovsframskrivinger samt tildelingspraksis. Formålet er å legge til rette for en bærekraftig tjenesteutvikling, mer effektiv ressursutnyttelse og et helhetlig beslutningsgrunnlag for framtidige prioriteringer og tiltak.

Det jobbes med få tildelt boliger til brukere som har stått på venteliste over tid, noe som også frigjør kapasitet på institusjonsavlastning for barn og unge. Gjennom arbeidet med en differensiering av botilbud, ser man at det nå er brukere med større bistandsbehov som bor i bofellesskap med heldøgns bemanning. Dette er en tilsiktet og forventet utvikling og dette gjenspeiles i økte utgifter.

På grunn av kapasitetsutfordringer over tid har kommunen kjøpt tjenester fra eksterne leverandører. Utgifter til tjenestekjøp har økt, og viser nå et forventet merforbruk i år på 4,8 mill. kr.

På tjenestene aktivitetshus og ambulant team er det et forventet merforbruk på 600 000 kr. Det pågår et arbeid for å tilpasse aktivitetstilbudet til brukergruppen, i tråd med bystyrevedtak i sak 68/26

Det er et politisk vedtak at Kristiansand kommune skal ha en etterskoletidsordning (ESO) for elever på videregående skoler. Tilbudet er gratis og forbeholdt elever som har behov for tilsyn etter skoletid. Antallet elever som trenger et ESO-tilbud har økt i omfang år for år. Det betyr økte kostnader for Helse og mestring i form av ansatte og lokaler til elever og assistenter. Det ses nå på en ytterligere utvidelse av ESO i kommunen, på grunn av økende behov.

Utskrivningsklare pasienter psykisk helse og somatikk– spesialisthelsetjenesten
For utskrivningsklare innen somatikk har det vært få overliggerdøgn siden 1. tertial.

For utskrivningsklare pasienter innen rus og psykisk helse har kommunen nylig mottatt en avgjørelse fra Tvisteløsningsnemnda som konkluderer med at kommunen har betalingsplikt. Dette medfører en kostnad på om lag 3 mill. kr. I tillegg gjenstår seks uavklarte tvistesaker mellom Sørlandet sykehus HF og kommunen knyttet til spørsmål om betalingsplikt. Dette omhandler saker der pasienter skal skrives ut med tvangstiltak (TUD) og hvorvidt kommunen har plikt til å fremskaffe boliger til disse.

Kommunen har, i samarbeid med Sørlandet sykehus HF, anmodet Statsforvalteren om en vurdering av de prinsipielle problemstillingene som sakene reiser.

Foreløpig prognose viser et merforbruk på 3,6 mill. kr ved årets slutt som følge av overliggerdøgn i spesialisthelsetjenesten.

Kommunal bolig
Merforbruket gjelder i hovedsak forhåndsleie av private boliger som videreformidles til personer som skal førstegangs-bosettes i kommunen. I tillegg har kommunen en forpliktelse overfor Soltun borettslag på Nodeland. Dette er leiligheter som tildeles av kommunen, men som kjøpes av dem som bor der. Når boligen fraflyttes må kommunen utpeke kjøpere som fyller vilkår, og dekke fellesutgifter og strøm i påvente av overtakelse av nye eiere. Prognosen for tjenesten er et merforbruk på 1,1 mill. kr.

Avlastning barn og unge
Totalt for avlastning til barn og unge er prognosen et merforbruk på 400 000 kr.

Kommunen har nå en god oversikt over kapasitet og venteliste. Omstillingsarbeidet innen habilitering har medført en frigjøring av boliger, noe som igjen har gitt større kapasitet på institusjonsavlastning. Det er per 01.09.26 færre enn fem som venter på institusjonsavlastning. Foreløpig prognose for denne tjenesten er et mindreforbruk på 2 mill. kr.

Avlastning gis også i form av privat avlastning, som i hovedsak er helgeavlastning i private hjem. Kristiansand kommune tilbyr også helgeavlastning i gruppe fra Filadelfia Kristiansand. Totalt for disse tjenestene er det forventet merforbruk på 2,4 mill. kr.

Tjenester innen psykisk helse og rus
Foreløpig prognose viser et merforbruk på 600 000 kr.

Det jobbes kontinuerlig med effektiv ressursbruk og tjenestetilbud tilpasset brukerne. Som en del av dette arbeidet er etableringen av «Inngangen» for psykisk helse og rus, organisatorisk plassert i Forvaltning. Inngangen skal bidra til raskere avklaring, riktigere bruk av tjenester og bedre samordning.

I 2025 ble det gjennomført en omorganisering i Livsmestring, hvor tjenesten ambulant oppfølging ble avviklet, samtidig som Mestringsteam og Lavterskeltilbud ble styrket. For 2026 er budsjettmidlene til Mestringsteam overført til Livsmestring. Erfaringene fra 2026 vil danne grunnlag for videre vurdering av tjenestenivå, finansieringsmodell og dimensjonering mellom tjenester på psykisk helse og rusfeltet som er mest hensiktsmessig. Innretning på tjenestene er svært viktig for å sikre nødvendig fleksibilitet for å dekke vekslende behov i målgruppene. Dagens lavterskeltilbud omfatter ikke personer i aktiv rus. Det må derfor vurderes om deler av budsjettmidlene bør omprioriteres for å sikre denne gruppen tilpasset oppfølging.

Det har i perioder med særlig mye uro i ulike boliger og bomiljø vært nødvendig med økt bruk av vektertjenester, og dermed merforbruk knyttet til innkjøp av disse.

TJENESTER MED FORVENTET MINDREFORBRUK

Omsorgsboliger i leilighet og omsorgsboliger i bokollektiv
Det er forventet mindreforbruk på 10,4 mill. kr. i omsorgsboliger i leilighet som ligger i tilknytning til kommunens omsorgssentre.

Per 01.09.2026 er det 37 ledige omsorgsboliger i leilighet. Fra 01.05.2027 avvikles imidlertid 24 omsorgsboliger i Strømmehaven. I den forbindelse vil det gjennomføres en kartlegging, i samarbeid med beboere og pårørende. Alle vil bli tildelt ny bolig eller institusjonsplass i hovedsak på Randesund omsorgssenter som åpner 01.05.2027. Behovsplanen for heldøgns omsorgsplasser som skal ferdigstilles nov/des 2026 vil beskrive og vurdere fremtidig behov også for omsorgsboliger i leilighet.

Når det gjelder omsorgsboliger i bokollektiv blir oppstarten ved Klepplandstunet i november. Endelig dato for åpning var ikke fastsatt når rammene for økonomiplanen ble lagt og gir derfor et mindreforbruk tilsvarende 4,5 mill. kr i 2026. Midlene tilbakeføres fra Omsorgssentre.

Hjemmetjenester - helsehjelp i hjemmet, praktisk bistand og avlastning fra hjemmesykepleien
Prognosen for hjemmetjenestene samlet, viser et mindreforbruk på 7,7 mill. kr.

For helsehjelp i hjemmet er det forventet et mindreforbruk på 4 mill. kr. Her inngår hjemmesykepleie, tjeneste til barn med tilsyn på natt og egenbetaling for trygghetsalarm. Antall timer helsehjelp i hjemmet pr. måned har økt, da hver bruker i gjennomsnitt mottar noe mer hjelp.

Tabell: Aktivitetsutvikling helsehjelp i hjemmet siste 3 år:

Kommunalsjefområde	Helsehjelp	2024	2025	2026*
Helsehjelp i hjemmet	Snitt timer pr. mnd.	34 503	36 443	37 517

*2026: Snitt pr. 1. september

Kommunen tok høsten 2025 i bruk medisindispensere som et tiltak for å erstatte og redusere antall fysiske besøk i hjemmetjenesten. Per 01.09.2026 er det 35 dispensere i aktiv bruk. Det er økende fokus

på teknologiske løsninger som kan erstatte personell, for eksempel ulike sensorer og kameraer. Disse løsningene må koples til en trygghetsalarm for at de skal fungere. Kommunens praksis for egenbetaling av trygghetsalarm må i disse sakene vurderes, fordi tjenesten da (i økende grad) gis som helsehjelp. Fra 1.8. 2026 er all fakturering av egenandel for trygghetsalarm stanset, i påvente av kommunens praksisgjennomgang og Helsedirektoratets presisering av lovfortolkningen. Dette medfører et inntektsbortfall for kommunen tilsvarende 3,95 mill. kr for 2026 som kommunedirektør foreslår å kompensere Helse og mestring. Økonomiske konsekvenser for 2027 omtales i kommmunedirektørens fremlegg av forslag til økonomiplan.

Prognosen for praktisk bistand viser et mindreforbruk på 4,9 mill. kr, tilsvarende nivå som i 2025.

Sykehjem og dagsenter
Prognosen for sykehjem og dagtilbud viser til sammen et mindreforbruk på 2,7 mill. kr.

Det har vært normal og tilfredsstillende sirkulasjon på sykehjemsplasser og omsorgsboliger i bokollektiv fra 1 tertial. Per 07.09.26 er det kun 8 pasienter som venter på en langtidsplass. Noen enkeltbrukere krever mer enn grunnbemanningen kan ivareta, som fører til økt ekstraordinær finansiering fra Forvaltning til utfører.

Det har over tid vært varierende kapasitetsutnyttelse på dagsenter, og det er venteliste på enkelte dagsentre. Dagsenter er et viktig tiltak for å forebygge behov for andre mer omfattende tjenester, og fungerer ofte som et avlastende tiltak for pårørende. Det er planlagt noe kapasitetsutvidelse på enkelte dagsentre fra høsten 2026. Dette er på bakgrunn av forventet demografiutvikling og er også del av risikodempende tiltak knyttet til utsettelse av heldøgns omsorgstilbud.

Støttekontakt
Foreløpig prognose viser et mindreforbruk på 2 mill. kr.

Tjenesten gis fra Aktiv fritid, både gjennom gruppetilbud og individuell støttekontakt. Fra 1.9 er det innvilget ekstra timer til 587 brukere, i tråd med Bystyrets vedtak 68/26. Det er innvilget totalt 719 timer ekstra per uke.

Bruk av tilskudd til etablering og tilpasning av bolig
Tilskudd til etablering er et viktig boligsosialt virkemiddel for husstander som har behov for mer finansiering enn det startlån alene gir. Etter nye retningslinjer vedtatt av Helseutvalget 14.10.2025 skal tilskudd som hovedregel tilbakebetales ved salg, og ikke nedskrives som tidligere.

Per 31.08.2026 er det innvilget og utbetalt tilskudd på totalt 6,2 mill. kr, fordelt på 14 saker. Av disse gjelder 11 saker tilskudd til etablering, med til sammen 6,1 mill. kr, mens tre saker gjelder tilskudd til tilpasning, med til sammen 100 000 kr. Som forventet har utbetalingene av tilskudd økt betydelig i løpet av 2. tertial. I tillegg er det innvilget 17 tilskudd på til sammen 9,3 mill. kr som foreløpig ikke er utbetalt. Utbetalingene fra september forventes å ligge på om lag samme nivå som ved utgangen av 2. tertial.

Eventuelle midler som er innvilget, men ikke utbetalt innen utgangen av året, vil regnskapsteknisk fremstå som et mindreforbruk estimert til 1 mill. kr. Midlene settes på fond og skal benyttes videre i det boligsosiale arbeidet.

Omsorgsstønad
Prognose for omsorgsstønad viser et mindreforbruk på 200 000 kr.

Kommunen har de siste årene justert tildelingskriteriene til tjenesten. Omsorgsstønad skal i hovedsak kompensere for det som i loven defineres som særlig tyngende omsorgsoppgaver. Omsorgsstønad har vært gitt i flere tilfeller hvor andre tjenester ikke kan settes i gang, som et kompenserende tiltak.

Finansiering av varig tilrettelagt arbeid (VTA)
Prognose for tjenesten er balanse. Kommunens andel per VTA-plass er 25 %, og det er NAV som tildeler plassene.

Administrasjon og drift Forvaltning og koordinering
På driftssiden i Forvaltning er det forventet et merforbruk på 2 mill. kr.

Som tidligere rapporter viser har ansatte i Forvaltning og koordinering en krevende arbeidshverdag med stor arbeidsmengde, og høy slitasje på ansatte har ført til økende grad av turnover og nyansettelser. Det er for lang saksbehandlingstid innen enkelte fagområder. Dette gjelder særlig søknader om tjenester organisert som BPA, omsorgsstønad og klagesaker generelt.

Merforbruket kommer av at det er ansatt flere enn området har budsjettmidler til. Dette har vært nødvendig for å følge opp ved nyansettelser og redusere sårbarhet ved sykefravær. Det har vært noe mer sykefravær siden 1. tertial. Det jobbes med tiltak for å redusere sykefraværet.

Det forventes driftsbalanse på drifts- og leieutgifter i Gyldengården/Tordenskjoldsgate.

I juni 2026 gjennomførte Oxford Research en brukerundersøkelse blant innbyggere som søkte om tjenester i 2025. Undersøkelsen resulterte i flere overordnede anbefalinger som kommunen skal arbeide videre med. Forvaltning og koordinering vil følge opp rapporten og igangsette et forbedringsarbeid basert på funnene i undersøkelsen. Se nærmere omtale under Brukerundersøkelser

Et sentralt forbedringsområde er å redusere saksbehandlingstiden, særlig innen tjenesteområdene brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og habilitering. Det er omprioritert ressurser til saksbehandlergruppen, og dette har allerede gitt positive resultater. De fleste saker behandles nå innenfor en saksbehandlingstid på 12 uker. Et sentralt forbedringspunkt er også å gjøre søknadsprosessen mer oversiktlig, brukervennlig og forutsigbar for innbyggerne. Forvaltning og koordinering er samtidig inne i en omorganiseringsprosess som forventes å bidra til mer effektive arbeidsprosesser, bedre ressursutnyttelse og ytterligere reduksjon i saksbehandlingstiden.

Refusjon for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester
Samlet prognose for 2026 viser en mindreinntekt på 10,9 mill. kr. Kommunedirektøren vil komme tilbake til dette ved årsoppgjøret med tanke på en eventuell kompensasjon for inntektsbortfallet.

For 2. tertial viser foreløpig opptelling en antatt refusjon på 168,9 mill. kr for 2026. Dette fordeler seg på 149 brukere og er en reduksjon på 7,6 mill. kr i forhold til det som ble meldt 1. tertial. I juni fikk kommunen inntektsført refusjon ressurskrevende brukere fra Helsedirektorat på kr. 174,02 mill. kr. I årsregnskapet for 2025 ble det inntektsført en forventet refusjon på kr. 172,64 mill. kr som gir en avregnet merinntekt på 1,37 mill. kr. fra 2025. kr.

Siden 1. tertial har det vært flere dødsfall og utflytting fra kommunen blant ressurskrevende brukere som gjør at kommunen mister refusjonsmulighet for disse. I tillegg har noen brukere passert 68 år i 2026 noe som betyr en redusert refusjon for disse på ca. 8,2 mill. kr.

Prognosene er som alltid usikre, da brukere kan komme til og falle fra gjennom året. I tillegg kan rammebetingelsene for ordningen endres i Statsbudsjettet for 2027.

Tall i 1000 kr	Regnskap 2026	Årsbudsjett 2026	Årsprognose 2026
Refusjon særlig ressurskrevende tjenester	-1 379 000	-181 304 275	- 10 940 000

Tabellen under viser utviklingen i refusjon knyttet til særlig ressurskrevende tjenester siste 3 år:

Tall i 1000 kr	2024	2025	2026*
Mottatt refusjon særlig ressurskrevende tjenester	-168 975	-174 021	-168 985

Foreløpig prognose pr. 2. tertial for 2026

Press på kommunale boliger
Tilbudet av kommunale boliger til vanskeligstilte er i dag ikke tilstrekkelig differensiert eller tilpasset behovene i de ulike målgruppene. Utfordringen er særlig tydelig for personer med rus- og psykiske helseutfordringer og for barnefamilier. Samtidig er tilgangen på ledige boliger begrenset, og det er få boliger tilgjengelig for tildeling fra uke til uke.

Ventelisten har hatt en svak økning i løpet av 2. tertial. Per 31. august 2026 sto 87 husstander på venteliste, hvorav fem barnefamilier. Som følge av stor etterspørsel og få tilgjengelige kommunale boliger benytter Forvaltning og koordinering også det private leiemarkedet for å finne egnede løsninger for barnefamilier. Innen rus- og psykisk helse sto 25 personer på venteliste for bolig med bemanning.

Alle søkere vurderes samtidig med tanke på startlån, tilskudd og muligheten for å kjøpe egen bolig. I tråd med boligsosial handlingsplan skal tilskudd til etablering benyttes mer aktivt for å bidra til økt gjennomstrømming i den kommunale boligmassen. Forvaltning og koordinering har derfor etablert det toårige prosjektet «Eie et hjem». Prosjektet skal følge opp leietakere i kommunale boliger som har et mulig eierpotensial, og bistå dem i prosessen mot kjøp av egen bolig.

Kommunale boliger og utfordringer knyttet til enkelte bomiljøer har den siste tiden også vært omtalt i media. Oppmerksomheten illustrerer behovet for en mer differensiert boligmasse, bedre tilpassede boliger og større fleksibilitet i tjenestene rundt beboerne. Kommunen leier ikke ut boliger som ikke er i utleiemessig stand, men deler av boligmassen er eldre eller lite egnet for enkelte målgrupper. Det arbeides derfor både med oppfølging av konkrete bomiljøutfordringer og med mer langsiktige løsninger. Dette omfatter blant annet vurdering av hvilke boliger som bør videreføres eller fases ut, behovet for flere små og robuste boligløsninger samt bedre sammenheng mellom bolig, bemanning og den enkelte beboers behov.

Startlån
Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Per 31.08.2026 har kommunen mottatt 456 søknader om startlån og tilskudd. Dette er 25 prosent flere enn i samme periode i fjor. Kommunen har innvilget 76 nye startlån og utbetalt til sammen 150,5 mill. kr. Utbetalingsnivået er som forventet og tilsier at det samlede utlånet i 2026 vil tilsvare innlånet fra Husbanken på 240 mill. kr. Det forventes derfor ikke å være behov for ytterligere innlån i 2026.

Barnefamilier utgjør 39,2 prosent av sakene der startlån er utbetalt. Dette er på nivå med utviklingen i 1. tertial, men fortsatt lavere enn ønsket. Målet er at andelen startlån som går til barnefamilier, over tid skal være minst 50 prosent.

Brukerundersøkelser
På oppdrag fra Kristiansand kommune har Oxford Research gjennomført en undersøkelse som kartlegger søkernes opplevelser i møtet med Forvaltning og koordinering. Undersøkelsen beskriver hva som fungerer godt og hva som er forbedringsområder.

Hva som fungerer godt:

- God hjelp og veiledning gjennom søknadsprosessen
- Vennlig møte med brukere
- Brukerne opplever å bli lyttet til og tatt på alvor
- Hjemmebesøk, tett dialog og tydelig kommunikasjon

Forbedringsområder:

- Kortere og mer forutsigbar saksbehandlingstid
- Bedre informasjon og veiledning
- Mer tilgjengelige og faste kontaktpersoner
- Tydeligere språk i søknader og vedtak
- Bedre møte med søkere og pårørende

Forvaltning og koordinering har høyt fokus på forbedringsprosesser og kvalitetsarbeid

Helsefremming og inkludering

Området forventer et mindreforbruk på 2,2 mill. kr etter bruk av fond og tilbakeføring av integreringstilskudd som ikke er benyttet.

Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til økonomirapporteringen, særlig som følge av kvalitet i fraværsdata, regnskapsføringer og forventet inntekt.

Mestringsenheten
Prognosen er økt fra 1,2 mill. kr i 1. tertial til 2,3 mill. kr ved 2. tertial. Hovedårsaken er videreføring av vakante stillinger i Aktiv senior. Stillinger lyses ut høsten 2026, i tråd med faglig retning og satsingsområder i Temaplan helse og omsorg.

Integreringsenheten
Prognosen er endret fra balanse i 1. tertial til et forventet merforbruk på 1 mill. kr ved 2. tertial, etter bruk av fond. Dette skyldes i hovedsak lavere salgsinntekter i Tolketjenesten enn budsjettert. Tolketjenesten representerer fortsatt en betydelig økonomisk usikkerhet knyttet til salgsinntekter ved årsslutt.

I 1. tertial var midlertidig asyldrift på Kløvertun under etablering. Asyldriften i disse lokalene er nå avsluttet. Ansatte ved ordinært mottak og Nivå 2 er samlokalisert i Tordenskjoldsgate 65. Tjenesten har også fått ekstrakostnader knyttet til vaktordning. For å dekke forventede kostnader foreslås det å benytte 400 000 kr av næringsfond i 2. tertial.

Det arbeides med nedskalering av tjenestenivået på integreringsfeltet, tilpasset det politiske vedtaket i Bystyresaken vedrørende anmodning om å ta i mot flyktninger. Omstillingen tar tid og medfører overgangskostnader. Tjenesteområdet forventer balanse ved årsslutt forutsatt, forventede refusjonsinntekter.

Det forventes flere familiegjenforeninger med behov for store boliger. Samarbeid om fordeling og prioritering av integreringsfond gir mulighet til å oppgradere eksisterende boliger i kommunens portefølje på kort varsel og legge til rette for gode løsninger på tvers.

I samarbeid med kommunen har revisjonen hatt dialog med IMDi om de nye revisjonskravene knyttet til ekstratilskudd for flyktninger med alvorlig nedsatt funksjonsevne eller atferdsvansker, med tanke på forenklinger. Samarbeidet har i noen grad bidratt til forenklinger, det er imidlertid fortsatt usikkerhet knyttet til de økonomiske og administrative konsekvensene av endringene.

Kommunalsjefsområdet har fått finansiering til anskaffelse av fagsystem for flyktningarbeid i kommunen. Det samme gjelder deltakelse i Gatepuls. Det har vært forsinkelser og finansieringen tilbakeføres til integreringsfondet i 2. tertial.

Samfunnsmedisinsk enhet
Mindreforbruket er økt fra 1 mill. kr i 1. tertial til 1,5 mill. kr ved 2. tertial. Hovedårsaken er forsinkelser i utviklings- og kvalitetsarbeid innen legetjenesten, samt innvilget ekstern finansiering til deler av dette arbeidet.

FHI har varslet forsinkelser i høstens vaksinasjonsprogram. Dette medfører at deler av kostnadene til årets vaksinering først vil bli belastet i 2027. Forsinkelsen påvirker også gjennomføringen av tilbudet om gratis influensavaksine til ansatte i Helse og mestring.

I 1. tertial ble det lagt til grunn at kommunene ville bli kompensert gjennom inntektssystemet for økte kostnader knyttet til opptrappingen av basistilskuddet til fastleger. I ettertid viser det seg at staten ikke har finansiert halvårseffekten av trinn 2 som ble iverksatt 01. juli 2026. Kommunalsjefsområdet fikk i økonomiplan 2026-2029 finansiering til å håndtere årets opptrappingsplan. Samtidig ble reverseringen av prisvekst knyttet til kommunalt basistilskudd gjennomført med helårseffekt, mens bortfallet av kommunalt basistilskudd kun fikk halvårseffekt i 2026. I tillegg ble forventet sats beregnet 3 kroner høyere per capita enn faktisk nivå. Kommunalsjefsområdet tilbakefører derfor 1,9 mill. kr totalt til bykassa i 2. tertial.

Hjemmetjenester og rehabilitering

Kommunalsjefområdet forventer et merforbruk på -4,8 mill. kr ved årets slutt etter bruk av fond. Avviket hittil i år viser et merforbruk på -36,2 mill. kr, og et sentralt moment i prognosen ved utgangen av året er den betydelige usikkerheten knyttet til sykefraværs- og refusjon foreldrerpenger.

Administrasjon
Administrasjonsansvaret forventer i utgangspunktet balanse ved årets slutt etter interne omprioriteringer og inndekning av merforbruk i underliggende enheter. Omlag 3,5 mill. kr vil bli benyttet til å saldere merforbruk i andre enheter i kommunalsjefsområdet.

Administrasjonsansvaret inkluderer også kostnader knyttet til bilhold i hjemmetjenesten. Det mangler per i dag regnskapsføring av kostnader i området som følge av utfordringer mellom systemene. Prognosen er basert på en forutsetning om at det er tilstrekkelig budsjett til å dekke disse kostnadene, og det forventes derfor samlet sett balanse ved årets slutt.

Hjemmetjenester og dagsenter for eldre
Hjemmetjenesten forventer merforbruk på 3,7 mill. kr ved årets slutt. Det er variasjoner mellom avdelingene, blant annet som følge av svingninger i vedtaksmengde gjennom året, brukersammensetning, sykefravær og øvrige driftsmessige forhold. Flere avdelinger har hatt en positiv utvikling gjennom året, og samlet merforbruk er redusert sammenlignet med 1. tertial. Samtidig har

enkelte avdelinger et betydelig merforbruk, og det arbeides med tiltak for å redusere avvikene. Det høye sykefraværet påvirker kostnadsnivået, og i enkelte tjenester er det også mindre mulighet enn tidligere til å redusere kostnader gjennom vakante vakter. Avdeling for praktisk bistand har et mindreforbruk så langt i året. Det har vært effektiv ressursbruk og stabil aktivitet, og prognosen for året er derfor på 700 000 kr. Dette inngår i prognosen for hjemmetjenester.

Dagsentertjenesten forventer et mindreforbruk på 400 000 kr ved årets slutt. Det har blant annet vært redusert bemanning ved ett av dagsentrene i en periode med lavere aktivitet.

Enhet for korttidsopphold

Enheten forventer et merforbruk på 650 000 kr ved årets slutt. Det er samtidig knyttet flere usikkerhetsmomenter til prognosen. En vesentlig del av merforbruket skyldes økt behov for innleie av vikarer, overtid og forskjøvne vakter. Nattbemanningen ved Valhalla helsesenter har hatt et særlig høyt fravær i første del av året, og det har som følge av driftsmessige utfordringer vært nødvendig med en ekstra nattevakt utover planlagt bemanning for å sikre forsvarlig drift.

Alle avdelingene har hatt høyt belegg gjennom året. I tillegg har enheten hatt flere krevende enkeltbrukere som har medført behov for økt bemanning. En ubesatt lederstilling bidrar samtidig til reduserte kostnader fra september.

Kommunale akuttmedisinske tjenester

Kommunale akuttmedisinske tjenester forventer et merforbruk på om lag 6,3 mill. kr ved årets slutt. Merforbruket er sammensatt og skyldes blant annet høyt fravær, økte kostnader til overtid og forskjøvne vakter, samt krevende rekruttering av leger til legevakten. For å sikre tilstrekkelig sykepleierbemanning har det vært nødvendig med kostbare bemanningsløsninger.

Legevakten har også hatt økte kostnader som følge av arbeidsmiljøprosesser og tilhørende HMS-tiltak. Det har over lang tid vært et høyt antall sikkerhetshendelser, som har medført økt bruk av vektertjeneste og økt legebemanning deler av døgnet. Utvidet sjenketid og andre arrangementer i sommer har medført om lag 850 000 kr i ekstra kostnader ved legevakten og legevaktsentralen. Kommunedirektøren foreslår at dette kompenseres fra bykassa.

Det er iverksatt flere tiltak for å redusere merforbruket og bedre balansen i tjenesten. Det arbeides blant annet med tettere oppfølging av turnus og vaktinnleie, med mål om å redusere bruk av overtid og forskjøvne vakter. Det er også økt fokus på korrekt registrering og oppfølging for å sikre at tjenesten får de inntektene den har krav på. Videre arbeides det med tiltak for å styrke rekrutteringen av leger og sykepleiere. Det arbeides også med å redusere innleie der dette er mulig, men dette er krevende som følge av flere vakante stillinger enn tidligere i året.

Enhet for rehabilitering

Enhet for rehabilitering forventer et mindreforbruk på 1,9 mill. kr ved årets slutt. Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til midlertidig lavere bemanning som følge av vakanser, blant annet i forbindelse med sykefravær. En av stillingene er nå besatt. To vakante avtalehjemler og to årsverk som er oppjustert for næringsdrivende fysioterapeuter ble tildelt først fra 1. mai, noe som midlertidig har bidratt til mindreforbruk. Fra 1. juli har det samtidig påløpt økte kostnader knyttet til takstoppgjøret for fysioterapeuter med driftsavtale. Transporttjenesten og syns- og hørselstjenesten drives i balanse, men det mangler per i dag registrering av bilkostnader som følge av utfordringer mellom systemene. Prognosen er basert på en forutsetning om at det er tilstrekkelig budsjett til å dekke disse kostnadene.

Renovering av fasaden ved Valhalla

Fasaden ved Valhalla skal renoveres i 2027. Området vil i samarbeid med flere starte planleggingen av

dette i 2026 for å sikre en god gjennomføring med minst mulig forstyrrelser på driften. Kommunedirektøren foreslår å kompensere med 300 000 kr i 2026 til dette arbeidet. Det er planlagt for kompenserende tiltak fra 2027 når renoveringen starter.

Renoveringen er planlagt startet opp i begynnelsen av 2027. Dette vil medføre noe redusert kapasitet og som kompenserende tiltak under byggefasen er det blant annet foreslått å åpne ytterligere to langtidsplasser ved Randesund omsorgssenter. Det betyr at det åpnes totalt 30 plasser der i mai 2027. Det planlegges for flere kompenserende tiltak slik at kapasiteten på korttidsplasser berøres i så liten grad som mulig under renoveringen. Dette er tiltak som skal ivareta god koordinering av tilgjengelige plasser, økt renhold, god kommunikasjon med sykehus, brukere og pårørende samt andre tiltak som kan sikre optimal sirkulasjon på tilgjengelige korttidsplasser.

Legevaktssentralen og resposnsenteret kan ikke være i lokalene på Valhalla under renoveringen. Det jobbes med å finne erstatsningslokaler til disse.

Livsmestring

Livsmestring melder balanse ved årets slutt. Prognosen er usikker med tanke på sykefraværsrefusjon og refusjoner på foreldrepermisjon.

Prognosen forutsetter at refusjoner fra sykefravær og fødselspermisjon er på samme nivå som i januar og februar og finansiering knyttet til enkeltbrukere på habiliteringsfeltet

Livsmestring Habilitering

Hele habiliteringstjenesten inkludert aktivitetssentrene, har et forventet merforbruk på -8,5 mill. kr. 3 mill. kr av avviket er knyttet til aktivitetssenter. Avviket er på tross av at aktivitetssentrene fikk økte satser med 3 mill. kr i 2026. Habiliteringstjenesten har enkelte bofellesskap som har hatt et større merforbruk over tid.

Planlagte tiltak er:

- Avklaring av finansieringskategori for enkeltbrukere.
- Reduksjon av bemanning for å tilpasse driften til tildelt budsjett.
- Differensiering av botilbud og beboersammensetning.

Tiltakene vil kunne føre til et bedre resultat på disse boligene.

Habiliteringstjenesten for barn og unge forventer balanse.

Aktivitetssentrene arbeider med å se på hvordan man kan gi aktiviteter til brukerne på en annen måte enn i dag, jfr bystyresak om faglig dreining av aktivitetstilbud i habilitering datert 26.05.2026, saksnr 2025018073-2.

Livsmestring psykisk helse og rus

Hele psykisk helse- og rustjenesten har et samlet forventet mindreforbruk på 6,9 mill. kr, hvorav 1,5 mill. kr er knyttet til lavterskel ung og voksen.

Det pågår fortsatt et arbeid med tilpasning av driften ift. den omorganiseringen som ble gjort 01.10.2025. Som det også står omtalt under forvaltning så ble det i 2025 gjennomført en omorganisering i Livsmestring, hvor tjenesten ambulant oppfølging ble avviklet, samtidig som Mestringsteam og Lavterskeltilbud ble styrket. For 2026 er budsjettmidlene til Mestringsteam overført

fra Forvaltning til Livsmestring. Tjenesten har et mindreforbruk i hovedsak som følge at det har vært stillingsstopp i påvente av avklaringer av tjenestenivå innenfor ambulante tjenester. Dette på tross av økning i vedtak (aktivitetsøkning) i inneværende år.

Det pågår et arbeid med tilpasning av driften ift. den omorganiseringen som ble gjort 01.10.2025

Kommunalt ombrukslager
Energiverket Arbeid bidrar med ombruks- og vedlikeholdsoppgaver av inventar og utstyr i kommunens ombrukslager fra høsten 2026. Tiltaket bidrar til å dekke behovet for økt arbeidstrening og mestring, samtidig som det understøtter kommunens mål om økt ombruk og bærekraftig ressursforvaltning.

Timer til støttekontakt
Som følge av vedtak om innføring av ekstra timer til sosial deltakelse og meningsfull aktivitet, er det når det gjelder støttekontakt foreslått å styrke Lavterskel med ett årsverk fra 01.10.2026. Dette for å ivareta økt administrasjon, oppfølging og kontroll av ordningen, i tråd med Bystyrevedtaket i sak 69/26 *Forvaltningsrevisjon av BPA i Kristiansand kommune- oppfølging av Bystyrets vedtak.*

Livsmestring administrasjon
Livsmestring administrasjon har et mindreforbruk på 1,8 mill. kr. som er med på å sladere tjenester med merforbruk.

Omsorgssenter

Området forventer balanse ved årets slutt. Området ble i økonomiplanen 2025-2028 og 1. tertial 2025 tilført til sammen 18,9 mill. kr i 2025 og 2026 for å håndtere utfordringene med å tilpasse seg rammene. Dette er ikke en varig finansiering og området jobber med flere omstillingstiltak for å imøtekomme driftsutfordringer og samtidig sikre en bærekraftig utvikling på tjenesten.

Omsorgssenter har fordelt ut 12 av 18,9 mill. kr til enheten. 6 mill. kr knyttet til natt og 6 mill. kr fordelt på ordinære langtidsplassene. Det er ikke justert for ulikheter knyttet til ledelse og bygg.

ERP system har vært krevende i hele perioden. Kvaliteten på dataen i ERP systemet har gjort at det ikke har vært mulig å analysere resultater av driftstilpasninger.

En stilling på enhetsledernivå, ved Kjøkkenservice holdes midlertidig vakant.

Merkantile funksjoner
Det har vært utfordringer gjennom hele året knyttet til merkantile oppgaver som har medført økt tidsbruk og nye oppgaver på grunn av det nye ERP-systemet. Området har ekstra ressurser via NAV til å bistå i denne situasjonen.

Omsorgsboliger i leilighet
Det har gjennom hele året vært ledig kapasitet i omsorgsbolig i leiligheter fordelt på flere ulike omsorgssentre, noe som gjør det vanskelig å tilpasse bemanning til aktivitet.

Kjøkkenservice
Kjøkkenservice forventer å gå i balanse totalt sett.

Sykepleier på natt
Fra 2026 ble alle sykepleiere på natt i kommunalsjefområdet organisert under en felles leder, inkludert ambulerende sykepleierteam. Tiltaket har som mål å være en fleksibel og mobil tjeneste som raskt kan respondere på behov på tvers av omsorgssentrene. Ambulant sykepleierteam på natt sikrer faglig

forsvarlighet i tjenesten når det ikke er mulig å få tak i sykepleiere på natt på de enkelte omsorgsentrene. Dagens lønns-og personalsystem (ERP) har gitt utfordringer med å få riktig fordeling og oversikt over kostnader knyttet til lønn. Finansieringsmodellene er ikke kalibrert med hensyn til denne justeringen.

Pågående omstillingsarbeid for en bærekraftig drift:

Innføring av kamera
Det er innført kamera på fire omsorgssenter: Presteheia, Bispegra, Songdalstunet og Vågsbygdtunet. Arbeidet har vært noe forsinket, men det er lagt opp til reduksjon av nattevakter på alle fire omsorgssenter, med fullårseffekt fra 2027 i tråd med opprinnelig plan.

Nærværsarbeid
Området har historisk hatt et høyt sykefravær, men grunnet manglende sykefraværstall (ERP) er det ikke sikre holdepunkter for fraværstall i 2026.

Høyt sykefravær gir utfordringer både i forhold til tilgang på kompetanse, merarbeid og overtid samt kostnader til vikarer og administrasjon og innleie av vakter. Det er krevende for lederne å jobbe med omstilling og endringsarbeid når sykefraværet er høyt.

Omsorgssenter har stort fokus på tiltak rettet mot nærværsarbeid, og ønsker å vri avdelingsleders tid til å jobbe forebyggende for et godt og helsefremmende arbeidsmiljø. Området har et stort lederspenn og det er nødvendig å gi lederne mulighet til å prioritere nærværsarbeid. I samarbeid med blant andre HR og NAV er det iverksatt tiltak med å få en tydeligere støtte og profesjonalisering, for å følge opp de med langvarig og hyppig fravær. Effekten og eventuelt justering av iverksatte tiltak vil følges opp når tall foreligger, og vil ha et langsiktig perspektiv.

Ansvar og oppgavedeling
Det jobbes kontinuerlig for en hensiktsmessig fordeling av oppgavene og organisering av arbeidstiden som bidrar til kontinuitet i tjenestene og sikrer riktig kompetanse til rett oppgave. Dette er et omfattende endringsarbeid som krever langsiktighet, tålmodighet og god involvering av ansatte og tillitsvalgte. Alle omsorgssentrene jobber med ansvar- og oppgavedeling.

Arbeidstidsprosjektet
Prosjektet går ut på å planlegge alternative arbeidstidsordninger basert på ny ansvars- og oppgavedeling med utspring i TØRN-tankegangen, og er utvidet til å gjelde flere omsorgssentre. Utprøving av kunstig intelligens (turnusgenerator) ser ut til å gi effekter i form av redusert tidsbruk hos avdelingsledere (frigjort lederkapasitet), samt reduksjon i krav, bruk av overtid og forskjøvet vakt og bedre kvalitet på turnus som ikke er avhengig av den enkelte leders kompetanse. Bruk av turnusgenerator er utvidet til å gjelde flere omsorgssentre.

Husassistent/avdelingsvert
Som et ledd i ansvar og oppgavedeling er det ansatt husassistenter/avdelingsverter på alle hus med varierende stillingsstørrelse. Dette utgjør samlet 9,5 årsverk. Oppgavene til husassistenter/avdelingsverter varierer ut fra behov på de ulike avdelingene.

Gledesspredere
Gledesspredere er ungdommer mellom 15 og 18 år, med sommerjobb på omsorgssentrene. Hovedoppgaven til gledessprederne er å bidra til trivsel i avdelingene ved sosialt samvær og med praktiske oppgaver. I år var det ca. 500 søkere, med finansiering til ca. 100 gledersspredere. Disse fordeles til de ulike omsorgssentrene.

Matsvinn
Det ble i klimabudsjettet bevilget 1 mill. kr i 2025 og 2026 til arbeidet med matsvinn. Det er en dedikert person som jobber systematisk med matsvinnreduserende tiltak på omsorgssentrene i denne perioden.

Status politisk økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Politiske vedtak	Vedtatt budsjett	Status	Statusbeskrivelse
Helt med	300	Ferdig	Livsmestring hatt flere samarbeidsmøter med Helt Med. I 2026 er det, i kommunal regi, gjennomført en fast ansettelse, og det arbeides men planlegging av neste ansettelse. I løpet av 2026 har det vært samhandling mellom Livsmestring og Helt Med i forhold til 2 ansettelser i privat regi.
Direkte støtte til SiA psykisk helse	720	Ferdig	Midlene er utbetalt.
Hopeful	1 000	Ferdig	Midlene er utbetalt.
Shalam	1 000	Ferdig	Midlene er utbetalt.
Sum	**3 020**		

Budsjettendringer

Bortfall av inntekter på trygghetsalarmer
Kommunedirektøren foreslår kompensere Helse og mestring med 3,95 mill. kr knyttet til bortfall av inntekter på trygghetsalarmer.

Merarbeid legevakta i sommer
Utvidet sjenketid og andre arrangement i sommer har medført ca. 850 000 kr i ekstra kostnader ved legevakten og legevaktsentralen. Kommunedirektøren foreslår at dette kompenseres av bykassa.

Tilbakestillingskostnader Gyldengården
Kommunedirektøren foreslår å finansiere 960 000 kr til ekstraordinære kostnader i Helse og mestring knyttet til gjennomført tilbakestilling av lokaler.

Planlegging ombygging Valhalla
Fasaden ved Valhalla skal renoveres i 2027 og det kommunedirektøren foreslår å tilføre Helse og mestring 300 000 kr for planleggingen i 2026.

Integrering Gatepuls
Tiltaket er ikke igangsatt som planlagt. Avsatte midler på 250 000 kr tilbakeføres til integreringsfond i 2. tertial.

Integrering fagsystem flyktning
Fremdriften i prosjektet er forsinket. Avsatte midler på 550 000 kr tilbakeføres til integreringsfond i 2. tertial.

Integrering Frisklivstilbud på KSS
Som følge av forsinket oppstart av tiltaket tilbakeføres 250 000 kr av tilførte midler til integreringsfond i 2. tertial.

Integrering aktivitetstilbud eldre
Tjenesteområdet har arbeidet med utvikling for oppstart av tiltaket, men oppstart er utsatt. Avsatte midler på 1,5 mill. kr for 2026 tilbakeføres derfor til integreringsfondet.

Integrering helårskurs til KSS
Helårs- og heltidskurs i introduksjonsprogrammet for å oppfylle lovkrav til programinnhold og omfang. 900 000 kr overføres til Oppvekst (KSS) som følge av avvikling av internfakturering.

Basistilskudd fastleger
Reversering av pris- og lønnsjustert basistilskudd ble gjennomført med helårseffekt fra 2026. Avvikling av kommunalt basistilskudd fikk først virkning fra 1. juli 2026, noe som har medført overfinansiering i inneværende år. Endring i sats var også noe lavere enn lagt til grunn. Kommunedirektøren foreslår derfor å tilbakeføre 1,9 mill. kr.

Smittevernlager tilbakeføres
Midler knyttet til smittevernlager tilbakeføres bykassa 750 000 kr i 2. tertial og tilføres Helse og mestring i 2027.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Forvaltning og koordinering	Bortfall av inntekter på trygghetsalarmer	3 950
Helse- og mestringsdirektørens stab	Planlegging ombygging Valhalla	300
Helse- og mestringsdirektørens stab	Smittevernlager tilbakeføres	-750
Helse- og mestringsdirektørens stab	Tilbakestillingskostnader Gyldengården	960
Helsefremming og inkludering	Basistilskudd fastleger	-1 900
Helsefremming og inkludering	Integrering fagsystem flyktning	-550
Helsefremming og inkludering	Integrering Frisklivstilbud på KSS	-250
Helsefremming og inkludering	Integrering Gatepuls	-250
Helsefremming og inkludering	Integrering helårskurs fra introprogrammet til KSS	-900
Hjemmetjenester og rehabilitering	Integrering aktivitetstilbud eldre	-1 500
Hjemmetjenester og rehabilitering	Merarbeid legevakta i sommer	850
Livsmestring	Tap på fordring Helse og mestring, Livsmestring	-277
Totalsum		**-317**

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Helse- og mestringsdirektørens stab	Mentorprogrammet	425
Helse- og mestringsdirektørens stab	Struktur samordning på ehelsefeltet	870
Helsefremming og inkludering	Etablering av asyldrift Kløvertun	222
Helsefremming og inkludering	Lokaler og vaktordning statlig mottak	400
Helsefremming og inkludering	Tordenskjoldsgate Statlig mottak	460
Hjemmetjenester og rehabilitering	Fagdag for fysioterapeuter og leger	56
Hjemmetjenester og rehabilitering	Helseteknologisekretariat - årsresultat 2025	86
Hjemmetjenester og rehabilitering	Kommunalt Responssenter - årsresultat 2025	200
Totalsum		**2 719**

Interne budsjettendringer

Administrering av bonustimer i Livsmestring
Som følge av vedtak om innføring av bonustimer for støttekontakter foreslås det å styrke Lavterskel med ett årsverk fra 01.10.2026. Dette for å ivareta økt administrasjon, oppfølging og kontroll av ordningen. Finansieringen hentes fra Forvaltning og koordinering.

Åpning av Kleplandstunet
Endelig åpningstidspunkt fase 2 ved Kleplandstunet ble fastsatt etter at rammene ble lagt i økonomiplanen 2026-2029 og estimert mindreforbruk i 2026 overføres fra Omsorgssenter til Forvaltning og Koordinering.

Kostnader til bilbehov Omsorgssenter
Budsjettmidler til økte kostnader til bilhold tilbakeføres overordnede ansvar da behovet ikke har blitt slik fremskrivningen tilsa.

Egenfinansiering Helsehjelppiloten 2026 Norsk Forskningsråd
Prosjektet Helsehjelppiloten er i sluttfasen. Kommunens egenfinansiering på 470 000 kr i 2026 overføres for drift til investering.

Kommunedirektøren foreslår følgende interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Forvaltning og koordinering	Administrering av bonustimer i Livsmestring	-220
Forvaltning og koordinering	Åpning av Kleplandstunet	4 500
Helse- og mestringsdirektørens stab	Egenfinansiering Helsehjelppiloten 2026	-470
Helse- og mestringsdirektørens stab	Kostnader til bilbehov Omsorgssenter	300
Livsmestring	Administrering av bonustimer i Livsmestring	220
Omsorgssenter	Kostnader til bilbehov Omsorgssenter	-300
Omsorgssenter	Åpning av Kleplandstunet	-4 500
Totalsum		**-470**

Bundne fond

Kommunedirektøren foreslår å bruke om lag 1,9 mill. kr av bundne fond i 2. tertial. Dette er finansiering i form av tilskudd, arv og gaver som kommunen har mottatt fra andre. Midlene kan ikke disponeres fritt, men benyttes til et gitt formål.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Helse- og mestringsdirektørens stab	Bruk av bundne fond	1 198
Helsefremming og inkludering	Avsetning til bundne fond	0
Helsefremming og inkludering	Bruk av bundne fond	498
Hjemmetjenester og rehabilitering	Bruk av bundne fond	157
Omsorgssenter	Bruk av bundne fond	45
Totalsum		**1 898**

Helse og mestring stab tilføres om lag 1,2 mill. kr til ekstratilskudd flyktninger.

Helsefremming og inkludering tilføres om lag 500 000 kr som tilbakebetales Helsedirektoratet. Finasiering gjelder ALIS-løp i legetjenesten. Kommunalsjefsområdet avsetter i tillegg 1,5 mill. kr til fond for ALIS-kontoret.

Hjemmetjenester og rehabilitering tilføres 163 000 kr. Finansieringen gjelder prosjektkostnader knyttet til tilrettelegging for å ta i bruk teknologi i den kommunale helse- og omsorgsstjenesten, samt kostnader knyttet til brukere som finansieres av gavemidler.

Disposisjonsfond

Områdets disposisjonsfond pr. 01.01.2026 var på 9,2 mill. kr. I 1. tertial ble det vedtatt fondsjusteringer med en netto effekt på -65,6 mill. kr. Prognosen for disposisjonsfondet ved utgangen av 2026 ble da estimert til -49,1 mill. kr.

I 2. tertial foreslår Helse og mestring å benytte 1,64 mill. kr av disposisjonsfondet. Sammen med et forventet merforbruk på -9,35 mill. kr gir dette en justert prognose for disposisjonsfondet pr. 31.12.26 på -60 mill. kr:

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.26	9 192
Kompensasjon utgifter kommunens kriseteam 1. tertial	1 272
Tilbakeføring EPJ til bykassen - ubrukte midler i 2025 1. tertial	-17 669
Overføring særskilt tilskudd enslige mindreårige til integreringsfond 1. tertial	-26 500
Overføre Nav til direktørområdet Næring og Nav 1. tertial	-8 056
Forvaltning husbankmidler til stilling hos Forvaltning 1. tertial	-1 400
Pilot Jobben min 1. tertial	-1 976
Beredskapslager vaksine 1. tertial	-800
Influensavaksine til ansatte i Helse og mestring 1. tertial	-800
Startpakke for nybosatte flyktninger 1. tertial	-1 826
Prosessleder legesenter i Helsehuset 1. tertial	-500
Helseteknologisekretariatet 2. tertial	-86
Kommunalt responssenter 2. tertial	-200
Fagdag for fysioterapeuter og leger 2. tertial	-56
Struktur samordning på ehelse 2. tertial	-870
Mentorprogrammet 2. tertial	-425
Årsprognose budsjettavvik 31.12.26	-9 350
Sum prognose disposisjonsfond pr. 31.12.26	**-60 049**

Helseteknologisekretariatet
I årsavslutningen for 2025 ble resultatet på 86 000 kr for Helseteknologisekretariatet avsatt på fond. Dette er et samarbeid med flere kommuner og årsresultatet er fordelt ut til hver enkelt. Midlene hentes derfor inn til driften.

Kommunalt Responssenter
I årsavslutningen for 2025 ble resultatet på 200 000 kr for Responssenteret avsatt på fond. Dette er et samarbeid med flere kommuner og årsresultatet er fordelt ut til hver enkelt. Midlene hentes derfor inn til driften.

Fagdag for fysioterapeuter og leger
I årsavslutningen for 2025 ble midler knyttet til fagdag for fysioterapeuter og leger avsatt på fond tilsvarende 56 000 kr. Midlene er planlagt bruk på fagdag i år. Fagdagen arrangeres i samarbeid med Arendal kommune og SSHF.

Struktur samordning på ehelsefeltet
For å gjennomføre prosjektet og sikre nødvendig fremdrift finansieres ekstern prosjektleder med 870 000 kroner.

Mentorprogrammet
Programmet bidrar til å rekruttere og beholde ansatte gjennom systematisk oppfølging og støtte til nyansatte. 425 000 kr sikre videreføring og gjennomføring av mentorordningen.

Direktør gjennomførte en omfordeling av tilgjengelige midler fra direktørens sentrale ansvar til kommunalsjefsområdene i 1. tertial. Det er ikke gjort ytterligere omfordelinger i 2. tertial.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	Disposisjonsfond pr. 01.01.26	Disposisjonsfond pr. 2. tertial 26	Prognose disposisjonsfond pr. 31.12.26
30 Overordnet ansvar	14 794	3 602	18 602
30 Helse og mestring direktør og stab	28 122	6 376	6 376
31 Forvaltning og koordinering	-35 205	-23 363	-45 663
32 Livsmestring	-11 199	-5 489	-5 489
33 Helsefremming og inkludering	42 538	5 162	7 962
34 Hjemmetjenester og rehabilitering	5 831	3 058	-1 792
35 Omsorgssenter	-43 744	-40 044	-40 045
36 Nav	8 056	0	0
Sum	**9 193**	**-50 698**	**-60 049**

Områdets næringsfond pr 01.01.26 var på 15,7 mill. kr. Helse og mestring foreslår å bruke 1,1 mill. kr av næringsfondet i 2. tertial.

Tall i 1000 kr

Næringsfond	Beløp
Disposisjonsfond pr. 01.01.26	15 734
Statlig asylmottak 2. tertial	-1 082
Årsprognose budsjettavvik 31.12.2026	0
Sum prognose næringsfond pr. 31.12.26	**14 652**

Næringsfond Statlig mottak
For å dekke forventede merutgifter knyttet til statlig mottak, herunder vaktordning, tilrettelegging av lokaler og etableringskostnader, foreslås det å benytte 1,082 mill. kr fra næringsfondet i 2. tertial.

5.6 Kultur og innbyggerdialog

Årsprognose

Kultur og innbyggerdialog melder om et mindreforbruk på 4 mill. kr etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond ved årets slutt. Hovedårsaken til dette er mindre vikarutgifter ved sykefravær og vakanser.

Totalt brukes 5,36 mill. kr av disposisjonsfondet, hvorav 2,75 mill. kr gjelder overføringer til mindre investeringstiltak. 4,765 mill. kr ble bevilget i 1. tertialrapport, og ytterligere 600 000 kr foreslås brukt i 2. tertial.

I tillegg bruker Kultur og innbyggerdialog 4,7 mill. kr av totalt ca. 8 mill. kr på bundne fond.

Regnskapet viser et mindreforbruk på 5,4 mill. kr pr. 31. august. Hovedårsaken til dette skyldes mindre vikarutgifter ved sykefravær og vakanser, som samlet sett gir besparelser. Basert på erfaring og utvikling i 2. tertial forventes det et mindreforbruk på 500 000 kr på hhv. Fritidsenheten og Idrett- og fysisk aktivitet, samt 1 mill. kr på hhv. Frivillighet og medvirkning, Kulturskolen og Innbyggertorg. På Innbyggertorg vil resultatet i stor grad avhenge av etterspørsel etter meglerpakker (inntekt), utgifter til busskortordning for studenter og utbetalinger fra Fritidsfond.

Enhetene Bibliotek, Kulturarenaer og Kommunikasjon forventes å komme i balanse. Kultur stab forventes også å få balanse for prosjekter og tilskuddsoverføringer ved årets slutt.

Refusjoner fra sykefravær og foreldrepenger er for alle områder ikke inntektsført for perioden mars-august på grunn av nytt ERP-system. For Kultur og innbyggerdialog utgjorde dette ca. 2-3 mill. kr for denne perioden i fjor.

For øvrig har det vært utfordringer for alle enheter i området vedrørende innføring av nytt ERP-system i løpet av 2. tertial 2026. Dette har skapt større usikkerhet og merarbeid vedrørende utgifter og inntekter i regnskapet enn forventet.

Tall i 1000 kr

Stab/enhet	Regnskap pr 31.08.2026	Budsjett pr 31.08.2026	Avvik pr 31.08.2026	Årsbudsjett 2026	Årsprognose budsjettavvik 2026
Direktør/Stab	144 572	144 058	-513	215 245	0
Kulturskole	26 946	28 969	2 024	43 434	1 000
Kulturarena	12 632	11 501	-1 131	17 667	0
Fritid	18 487	20 015	1 527	32 579	500
Idrett og fysisk aktivitet	22 794	23 488	694	45 400	500
Frivillighet og medvirkning	9 750	12 020	2 271	15 749	1 000
Kommunikasjon	8 078	8 042	-35	12 282	0
Innbyggertorg	16 988	17 920	932	31 154	1 000
Bibliotek	24 107	23 724	-383	37 455	0
Sum	**284 354**	**289 738**	**5 385**	**450 964**	**4 000**

Status politisk økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Politiske vedtak	Vedtatt budsjett	Status	Statusbeskrivelse
Idrettsprisen	50	I arbeid	Nyopprettet idrettspris i 2025 er finansiert med 50 000 kr i budsjettet fra 2026, og bevilgningen legges til Idrett og fysisk aktivitet som utbetaler prispengene.
Demo Rona - lørdagsåpent	100	I arbeid	Det er bevilget 100 000 kr for 2026 til utprøving av lørdagsåpent ved ny bibliotekfilial på Rona. Demo Rona har hatt åpent hver lørdag fra februar med åpningstid kl. 10.00 – 14.30. Det vil være stengt på lørdager i skolens sommerferie. Besparelsen som dette medfører, blir brukt til å gjennomføre egne ferietilbud for ungdom.
Instruktør skolekorps	232	I arbeid	I budsjettet for 2026 har Kristiansand kulturskole fått 232 000 kr i økt bevilgning til subsidiering av instruktører til skolekorps. På vårhalvåret har korpsene fått redusert pris på instrumentopplæring i påvente av at det lyses ut stilling for høstsemestret. Korpsstyrene har medvirket og kommet med innspill til behov, og det blir lyst ut en 22-23 % stilling for å dekke undervisningsbehov i grovmessing.
Kulturrullator	400	I arbeid	Kulturrullator-ordningen er vedtatt med årlig økning på 400 000 kr fra 2026. Det vil gjøre det mulig for at Knuden-Kristiansand kulturskole kan videreføre tilbudet i Kulturrullator med samme størrelsesorden som i 2025. I tillegg er det igangsatt et utviklingsarbeid for å forbedre ordningen med tanke på målgruppe, møteplasser og forvaltning av midlene.
Lørdagsåpen fritidsklubb - prøveprosjekt	700	I arbeid	Det er vedtatt en bevilgning på 700 000 kr til lørdagsåpen fritidsklubb, i en prøveperiode for 2026 og 2027. Fritidsenheten har startet prøveprosjektet med lørdagsåpen fritidsklubb på Slettheia fritidsklubb og Noden fritidsklubb i Songdalen. Det er gjennomført en ungdomsundersøkelse blant alle elever på ungdomsskolene i de aktuelle lokalområdene, der hensikten er å få aktuelle innspill og medvirkning fra ungdommene selv, til utformelse av de nye tilbudene. De nye tilbudene i prøveprosjektet ble startet opp fra april måned 2026.
Sum	**1 482**		

Budsjettendringer

Andel driftsmidler for Marvikshallen fra Eiendom til Idrett og fysisk aktivitet
Ansvarsmatrisen mellom Eiendom og Idrett tilsier at Eiendom skal ha ansvar for kontrollrutiner/periodiske oppgaver (brann, ventilasjon, elektro og annet bygningsmessig og byggvakt). Idrett har ansvar for idrettstjenester inkludert brukerrelatert vaktutrykning. Driftsandelen for Marvikshallen til Idrett tilsvarer 159 000 kr, og overføres årlig fra 2026.

Studentrådet til Økonomi- og virksomhetsstyring
Godtgjørelser og ordinære driftsutgifter for Studentrådet er fra 2. halvår 2026 overført fra Frivillighet og medvirkning til området Økonomi og virksomhetstyring v/Strategi, analyse og styring. Det overføres 40 000 kr for 2. halvår 2026, og 80 000 kr årlig fra 2027.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Enhet	Tiltak	2026
Frivillighet og medvirkning	Studentrådet - overføring budsjettmidler	-40
Idrett og fysisk aktivitet	Driftsbudsjett Marvikshallen til Idrett og fysisk aktivitet	159
Innbyggertorg	Tap på fordring Kultur og innbyggerdialog, bevilling	-51
Totalsum		**68**

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Enhet	Tiltak	2026
Kulturarenaer	Investeringsprosjekt-oppgraderinger Samsen kulturhus-Bingen	600
Totalsum		**600**

Interne budsjettendringer

Økt tilskudd til Sandripheia (prisjustering)
Tilskuddet er basert på samarbeidsavtalen fra 2023 for det kommunale oppgavefellesskapet, og tilpasses avtalt andel mellom Vennesla (40 %) og Kristiansand kommune (60 %).

Kommunedirektøren foreslår følgende interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Enhet	Tiltak	2026
Kultur og innbyggerdialog stab	Investeringsprosjekt Nybyen-Todda	500
Kultur og innbyggerdialog stab	Økt driftstilskudd 2026 - Sandripheia fritidspark	75
Kultur og innbyggerdialog stab	Økt driftstilskudd 2026 - Sandripheia fritidspark.	-75
Totalsum		**500**

Bundne fond

Bundne fond er ubrukte midler fra 2025-regnskapet, og totalt har staben og enhetene i kultur og innbyggerdialog avsatt 7,984 mill. kr på 41 ulike bundne fond. For området gjelder normalt disse fondene ubrukte eksterne prosjekttilskudd, legatmidler til prosjekter, fritidsklubbkasser el., som skal brukes i 2026. Kultur og innbyggerdialog har pr 2. tertial planlagt å bruke 4,666 mill. kr av bundne fond, som betyr at 3,318 mill. kr foreløpig blir stående avsatt på bundne fond.

Disposisjonsfond

Kultur og innbyggerdialog hadde et disposisjonsfond på 15,7 mill. kr pr. 01.01.2026. Kommunedirektøren leverte tilbake 1,5 mill. kr av områdets disposisjonsfond til bykassa i 1. tertial.

Totalt brukes 5,37 mill. kr av disposisjonsfondet, hvorav 2,75 mill. kr gjelder overføringer til mindre investeringstiltak. 4,7 mill. kr ble bevilget i 1. tertialrapport, og ytterligere 600 000 kr foreslås brukt i 2. tertial.

I tillegg til planlagt bruk av disposisjonsfond i 1. tertial, så foreslås det å bruke 600 000 kr fra direktørens/områdets disposisjonsfond til et investeringsprosjekt på Kulturarena som gjelder oppgradering av Samsen-Bingen.

Med forventet mindreforbruk på 4 mill. kr i budsjettet vil prognosen på områdets samlede disposisjonsfond være på 12,8 mill. kr pr. 31.12.2026.

Tall i 1000 kr

Disposisjonsfond	**Sum**
Disposisjonsfond pr. 01.01.2026	15 734
Tilbakelevering bykassa, besparelse busskort, fritidsfond	-1 504
Planlagt bruk - disp.fond Fritidsfond - Innbyggertorg	-700
Planlagt - utsatt utbetaling tilskudd 2025-Kulturstipend og Kulturpris	-510
Dekning midlertidige driftsutgifter 2026 bibliotek Rona, fra områdefond	-1 350
Planlagt bruk - inv.prosjekt/innkjøp teknisk utstyr Aquarama idrettshall	-500
Planlagt bruk - inv.prosjekt Oppgradering julebyen/Innbyggertorg	-450
Planlagt bruk - inv.prosjekt Oppgradring uteområde - Tinnheia fritidssenter	-400
Planlagt bruk - inv.prosjekt Oppgradring uteområde - Voie grendehus	-400
Planlagt bruk - inv.prosjekt Utstyr digitale kunstfag - Kulturskolen	-150
Planlagt bruk - inv.prosjekt Oppgraderig takrigg lys/lyd Salen - Kulturskolen	-250
Dekning-40 års leie-/festeavtale for Tveit alpinanlegg, fra områdefond	-220
Dekning-Skilting om røykeforbud på utendørs idrettsområder, fra områdefond	-105
Dekning av halvdel av underskudd disp.fond - avtalt med Bibliotek	270
Planlagt bruk - inv.prosjekt oppgraderinger Samsen Bingen 2. tertial	-600
Forventet budsjettavvik pr. 31.12.2026	4 000
Sum disposisjonsfond etter 2. tertial	**12 865**

5.7 By- og stedsutvikling

Årsprognose

By- og stedsutvikling melder om et mindreforbruk på 1,95 mill. kr i 2026 etter bruk av/avsetning til disposisjonsfond, bundne fond og budsjettreguleringer foreslått i denne saken. Hovedårsaken til dette er mindreforbrk på Klima og arealutviling med reduserte lønnskostnader og mindre utbetalinger på klimaomstilingsfondet.

Området brukte 14,63 mill. kr fra områdets disposisjonsfond i 1. tertial. I 2. tertial foreslås det å bruke 10 mill. kr av fond for vedlikehold og 200 000 kr fra fond for småbåthavn. Det foreslås videre å avsette 2,1 mill. kr til områdets disposisjonsfond, 10 mill. kr til fond for byvekst og 4,3 mill. kr til fond for vedliehold Tangvall.

Videre brukte området 983 000 kr fra bundne fond i 1. tertial. I 2. tertial foreslås det å bruke ytterligere 417 000 kr. Ubrukte midler hos Klima og areal til veirenhold 885 000 kr leveres tilbake til bykassa. Det ble overført 35,96 mill. kr fra drift til investering i 1. tertial, der 10,96 mill. kr er fra områdets disposisjonsfond. I tillegg ble 25 mill. kr omdisponert fra bygningsmessig vedlikehold hos Eiendom til rehabilitering av Lovisenlund skole i investeringsbudsjettet. I 2. tertial overføres det 1,7 mill. kr fra drift til investering, der 200 000 kr kommer fra disposisjonsfondet til småbåthavn og 1,5 mill. kr er områdeløft midler som kommer fra Oppvekst.

Ingeniørvesenet, Plan og bygg og Eiendom melder om merforbruk på henholdsvis 200 000 kr, 2 mill. kr og 1,05 mill. kr. Direktørstaben, Parkvesenet og Klima og areal melder om mindreforbruk på henhodlsvis 1,5 mill. kr, 1,5 mill. kr og 2,2 mill. kr.

De største avvikene er forventet merforbruk på gatelys (1,8 mill. kr), vinterdrift (7,4 mill. kr før kompensasjon), eiendomsdanning (2 mill. kr), samt tomgangsleie Knudsengården (1,95 mill. kr). Det meldes om mindreforbruk på diverse tiltak hos Klima og areal (2,2 mill. kr), en besparelser hos direktøren (1,5 mill. kr), samt en besparelse på renhold (900 000 kr).

Beløp i 1000 kr

	Regnskap pr. 31.08.2026	Budsjett pr. 31.08.2026	Avvik pr. 31.08.2026	Budsjett 2026	Forventet budsjettavvik 2026
Byutviklings-direktøren	-572	13 616	14 188	22 728	1 500
Ingeniørvesenet	-38 798	-73 686	-34 888	-99 789	-200
Parkvesenet	40 777	50 106	9 329	76 257	1 500
Plan og bygg	15 416	17 128	1 712	27 188	-2 000
Eiendom	182 878	192 128	9 250	313 640	-1 050
Klima og arealutvikling	24 225	24 673	448	53 171	2 200
Sum	**223 926**	**223 965**	**39**	**393 195**	**1 950**

Generelt

Nytt ERP system medfører fortsatt at en del kostnader ikke havner på riktig sted i regnskapet. Det jobbes med å få dette på plass. Dette gjør det mer utfordrende lage gode prognoser. Prognosene i rapporten er utarbeidet med tilgjengelig informasjon som i noen tilfeller er mangelfull. For eksempel fungerer ikke modulen for kostnadsfordeling av timer, biler og maskiner. Så de tjenestene som benytter seg av bil og maskinparken hos Ingeniørvesenet har mangelfull informasjon i sitt regnskap.

By - og stedsutvikling stab

Staben forventer et mindreforbruk på ved årets slutt på 1,5 mill. kr. Mindreforbruket er i hovedsak knyttet til periodisering av innsparinger og vil bli brukt til å dekke midlertidig merforbruk hos eiendomsdanning (Plan og bygg). Bevilgningen på 10,25 mill. Kr til Byvekst forventes ikke å bli brukt i 2026 og det foreslås derfor at midlene settes av på særskilt disposisjonsfond.

Ingeniørvesenet

Ingeniørvesenet melder om et forventet merforbruk på 200 000 kr for den bykassefinansierte delen av virksomheten. Vann og avløp rapporteres på budsjett.

Merforbruket på bykassefinansierte tjenester:

Vei – Vinterdrift

Det foreslås å kompensere varslet merforbruk på 7,4 mill. kr knyttet til vinterdrift. Vakt og beredskap har økt med 5 mill. Kr i forhold til 2025. I tillegg overtar ingeniørvesenet brøyting ved skoler og barnehage som er beregnet til 1,4 mill. kr. Området oppvekst overfører 450 000 kr. Resterende 6,95 mill. kr kompenseres fra bykassa. På grunn av utfordringer i nytt ERP system er prognosen for vinterdrift usikker. En mild høst vil kunne gi besparelser.

Veilys

Det forventes et merforbruk knyttet til veilys på 2 mill. kr. Deler av kabelnettet til veilys er gammelt, og det oppstår en del akutte feil. Ingeniørvesenet melder et merforbruk 1,3 mill. kr. Denne årsprognosen er basert på at det primært tas akutte feil og at man begrenser øvrige reparasjoner og vedlikehold. I tillegg forventes det et merforbruk knyttet til strøm på 700 000 kr.

Vei - sommerdrift

Det ble i 1. tertial meldt om mulig merforbruk knyttet til synkehull Tangen/Høivoll brygge. Disse var enklere å reparere enn antatt og er løst innenfor budsjett.

Parkering

Parkering melder et mindreforbruk ved årets slutt på 1,8 mill. kr. Prognose er basert på 3,8 mill. kr i lavere kostnader og ca. 2 mill. kr i lavere inntekter enn budsjettert. Mindreforbruket er blant annet knyttet til besparelser på lønn/sykepengerefusjon og utsatt vedlikehold i parkeringshus (1,3 mill. kr). Vedlikeholdet forventes gjort i 2027.

Øvrige tjenester forventer balanse.

Vann og avløp

Enheten melder balanse ved årets slutt. Prognosen er usikker. Vann- og avløpsenheten viser pr august økte inntekter i forhold til budsjett. Det er også noe høyere kostnader, men kostnadsbilde er usikkert på grunn av ikke fordelte kostnader og mulige feilføringer. Det arbeides kontinuerlig med å få et mer komplett regnskap og det vil bli gjort en grundig gjennomgang når mer er på plass. Derom resultatet da viser merinntekter vil disse bli vurdert avsatt til selvkostfond. Dette er avklart med Regnskapssjefen.

Parkvesenet

Parkvesenet forventer et mindreforbruk på 1,5 mill. k ved årets slutt etter avsetning til disposisjonsfond. Det foreslås å sette av 513 000 kr knytte til Naturfond – naturrestaurering, Mindreforbruket er knyttet til: Urbant landbruk 700 000 kr og Urbant landbruk – skolehager 800 000 kr.

Produksjonsenheten

Ved utgangen av august viser regnskapet til produksjonsenheten et større overskudd. Dette skyldes at flere sentrale kostnader ennå ikke er fordelt, herunder kostnader til bil og maskin. Det forventes balanse ved årsslutt, det er knyttet usikkerhet til resultatet ved sone Gravplasser.

Landbruk og friluftsliv

Det forventede mindreforbruket i enheten skyldes i hovedsak ubrukte midler i prosjektene Urbant landbruk, Urbant landbruk skolehager og Naturfondet. Det foreslås at midlene knyttet til Naturfondet settes av til fond.

Urbant landbruk og Urbant landbruk skolehager
Det er stor interesse og engasjement knyttet til urbant landbruk og urbant landbruk skolehager. Dette gjelder spesielt etablering av skolehager i samarbeid med direktørområdet Oppvekst. Tiltakene har som mål å styrke elevenes læring, bærekraftforståelse og kunnskap om lokal matproduksjon. Forbruket er 800 000 kr lavere enn budsjettert som følge av omprioriteringer og utsettelser ved enkelte skoler. Dette gjelder tiltak som forventes gjennomført i løpet av 2027.

Prosjektet "Urbant landbruk" utvikler seg i tråd med planene og opplever stadig økende interesse både internt i kommunen og eksternt. Det forventes flere utgifter i løpet av året, blant annet knyttet til underprosjektet som gjennomføres i samarbeid med Jegersberg gård. Det er estimert et mindreforbruk på 700 000 kr.

Naturforvaltning og miljøtiltak
I forbindelse med innføringen av naturregnskap og naturbudsjett som styringsverktøy har bystyret bedt kommunedirektøren om å opprette et fond for Naturrestaurerings-prosjekter (Naturfondet). Kommunen har så langt hatt god uttelling på sine søknader, noe som har medført at den kommunale bevilgningen i praksis er blitt fordoblet gjennom eksterne tilskuddsmidler. Det forventes derfor at det ved årets slutt vil gjenstå ca. 500 000 kr på prosjektet som foreslås satt av på disposisjonsfond.

Utviklingsenheten
Enheten forventes å gå i balanse ved årets slutt.

Vedvarende utfordringer
Parkvesenets driftsportefølje øker kontinuerlig (bla. overtakelse av nye utbyggingsområder) uten at økte behov innarbeides i økonomiplanen. Dette gir et vedvarende press på driftsrammene.

Plan og bygg

Plan og bygg melder om et merforbruk på ca. 2 mill. kr ved årets slutt. Dette er etter bruk av 417 000 kr fra bundne fond knyttet til prosjekt Kart AI

Geodataenheten
Enheten består av tre avdelinger frem til 01.10.2026: Eiendomsdanning, Geografisk informasjon og Matrikkel og eiendomsskatt. De to sistnevnte forventes å gå i balanse ved årets slutt. Fra og med 01.10.2026 er tre avdelinger slått sammen til to avdelinger: Eiendomsdanning og Kart og eiendomsregister. Ny enhetsleder for Geodata er på plass.

Avdeling for Eiendomsdanning melder et merforbruk på 2 mill. kr ved årets slutt. Merforbruket er ikke endel av selvkostområdet. Selvkostområdet eiendomsdanning har etter flere år med lav selvkostgrad nå tilnærmet full selvkostdekning (98,8 %). Årets merforbruk håndteres helt eller delvis ved bruk av områdets disposisjonsfond.

Planenheten
Mindreforbruket pr andre tertial skyldes delvis opphopning av gebyrinntekter og ved årsslutt forventes gebyrinntektene å bli noe høyere enn budsjettert. Mindreforbruk skyldes også lavere lønnsutgifter som følge av ubesatte stillinger i deler av året. Ansettelsesprosesser er igangsatt, og to stillinger forventes besatt i løpet av høsten. Eventuelle avvik vil bli avsatt til selvkostfond.

Byggesaksenheten
Enheten forventer å gå i balanse ved årets slutt. Avvik dekkes/avsettes til selvkostfond.

Eiendom

Kommunalsjef for Eiendom melder om et merforbruk på 1,05 mill. kr for 2026.

Boligenheten

Enheten har et mindreforbruk på rapporteringstidspunktet på 3,7 mill. kr. Leieinntektene er ca. 2 mill. kr under budsjett, men det er bokført et forsikringsoppgjør på 2 mill. kr, etter brann, som er erstatning for tidligere utført vedlikehold. Videre er det et mindreforbruk på drift og vedlikehold på om lag 3 mill. kroner. Aktiviteten innen vedlikehold og istandsetting av boliger er ujevnt fordelt gjennom året, og avviket vurderes derfor som et periodiseringsavvik. Samlet sett forventes et resultat i balanse ved årets slutt.

Byggservice

Enheten har hittil i år et budsjettavvik på 5,5 mill. kr. Avviket skyldes i hovedsak inntekter som ennå ikke er bokført. Fakturering skjer i stor grad etterskuddsvis og det er derfor periodiseringsavvik mot budsjettet. Lønnskostnadene er 2,8 mill. kr høyere enn budsjettert, samtidig som sykepengerefusjon ennå ikke er bokført fullt ut.

Deler av renholdet i kommunens formålsbygg er konkurranseutsatt og utføres av ekstern leverandør. Etter gjennomført konkurranse er kostnadene redusert i forhold til avsatt budsjett med 900 000 kr. Når etterslep i bokføring av sykepengerefusjon og fakturering er hentet inn, forventes er resultat på 900 000 kr for Byggservice samlet.

Bygg og eiendomsforvaltning

Enheten har et samlet mindreforbruk på 11 mill. kr. Mindreforbruket forklares i hovedsak med vedlikeholdstiltak som er under planlegging og skal gjennomføres i løpet av året, men som foreløpig ikke er kostnadsført. Av mindreforbruket gjelder 2 mill. kr vedlikehold av b-bygg, hvor det er bevilget ekstraordinære midler. Midlene er fordelt til prioriterte tiltak, og konkurranser for gjennomføring er utlyst.

Småbåthavn, som er et eget selvkostområde, har et positivt avvik på 2,8 mill. kr hittil i år. Det er ventet at det skal gjennomføres flere vedlikeholdstiltak i løpet av høsten og at årsresultatet vil bli omtrent i balanse.

Energibudsjettet ble nedjuster med 3 mill. kr i 1. tertial. Kostnadene er nå i henhold til budsjett, og med normalt forbruk siste del av året er det ventet mindre avvik sammenlignet med årsbudsjettet som er på 69 mill. kr.

AKT har leid arealer av kommunen i Knudsen-gården (Tollbodgata 22). Leieforholdet er sagt opp med virkning fra 1. april. Videre bruk av lokalene er ikke avklart, og dersom det ikke inngås ny leieavtale, vil dette medføre mindreinntekter på 1,95 mill. kr i 2026.

Klima og areal

Kommunalsjefområdet Klima og Areal melder et samlet mindreforbruk på 2,2 mill. kr ved årets slutt. I tillegg foreslås det å avsette 1,6 mill. kr til disposisjonsfond og å levere tilbake 885 000 kr til bykassen. Det foreslås ingen bruk av bundne fond.

Areal og samferdsel

Enheten melder et mindreforbruk på 750 000 kr. Avviket skyldes i hovedsak at en ansatt har vært frikjøpt til å jobb med boligsosialt handlingsprogram.

Klima og miljø

Enheten melder et samlet mindreforbruk på 1 mill. kr etter tilbakelevering av 885 000 kr til bykassen og avsetting av 1,6 mill. kr til disposisjonsfond. Det største avviket knytet til en ubesatt stilling. Midlene foreslås brukt til å finansiere Miljøfyrtårn rådgiver i 2027 - i stedet for finansiering fra disposisjonsfond. Andre større avvik er prosjekt «Ombruk møbler» som har hatt forsinkelser i oppstartsfasen og det forventes et mindreforbruk på 450 000 kr. Panteordninger på vedovner og piggdekk har et mindreforbruk på 300 000 kr.

Det er fremdeles usikkerhet knyttet til utbetalinger fra Klimaomstillingsfondet og er knyttet til utbetalinger av tidligere års forpliktelser samt effekten nye retningslinjer har på antall nye søknader i inneværende år. Første søknadsrunde i vår ga få søkere og færre som tilfredsstilte kravene. Det jobbes med å nå målgruppen for å få flere aktuelle søknader i høstens runde. Basert på dette forventer enheten at det blir utbetalt 2,1 mill. kr fra Klimaomstillingsfondet i år. Resten, 1,2 mill. kr, foreslås satt av til disposisjonsfond for senere bruk.

Prosjektet Revidering av tiltaksutredning og handlingsplan (knyttet til avvikling av piggdekkgebyret) har en engangssum på 400 000 kr i budsjettet for 2026. Dette er til lovregulert utarbeidelse av tiltaksplaner dersom forurensning overskrider visse verdier. Det er ikke behov for dette i år. Beløpet foreslås derfor avsatt til disposisjonsfond til bruk når behovet oppstår. Det foreslås også å levere tilbake 885 000 kr til bykassen knyttet til veirenhold.

Prosjekt og eiendomsutvikling

Enheten melder om et samlet mindreforbruk på 400 000 kr. Dette er i hovedsak en stilling som var vakant noe lenger enn budsjettert, samt noe mindre bruk av varer og tjenester. Det er merkostnader knyttet til tidligfase utredning av brannstasjon og krisesenter. Det er også et merforbruk på prosjekt Futurebuilt, som opprinnelig var tenkt finansiert fra disposisjonsfond, men kan nå dekkes av mindreforbruket i enheten. Ombruk/Verkstedet ser ut til å gå i balanse i år. Oppvekst overtar ansvar og driftsutgifter fra august i inneværende år.

Status politisk økonomiske tiltak

Beløp i 1000 kr

Politiske vedtak	Vedtatt budsjett	Status	Statusbeskrivelse
Styrke klimaomstillingsfondet	250		Ved behandling av Økonomiplan 2026 vedtok bystyret å styrke Klimaomstillingsfondet med 250 000 kr fra 2026, utover den planlagte økningen til fondet. Dette er innarbeidet i budsjettet for 2026, og samlet sett er Klimaomstillingsfondet nå på 3,325 mill. kr. For å bedre treffe på tiltak og målgruppen ble retningslinjene til fondet endret fra i år. Første søknadsrunde i vår var skuffende, men det jobbes videre med å nå målgruppen. Det forventes bedre respons i høstens søknadsrunde, men budsjettposten forventes ikke brukt fullt ut i år og deler av årets budsjett foreslås derfor avsatt til disposisjonsfond.
Opprustning av strand på Gravane	250	I arbeid	**Opprustning av strand på Gravane** Bystyret har satt av 250 000 i 2026 til opprusting av strand i Gravane for å gjøre denne mer attraktiv å bruke. Det er lagt inn 50 000 pr år til drift. Parkvesenet har utarbeidet en landskapsplan med tilhørende kostnadsberegning for Gravane, som en del av arbeidet med nye tegninger for oppgradering av Strandpromenaden. Bevilgningen fra bystyret er ikke tilstrekkelig til å gjennomføre alle ønskede tiltak i området. Midlene vil derfor i sin helhet bli brukt til påfylling av sand og reparasjon av kanten, – så langt budsjettet rekker. Det er dessverre ikke mulig å gjennomføre tiltak på sjøbunnen i området, da bunnen er forurenset, og bør ikke røres. Parkvesenet vil likevel understreke at vannkvaliteten i sjøen er god, og området er derfor egnet for bading.

Politiske vedtak	Vedtatt budsjett	Status	Statusbeskrivelse
Bærekraftslager for møbler og materialer	300		Ved behandling av Økonomiplan 2026 vedtok bystyret å styrke satsingen på internt gjenbruk av møbler, inventar og materialer med 300 000 kr fra 2026. Dette kom i tillegg til 500 000 kr som ble vedtatt i kommunedirektørens forslag. Samlet er 800 000 kr innarbeidet i budsjettet for 2026. Utvikling av prosjektet har tatt tid i oppstartsfasen da flere parter har vært involvert. Det legges til grunn at et ombrukslager med tilhørende transportløsninger vil være i drift fra ultimo september. Tjenesten skal leveres gjennom bruk av varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA) og plasser til arbeidsforberedende trening (AFT) hos Varodd. I løpet av høsten skal også en digital markedsplass for brukte møbler og inventar være operativ for kommunens enheter. Tilrettelegging for at skoler kan hente materialer, tekstiler og annet materiell til undervisning er i en kartleggingsfase hvor behov og muligheter undersøkes. Basert på dette forventes et mindreforbruk av budsjettposten i år.
Satsning på skolehager	500		**Satsning på skolehager** Bystyret ber administrasjonen om å videreutvikle skolehagesatsningen til Kristiansand kommune, med et tydelig mål om å være best i landet på skolehager. Bystyret anser bybondens rolle i arbeidet som viktig, og rammen økes med 500 000 kr årlig i perioden 2027-2030. Det er stor interesse og engasjement knyttet til urbant landbruk og urbant landbruk skolehager. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom etablering av skolehager i samarbeid med direktørområdet Oppvekst. Tiltakene har som mål å styrke elevenes læring, bærekraftforståelse og kunnskap om lokal matproduksjon. Prosjekt "Urbant landbruk skolehager" har høy aktivitet og viser gode resultater. Forbruket er lavere enn budsjettert som følge av omprioriteringer og utsettelser ved enkelte skoler. Dette gjelder imidlertid tiltak som forventes gjennomført i løpet av 2027.
Sum	**1 300**		

Budsjettendringer

Ingeniørvesenet

Kompensasjon merforbruk vinterdrift

Det rapporteres om et merforbruk på 7,4 mill. kr som skyldes økt vakt/beredskap i forhold til 2025 og overtakelse av brøyting formålsbygg (skoler og barnehager). Det overføres budsjettmidler på 450 000 kr fra Oppvekst. Resten av merforbruket på 6,950 mill.kr foreslås kompensert fra bykassa i 2 tertial.

Økte kapitalkostnader vann og avløp

Årets renteoppgang vil for VA resultere i økte kapitalkostnader på 27,3 mill. kr.

Eiendom

Drift Marvikhallen

Idrettsenheten har delvis driftsansvar for Marvikshallen. Budsjettmidler 159 000 kr overføres fra Eiendom til Idrett.

Klima og areal

Veirenhold

Ved avvikling av piggdekkgebyret ble kommunen pålagt å ha kompenserende tiltak som økt renhold ved høye forekomster av svevestøv. Denne grensa har så langt ikke vært overskredet. Beløp 885 000 kr avsatt til formålet tilbakeleveres bykassa.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Eiendom	Driftsoppgaver Marvikshallen	-159
Eiendom	Integrering oppgradering og vedlikehold kommunale boliger	3 500
Eiendom	Tap på fordring By- og stedsutvikling EIE Bolig kommunale boliger	-2 100
Eiendom	Tap på fordring By- og stedsutvikling EIE Bygg og eiendomsforvaltning portefølje 1	-50
Ingeniørvesenet	Merforbruk Vinterdrift	7 400
Ingeniørvesenet	Tap på fordring By- og stedsutvikling ING Parkering -kontroll og håndheving	-400
Ingeniørvesenet	Tap på fordring By- og stedsutvikling ING Parkering -parkeringshus Kvartal 6	-10
Ingeniørvesenet	Tap på fordring By- og stedsutvikling ING Parkering- egne parkeringstomter	-11
Ingeniørvesenet	Økte kapitalkostnader vann og avløp, økte inntekter	-27 300
Klima og arealutvikling	Veirenhold til bykassen	-885
Plan og bygg	Tap på fordring By- og stedsutvikling PB Byggesaksbehandling	-50
Totalsum		**-20 065**

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
By- og stedsutvikling stab	Byvekstavtalen	-10 250
Eiendom	Anskaffelse båt 2026	200
Eiendom	Avsetning til vedlikeholdsfond	-4 003
Eiendom	Bruk av vedlikeholdsfond	10 000
Klima og arealutvikling	Klimaomstillingsfond til DF	-1 200
Klima og arealutvikling	Rev tiltaksutred & hp til DF	-400
Parkvesenet	Naturfondet	-513
Totalsum		**-6 166**

Interne budsjettendringer

Ingeniørvesenet

Tekniske reguleringer

Det er kun gjort tekniske reguleringer innenfor kommunalsjefsområdet - summen av endringer er null.

Parkvesenet

Det skal overføres 1,5 mill. kr fra drift til investering. Tilskuddsmidlene kommer fra områdesatsing Kvadraturen og Eg og overføres til prosjekt Nybyen aktivitetspark.

Plan og bygg

Tiskuddd fra Norsk forskningsråd

Tilskudd 158 000 kr fra Norsk forskningsråd til dekning av kostnader knyttet til offentlig Phd (doktorgrad)

Eiendom

Det overføres 200 000 kr fra drift til investering. Midlene tas fra disposisjonsfondet til småbåthavnene, og skal brukes til anskaffelse av en båt tilknyttet driften av havnene.

Tekniske reguleringer
Det gjøres tekniske reguleringer innenfor kommunalsjefsområdet - summen av endringer er null.

Kommunedirektøren foreslår følgende interne budsjettendringer inkludert overføring til investering:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Ingeniørvesenet	Interne budsjettendringer Parkering	0
Parkvesenet	Områdesatsing til Nybyen Aktivitetspark	-1 500
Plan og bygg	Interne budsjettendringer P&B	0
Totalsum		**-1 500**

Bundne fond

Plan og bygg

Prosjekt KARTAI 2.0
Bruk av tilskuddsmidler fra Norges forskningsråd.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Plan og bygg	Kart AI 2.0	417
Totalsum		**417**

Disposisjonsfond

Ordinært disposisjonsfond

Tall i 1000 kr

Ordinært disposisjonsfond By og stedsutvikling	Beløp
Disposisjonsfond 01.01.2026	76 396
Årsoppgjørsdisposisjoner 2025 og omfordeling	
Byutviklingsdirektøren - planmidler byvekstavtalen fra Klima og areal	850
Ingeniørvesen gatelys - merutgifter	-7 638
Ingeniørvesen omfordeling - fra parkering og veidrift	7 638
Ingeniørvesen - mindreutgifter vinterdrift 2025	-5 898
Ingeniørvesen - resultat parkeing	-3 628
Ingeniørvesen - omfordelt fra Klima og areal	2 000
Parkvesenet - urbant landbruk og skolehager	-1 000
Plan og bygg - omfordelt fra Klima og areal	1 000
Eiendom - reduserte strømutgifter 2025	-4 737
Klima og areal - omfordelt til andre	-3 850
Klima og areal - mindreutgifter miljøvern og kommuneplanen	-2 799

1. tertialrapport 2026	
Byutviklingsdirektøren - del finansiering Skatepark Kjøita	-2 000
Ingeniørvesenet - hjertesoner vei	-2 000
Ingeniørvesenet - sonestasjon øst	-6 713
Parkvesenet - overført investeringsprosjekt Kjøita skatepark	-747
Plan og bygg - oppstart Bryggeritomta og Lagmannskanalen	-1 000
Eiendom - riving Møvik fort	-1 900
Klima og areal - matsvinn til oppvekst	-270
2. tertialrapport 2026	
Parkvesenet - avsetning til Naturfondet	513
Klima og areal - avsetning til Klima og omstillingsfondet	1 200
Klima og areal - avsetning til revidering av tiltaksutredninger	400
Anslått årsresultat	
Byutviklingsdirektøren	1 500
Ingeniørvesenet	-200
Parkvesenet	1 500
Plan og bygg	-2 000
Eiendom	-1 050
Klima og areal	2 200
Disposisjonsfond 31.12.2026	**47 767**

Årsoppgjørsdisposisjoner og omfordeling, samt 1. tertialrapport 2026, er omtalt og vedtatt i 1. tertialrapport og omtales ikke ytterligere.

I 2. tertialrapport foreslås det å avsette ubrukte bevilgninger til ordinært disposisjonsfond tilsvarende 2 113 000 kr, fordelt på Parkvesenet med 513 000 kr til Naturfondet og Klima og areal, for ordningene Klima og omstillingsfondet 1 200 000 kr, samt revidering av tiltaksplaner 400 000 kr.

I tillegg omfatter tabellen ovenfor anslått årsresultat - som ved mindreforbruk styrker disposisjonsfondet og ved merforbruk reduserer disposisjonsfondet. Samlet sett opereres det med et anslått mindreforbruk i By og stedsutvikling tilsvarende 1 950 000 kr som øker disposisjonsfondet tilsvarende. Det er et usikkert anslag.

Spesifikasjon pr. kommunalsjefsområde

Tall i 1000 kr	**2026**	**2025**
Byutviklingsdirektøren	3 655	3 305
Ingeniørvesenet	9 229	25 668

Parkvesenet	6 393	6 127
Plan og bygg	1 189	3 189
Eiendom	11 736	19 423
Klima og areal	15 565	18 684
Disposisjonsfond 31.12	**47 767**	**76 396**

Nedgangen i forhold til 2025 er 28,6 mill. kr.

Planlagt bruk av områdets ordinære disposisjonsfond
I all hovedsak skal disposisjonsfondet benyttes til pågående prosjekter og ordninger, samt en buffer for innsparinger.

By - og stedsutvikling håndterer til enhver tid større prosjekter og ordninger som strekker seg utover det enkelte budsjettår. I den forbindelse oppstår mindreforbruk som avsettes til disposisjonsfond, for å finansiere utgiftene når disse påløper påfølgende år. Det gjelder bl.a. ulike tilskuddsordninger som Klima og omstillingsfondet, tilskudd til Fylkeskommunen, naturfondet, men også ordninger som urbant landbruk og vedlikehold av biler og maskiner. Områdets krav til innsparinger i vedtatt økonomiplan 2026-2029, håndteres ved lavere bemanning i forbindelse med naturlig avgang. Disposisjonsfondet fungerer her som en buffer i forhold til når innsparinger i budsjettrammen og naturlig avgang, ikke samsvarer i tid.

Større tilskuddsordninger som ennå ikke er utbetalt er tilskudd til fylkeskommunen (7 mill. kr - Kilura) og øvrige tilskuddsordninger på om lag 7 mill. kr. Til sammen utgjør dette 14 mill. kr.

Særskilte disposisjonsfond (inngår ikke i ordinært disposisjonsfond)

Stab Byutviklingsdirektør
Det foreslås å avsette 10,25 mill. kr av ubrukt bevilgning til Byvekstavtalen til eget disposisjonsfond. Fondet skal benyttes til kommunens egenandel når prosjektene for alvor kommer i gang.

Eiendom
Det foreslås å avsette til sammen 4 mill. kr av årets vedlikeholdsbudsjett til fremtidig vedlikehold i samsvar med eiendomsstrategien. Videre legges det opp til å bruke 10 mill. kr av vedlikeholdsfondet for A-bygg i samsvar med intensjonen i eiendomsstrategien.

Det foreslås å bruke 200 000 kr av disposisjonsfondet til småbåthavnene i forbindelse med anskaffelse av en båt tilknyttet driften av havnene.

Avsetning og bruk av alle disposisjonsfond tilknyttet By og stedsutvikling

Tall i 1000 kr	Ordinært	Særskilt	Totalt
Avsetning til	2 113	14 253	16 366
Bruk av		-10 200	-10 200
Netto endring	**2 113**	**4 053**	**6 166**

5.8 Næring og Nav

Årsprognose

Næring og Nav melder et forventet mindreforbruk på 1,5 mill. kr ved årets slutt, etter bruk av disposisjonsfond og bundne fond. Hele mindreforbruket er knyttet til lavere kostnader på Næring. Nav melder samlet sett balanse, men under forutsetning av forventet fraværsrefusjon, samt at kostnader og inntekter utvikler seg i tråd med forventningene for årets siste fire måneder.

Næring og Nav brukte 1 mill. kr av disposisjonsfond i 1. tertialrapport og 6,3 mill. kr av bunde fond. Det foreslås ikke ytterligere bruk av disposisjonsfond i 2. tertialrapport men det brukes 1,2 mill. kr av bundne fond.

Tall i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Regnskap pr. 31.08.26	Budsjett pr. 31.08.26	Avvik pr. 31.08.26	Årsbudsjett 2026	Årsprognose budsjettavvik 2026
Næring adm.	1 508	837	-671	6 167	100
Næring	4 268	5 962	1 694	14 523	1 400
Nav	296 584	293 419	-3 165	475 894	0
Sum	**302 360**	**300 218**	**-2 142**	**496 584**	**1 500**

Det er imidlertid knyttet flere usikkerhetsmomenter til prognosen grunnet implementering av det nye ERP-systemet. For Næring og Nav og da særlig hos Nav, er det i hovedsak disse forholdene som har vært og er utfordrende:

- Sykelønnsrefusjon er kun regnskapsført for årets to første måneder
- Oppdatert styringsdata som sykefravær og økonomirapporter har vært begrenset
- Lønnsutbetalinger, behandling av reiseregninger og refusjon av utlegg har vært feil og/eller forsinket
- Begrenset tilgang til personalmodulen har gitt utfordringer knyttet til ansattdata og oppfølging av ansatte
- Mottak og behandling av faktura har vært utfordrende grunnet problemer med tilganger

Flere av punktene over er sammensatte utfordringer der også endret ansvarsstruktur etter opprettelse av området Næring og Nav har påvirket problemstillingen. Det samme gjelder også informasjonsflyt mellom kommune og Nav, noe som har bidratt til lang behandlingstid.

Det foreslås ikke bruk av områdets disposisjonsfond i 2. tertial, men det foreslås bruk av 1,15 mill. kr fra bundne fond.

Næring og Nav administrasjon

Næring og Nav administrasjon forventer et samlet mindreforbruk på 100 000 kr ved årets slutt. Dette skyldes lavere aktivitet i overgang mellom direktører, samt noe mindreforbruk i Flere i arbeid. Midler på posten “egenandeler prosjekter” benyttes sammen med generelt mindreforbruk og inntekt fra frikjøp til å finansiere en rådgiverstilling i år, i stedet for å hente inn midler fra disposisjonsfondet. Både regnskap og budsjett pr 31.08.26 er påvirket av inntektsføring fra bundet fond i 1. tertial. Avvik skyldes periodisering.

Næringsavdelingen

Næringsavdelingen forventer et samlet mindreforbruk på 1,4 mill. kr. Dette skyldes i hovedsak inntekt fra frikjøp på 900 000 i 2025 som regnskapsmessig havnet i 2026. I tillegg har det vært noe lavere aktivitet i prosjektene i Næringsavdelingen som følge av endring i ledelsen, samt at Næringsavdelingen ikke har hatt utgifter til trainee i år. Det er kalkulert med bruk av noe midler til Marine Venture og en Cruise undersøkelse. Kostnader til eventuelt forsvarsprosjekt eller storbyforskningsprosjekt er ikke inkludert. Det vurderes fortløpende om dette skal settes i gang ut fra behovet i regionen og pågående arbeid med ulike aktører på disse feltene.

Nav

Kommunalsjefsområdet melder balanse med forutsetning av forventet fraværsrefusjon.

Utbetaling til brukere

Samlet estimeres det fortsatt balanse for utbetalinger til brukere (økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet). Prognosen forutsetter at kostnader og inntekter utvikler seg i tråd med forventningene i årets siste fire måneder. Moderat vekst i de statlige veiledende sosialhjelpssatsene, kombinert med en foreløpig tendens til nedgang i antall mottakere, særlig i aldersgruppen 24-30 år, kan indikere et noe lavere utgiftsnivå enn lagt til grunn i budsjettet. Det er imidlertid fortsatt usikkerhet knyttet til utviklingen i sosialhjelpsutgiftene og kvaliteten i regnskapsdata etter innføring av nytt ERP-system. Eventuelle budsjettmessige konsekvenser vil bli vurdert nærmere ved årsoppgjøret.

Kommunalsjefsområdet vil høsten 2026 legge frem en politisk sak om praksisendring for tildeling av ekstra sosialstønad ved høytider og merkedager (juleytelser). Eventuelle økonomiske konsekvenser forventes på nåværende tidspunkt ikke å påvirke samlet kostnadsbilde eller forventet budsjettavvik.

Flyktning - overgang til arbeid og økonomisk rådgivning

Tilpasning av tjenestetilbudet på integreringsfeltet til redusert aktivitetsnivå og finansiering vurderes fortløpende. Nav har imidlertid i begrenset grad kunnet gjennomføre reduksjoner i 2026. Dette skyldes et fortsatt høyt ressursbehov knyttet til økonomisk saksbehandling, økonomisk rådgivning og klagebehandling. Rekruttering til språkpraksiskoordinator og ambulerende lærer har også vært utfordrende. Kommunalsjefsområdet arbeider samtidig med å styrke kunnskapsgrunnlaget for måling av effekten av disse tiltakene i samarbeid med Flere i arbeid. Eventuelle budsjettmessige konsekvenser vil bli vurdert nærmere i forbindelse med årsoppgjøret.

Midlertidig botilbud og boligsosial oppfølging

Tilgangen på egnede boliger til vanskeligstilte grupper er fortsatt utfordrende. Muligheten for bruk av midlertidige boligløsninger som har vært tilgjengelige deler av året, bortfaller fra oktober. Dette kan medføre økt bruk av andre midlertidige botilbud og høyere kostnader til økonomisk sosialhjelp. Området jobber med en løsning for å håndtere situasjonen.

Det er økende utfordringer knyttet til å fremskaffe egnede boligløsninger for ungdom med sammensatte behov i overgangen fra barneverntiltak til voksenliv. Manglende tilgang på tilpassede løsninger kan medføre bruk av kostbare og mindre hensiktsmessige midlertidige botilbud.

Som følge av omleggingen fra utviklingstilskudd til rammefinansiering har kommunalsjefsområdet i en overgangsperiode tilgang til både tidligere tildelte tilskuddsmidler og ny rammefinansiering. Dette gir grunnlag for en midlertidig styrking av boliglos i inntil ett år. Tiltaket skal bidra til at flere kommer i varige boligløsninger og reduserer behovet for midlertidige botilbud.

Organisasjonsutvikling

Fra høsten 2026 starter implementeringen av en justert organisering i Nav for å styrke oppgaveløsning,

samhandling og oppfølging av ansatte. Endringen skal bidra til å møte utfordringer knyttet til rekruttering, sykefravær og kapasitet i tjenestene, og er ikke forventet å medføre ekstrakostnader.

Det er også identifisert behov for videreutvikling av enkelte digitale arbeidsprosesser. Deler av dagens løsninger medfører omfattende manuelle arbeidsoperasjoner og begrensede arkiveringsmuligheter, noe som øker risikoen for feil, dobbeltarbeid og redusert sporbarhet.

Budsjettendringer

Midler til frikjøp rådgiver i Flere i arbeid i 2027
I 1. tertial ble det overført 700 000 kr fra Næringsavdelingen til Næring og Nav administrasjon for å dekke et delvis frikjøp av rådgiver til Flere i arbeid fra høsten 2026. Oppstart er nå avklart og behovet for finansiering er flyttet til 2027. Det foreslås derfor å trekke inn 700 000 kr til bykassen og deretter føre beløpet inn i rammen for Næring og Nav administrasjon i 2027.

Tilbakestillingskostnader Gyldengården
Kommunedirektøren foreslår å finansiere 250 000 kroner til ekstraordinære kostnader i NAV kommune knyttet til gjennomført tilbakestilling av lokaler.

Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Nav	Tilbakestillingskostnader Gyldengården	250
Næring og Nav administrasjon	Trekk til bykassen - frikjøp rådgiver FiA i 2027	-700
Totalsum		**-450**

Bundne fond

Bundne fond er midler som kommunen har mottatt fra andre og som kommunen ikke kan disponere fritt. Dette innebærer at det i lov, forskrift, eller i instruks fra giveren, er gitt klare føringer hva midlene kan anvendes til.

Ved årets start hadde Næring og Nav til sammen 17,172 mill. kr på bundet fond. Det ble i 1. tertial hentet ut 6,3 mill. kr fra bundne fond til driftsregnskapet, herunder 4,587 mill. kr til Næringsavdelingen og 1,718 mill. kr til Nav.

Det foreslås nå i 2. tertial å hente ut følgende poster fra bundne fond:

- Det treårige samarbeidsprosjektet “Studenttrivsel Agder” mellom Kristiansand kommune, Grimstad kommune, Universitetet i Agder (UiA), Studentsamskipnaden i Agder, Agder fylkeskommune og studentdemokratiene er nå avsluttet. Gjenstående beløp på bundne fond, totalt 911 000 kr foreslås overført til driftsregnskapet. Midlene skal dekke rest-kostnader i prosjektet før residualen (anslås til ca. 760.000 kr) etter avtale vil bli delt likt mellom de fire samarbeidsforumene i prosjektet (Studiestart, Frivillighet, Arbeidsliv og Kommunikasjon) og øremerkes til det videre arbeidet i samarbeidsforumet.
- Statlig tilskudd tilsvarende 242 000 kr til fagdag for ansatte i ROP-team.

Etter disse justeringene vil Næring og Nav ha totalt 9,7 mill. kr på bundet fond, alt hos Næringsavdelingen.

Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Nav	Bruk av bundne fond	242
Næringsavdelingen	Bundne fond T2 2026 - Studenttrivsel	911
Totalsum		**1 153**

Disposisjonsfond

Næring og Navs disposisjonsfond ble ved årets oppstart tilført 8,9 mill. kr fra gamle Samhandling og innovasjon og 8 mill. kr fra Helse og mestring. Det ble levert tilbake 1,5 mill. kr til bykassen og 4,3 mill. kr til fond for integreringstilskudd. Næringsavdelingen brukte 1. mill. kr fra disposisjonsfondet i 1. tertial til frikjøp av 50 % rådgiver hos kommunikasjon over 2 år. Det foreslås ingen bruk av disposisjonsfondet nå i 2. tertial.

Med et forventet mindreforbruk på 1,5 mill. kr ved årets slutt vil Næring og Nav ha 11,7 mill. kr på sitt disposisjonsfond.

Disposisjonsfond Næring og Nav	Beløp i 1000
Overføring fra gamle ansvar Samhandling og innovasjon, nå Næring pr. 01.01.26	8 947
Overføring disposisjonsfond Nav fra Helse og mestring pr. 01.01.26	8 056
Tilbakelevering til bykassen fra Næring	-1 547
Tilbakelevering til fond for integreringstilskudd fra Nav	-4 256
Bruk i 1.tertial - frikjøp 50% stilling hos kommunikasjon i 2026 og 2027	-1 000
Forventet årsprognose budsjettavvik, avsatt til disposisjonsfond pr. 31.12.26	1 500
Prognose disposisjonsfond pr. 31.12.26	**11 700**

Disposisjonsfondet er fordelt slik internt i området:

Disposisjonsfond Næring og Nav fordelt	Beløp i 1000
Næring og Nav administrasjon	1 570
Flere i Arbeid	2 730
Næringsavdelingen	2 100
NAV	3 800
Forventet årsprognose budsjettavvik, avsatt til disposisjonsfond pr. 31.12.26	1 500
Prognose disposisjonsfond pr 31.12.2026	**11 700**

6 Budsjettendringer drift

6.1 Kommunedirektøren foreslår følgende budsjettendringer:

Beløp i 1000 kr

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
By- og stedsutvikling	Eiendom	Driftsoppgaver Marvikshallen	-159
By- og stedsutvikling	Eiendom	Integrering oppgradering og vedlikehold kommunale boliger	3 500
By- og stedsutvikling	Eiendom	Tap på fordring By- og stedsutvikling EIE Bolig kommunale boliger	-2 100
By- og stedsutvikling	Eiendom	Tap på fordring By- og stedsutvikling EIE Bygg og eiendomsforvaltning portefølje 1	-50
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	Merforbruk Vinterdrift	7 400
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	Tap på fordring By- og stedsutvikling ING Parkering -kontroll og håndheving	-400
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	Tap på fordring By- og stedsutvikling ING Parkering - parkeringshus Kvartal 6	-10
By- og stedsutvikling	Ingeniørvesenet	Tap på fordring By- og stedsutvikling ING Parkering- egne parkeringstomter	-11
By- og stedsutvikling	Klima og arealutvikling	Veirenhold til bykassen	-885
By- og stedsutvikling	Plan og bygg	Tap på fordring By- og stedsutvikling PB Byggesaksbehandling	-50
Helse og mestring	Forvaltning og koordinering	Bortfall av inntekter på trygghetsalarmer	3 950
Helse og mestring	Helse- og mestringsdirektørens stab	Planlegging ombygging Valhalla	300
Helse og mestring	Helse- og mestringsdirektørens stab	Smittevernlager tilbakeføres	-750
Helse og mestring	Helse- og mestringsdirektørens stab	Tilbakestillingskostnader Gyldengården	960
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Basistilskudd fastleger	-1 900
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Integrering fagsystem flyktning	-550
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Integrering Frisklivstilbud på KSS	-250
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Integrering Gatepuls	-250
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Integrering helårskurs fra introprogrammet til KSS	-900
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Integrering aktivitetstilbud eldre	-1 500
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Merarbeid legevakta i sommer	850
Helse og mestring	Livsmestring	Tap på fordring Helse og mestring, Livsmestring	-277
Kultur og innbyggerdialog	Frivillighet og medvirkning	Studentrådet - overføring budsjettmidler	-40
Kultur og innbyggerdialog	Idrett og fysisk aktivitet	Driftsbudsjett Marvikshallen til Idrett og fysisk aktivitet	159
Kultur og innbyggerdialog	Innbyggertorg	Tap på fordring Kultur og innbyggerdialog, bevilling	-51
Næring og Nav	Nav	Tilbakestillingskostnader Gyldengården	250
Næring og Nav	Næring og Nav administrasjon	Trekk til bykassen - frikjøp rådgiver FiA i 2027	-700
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Flyttekostnader Barne- og familietjenester	1 200
Oppvekst	Barnehage	Pensjon private barnehager RNB	2 000
Oppvekst	Barnehage	Tap på fordring Oppvekst, sentrale ansvar skole	-450
Oppvekst	Barnehage	Vintervedlikehold overført til Ingeniørvesenet	-150
Oppvekst	Skole	Demografi skole	2 340
Oppvekst	Skole	Flere barn i kompetanseavdeling	1 870
Oppvekst	Skole	Integrering helårskurs fra introprogrammet til KSS	900
Oppvekst	Skole	Vintervedlikehold overført til Ingeniørvesenet	-300
Utenomsektorielt	Andre forhold	Bruk av sentralt dispfond 2. tertial 2026	-39 243
Utenomsektorielt	Andre forhold	Innbetaling på tapsførte fordringer Visma	-1 000

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Utenomsektorielt	Andre forhold	Redusert AFP til område 9	-2 513
Utenomsektorielt	Andre forhold	Redusert avsetning til fond premieavvik	-8 891
Utenomsektorielt	Andre forhold	Redusert premieavvik KKP	7 697
Utenomsektorielt	Andre forhold	Redusert premieavvik KKP arb.g.avg	1 085
Utenomsektorielt	Andre forhold	Redusert premieavvik KLP	95
Utenomsektorielt	Andre forhold	Redusert premieavvik KLP arb.g.avg	13
Utenomsektorielt	Andre forhold	Tap på fordring Visma	7 700
Utenomsektorielt	Andre forhold	Tap på fordring Visma - overføring fra områdene	3 627
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt inntekt (sektor 9) premie KKP	-3 356
Utenomsektorielt	Andre forhold	Økt inntekt (sektor 9) premie KKP AGA	-473
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Avsetning justert inntektsbudsjett Enslige mindreårige tilskudd	7 000
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Avsetning justert inntektsbudsjett Integreringstilskudd eldre	5 000
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Bruk av fond for integreringstilskudd	-950
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Justert inntektsbudsjett Enslige mindreårige tilskudd	-7 000
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Justert inntektsbudsjett Integreringstilskudd eldre	-5 000
Utenomsektorielt	Andre statstilskudd	Redusert rentekomp. Husbanken	450
Utenomsektorielt	Renter, avdrag, utbytte og utlån	Reduserte renteutgifter	-21 000
Utenomsektorielt	Renter, avdrag, utbytte og utlån	Økte renteinntekter	-7 100
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Eiendomsskatt boliger	3 000
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Eiendomsskatt fritidsboliger	700
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Eiendomsskatt kraftnett og næringseiendom	-9 700
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Reduserte rammetilskudd	30 000
Utenomsektorielt	Skatter og rammetilskudd	Reduserte skatteinntekter	25 000
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	Pris og lønnsjustering	1 100
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	Studentrådet fra Kultur og innbyggerdialog	40
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	Tap på fordring Økonomi og virksomhetsstyring, Regnskap	-227
Totalsum			**0**

6.2 Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av disposisjonsfond:

Beløp i 1000 kr

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
By- og stedsutvikling	By- og stedsutvikling stab	Byvekstavtalen	-10 250
By- og stedsutvikling	Eiendom	Anskaffelse båt 2026	200
By- og stedsutvikling	Eiendom	Avsetning til vedlikeholdsfond	-4 003
By- og stedsutvikling	Eiendom	Bruk av vedlikeholdsfond	10 000
By- og stedsutvikling	Klima og arealutvikling	Klimaomstillingsfond til DF	-1 200
By- og stedsutvikling	Klima og arealutvikling	Rev tiltaksutred & hp til DF	-400
By- og stedsutvikling	Parkvesenet	Naturfondet	-513
Helse og mestring	Helse- og mestringsdirektørens stab	Mentorprogrammet	425
Helse og mestring	Helse- og mestringsdirektørens stab	Struktur samordning på ehelsefeltet	870
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Etablering av asyldrift Kløvertun	222
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Lokaler og vaktordning statlig mottak	400
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Tordenskjoldsgate Statlig mottak	460
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Fagdag for fysioterapeuter og leger	56

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Helseteknologisekretariat - årsresultat 2025	86
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Kommunalt Responssenter - årsresultat 2025	200
Kultur og innbyggerdialog	Kulturarenaer	Investeringsprosjekt-oppgraderinger Samsen kulturhus-Bingen	600
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Overføring til investering	-154
Oppvekst	Skole	Egenandel uteområder Grim skole	-300
Oppvekst	Skole	Egenandel verkstedbod Havlimyra skole	-800
Oppvekst	Skole	Overføring til investering IKT	-203
Organisasjon og teknologi	Organisasjon og teknologi	Innhenting av disp. fond	-3 000
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	Bruk disp.fond, Regnskap	700
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	Bruk. dispfond, Økonomistyring	300
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	ERP - prosjektet	300
Totalsum			**-6 004**

6.3 Kommunedirektøren foreslår følgende bruk av bundne fond:

Beløp i 1000 kr

Område	Kommunalsjefområde	Tiltak	2026
By- og stedsutvikling	Plan og bygg	Kart AI 2.0	417
Helse og mestring	Helse- og mestringsdirektørens stab	Bruk av bundne fond	1 198
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Avsetning til bundne fond	0
Helse og mestring	Helsefremming og inkludering	Bruk av bundne fond	498
Helse og mestring	Hjemmetjenester og rehabilitering	Bruk av bundne fond	157
Helse og mestring	Omsorgssenter	Bruk av bundne fond	45
Næring og Nav	Nav	Bruk av bundne fond	242
Næring og Nav	Næringsavdelingen	Bundne fond T2 2026 - Studenttrivsel	911
Oppvekst	Barne- og familietjenester	Bundne fond Oppvekst	231
Økonomi og virksomhetsstyring	Økonomi og virksomhetsstyring	Bruk av bundne fond, BF - Kristiansand simulerings- og ferdighetssenter	151
Totalsum			**3 850**

7 En attraktiv arbeidsgiver og inkluderende arbeidsplass

For at Kristiansand kommune skal lykkes med satsingsområdene i kommuneplanen må sentrale rammebetingelser være på plass. Organisasjonen Kristiansand kommune skal kjennetegnes av "å være": *På lag - På stell - På hugget.* I tertialrapportene rapporterer kommunedirektøren i tillegg til økonomi på «En attraktiv arbeidsgiver og inkluderende arbeidsplass».



For å møte de utfordringene kommunen står overfor som arbeidsgiver, er det i planperioden prioritert å utvikle felles verdier, styrke ledelse og organisasjonskultur, sikre helsefremmende arbeidsplasser og sørge for riktig kompetanse i organisasjonen.

I 2. tertialrapport gir kommunedirektøren status for sykefravær og nærværsarbeid. For øvrige satsingsområder rapporteres det kun dersom det foreligger vesentlige avvik.

Ansettelseskontroll

Alle ledige stillinger skal vurderes og ev. utlysning skal godkjennes av den enkelte direktør eller den direktør bemyndiger. Ansettelseskontroll er fast tema i kommunedirektørens styringsdialog med direktørene. Det er vedtatt å videreføre ansettelses- og vikarstoppen i 2026, med ny vurdering høsten 2027.

Før en stilling lyses ut skal det vurderes om:

- Oppgaver kan omorganiseres eller effektiviseres
- Det er budsjettmessig dekning
- Stillingen er kritisk for virksomheten

Eksempler på kritiske stillinger er undervisningspersonell, barnehagepersonell, helsepersonell samt stillinger innen IT-drift og sikkerhet. Kommunedirektøren orienterer etter behov politisk ledelse om praktisering av ansettelseskontrollen.

Sikre helsefremmende arbeidsplasser

Lederopplæring og lederutvikling

Det er utviklet et rammeverk som tar utgangspunkt i hva ledere i Kristiansand kommune skal være preget av, med tilhørende læringsmål og lederatferder.

Programmet består av seks åtte-ukers intervaller med et overordnet faglig tema som strekker seg over en periode på 10-12 måneder. Hver åtte-ukers intervall består av forberedende oppgaver, en heldagssamling, arbeid med individuelle læringsmål samt treff i læringsgrupper.

Det ble startet to kull i 2025 (enhetsledere og avdelingsledere). Våren 2026 startet ytterligere to kull (enhetsledere og avdelingsledere) og i august 2026 ble det startet opp et kull for direktører og kommunalsjefer.

Nærvær

I arbeidet med **helsefremmende arbeidsplasser** videreutvikles også kommunens tilnærming til nærvær og arbeidsmiljø. I tillegg til etablerte tiltak som lederutviklingsprogrammet – der felles verdier, kultur og

inkluderende praksis står sentralt – vurderes det fortløpende hvordan nye kunnskapsområder kan styrke det systematiske HMS-arbeidet. Som del av dette ser kommunen nærmere på om for eksempel **kvinnearbeidshelse** kan inngå i det videre utviklingsarbeidet som en del av livsfasepolitikken, der målet er å sikre et helsefremmende og bærekraftig arbeidsmiljø for alle ansatte.

Kristiansand kommune og NAV Arbeidslivssenter samarbeider tett med utvalgte barnehager for å redusere sykefraværet over tid. NAV Arbeidslivssenter bistår også flere skoler og jobber tett med ansattgruppene for å redusere sykefraværet.

Det er et tett samarbeid med kommunens bedriftshelsetjeneste både når det gjelder arbeidsmiljø, og når det gjelder enkelte ansatte.

Sykefravær
Det har ikke vært mulig for leverandøren av nytt ERP system Vivicta å fremskaffe sykefraværstall for 2. tertial 2026. Sykefraværet per 31.03.26 for Kristiansand kommune totalt var på 9,9 %. Dette er en nedgang fra samme periode i fjor, da det var 11 %. Men også disse tallene er usikre.

Innføringen av nytt ERP-system har medført betydelige utfordringer, blant annet manglende tilgang til pålitelige sykefraværstall. Ansatte har fått lønn under sykefravær, men kommunen har betydelig etterslep hva gjelder refusjoner fra NAV. Det er derfor ingen sikre tall på områdenivå pr. 2. tertial 2026 nå. Tallene på kommunenivå er og noe usikre, og det kan ikke skilles på korttid og langtid i denne rapporteringen.

Direktørområdene melder at det ikke foreligger indikasjoner på vesentlige endringer i sykefraværet, og at kommunalsjefene fortsatt har et tydelig fokus på nærværsarbeid og oppfølging.

Kommunedirektøren håper at det kan legges fram sykefraværstall på områdenivå i 2. tertialrapport 2026.

Livsfasearbeid
Livsfasearbeidet er ferdigstilt og oppsummert i en konkret handlingsplan. Denne inneholder 12 arbeidspunkter som ivaretas i drift utfra kapasitet. Kommunedirektørens ledergruppe har pekt på «onboarding» som det viktigste av disse tiltakene.

Det ble arrangert et kurs i september om kvinnehelse “Hormoner i endring” der nær 400 deltok. Kursert handlet om hva som skjer i overgangsalderen, og hva den enkelte selv kan gjøre i forbindelse med trening, kosthold og eventuell hormonbehandling for å få det bedre. Kurset fikk veldig god kritikk og det skal også være et i november. Dette som et bidrag i Livsfasearbeidet.

Flere i arbeid
Den videre satsingen er lagt til driften, og tiltakene innenfor delområdet «Kommunen som arbeidsgiver» er:

- økt antall lærlinger
- midlertidige ansettelser på inntil seks måneder
- trainee-ordning for innvandrere
- ansettelser med unntak fra kvalifikasjonsprinsippet

Ingen ytterligere tiltak er planlagt innenfor dette delområdet, men økt bruk av eksisterende tiltak er en satsing.

Helt i mål
Prosjektet har mottatt støtte fra Forskningsrådet og er et viktig bidrag til videreutvikling av arbeidsledermodellen i helse- og omsorgssektoren. Modellen utvikles for å gi flere mulighet til arbeidstrening og tett oppfølging av en arbeidsleder på arbeidsplassen.

8 Finansforvaltning

8.1 Utbytte, renter, avdrag og gjeld

Det foreslås ingen budsjettendringer for utbytte fra kommunalt eide selskaper.

Bykassens lånegjeld utgjør 12.292,4 mill. kr pr 31.08.2026. Dette er en reduksjon på 54,7 mill. kr sammenlignet med 31.12.2025. Det er så langt i år ikke tatt opp nye lån til investeringer, men det er tatt opp 240 mill. kr i startlån i Husbanken. Betaling av avdrag i henhold til avdragsplanene har derfor redusert lånegjelden med 294,7 mill. kr.

Budsjetterte avdrag, som skal betales på investeringslån, må ikke være lavere enn lovpålagt minimumsavdrag. Det gjøres ingen endringer på avdragene i 2. tertial, men det kan komme endringer i årsoppgjøret knyttet til endrede avskrivninger på VAR anlegg.

Den flytende renten på lån i Kommunalbanken har økt fra 4,85 % til 5,15 % i løpet av tertialet. Styringsrenten fra Norges Bank ble hevet fra 4,0 % til 4,25 % i mai, og videre til 4,5 % nå i september. Signalene fra Norges Bank er at det trolig vil være behov for å holde renten oppe en stund fremover, og at de er forberedt på å sette renten videre opp dersom det blir nødvendig. Gjennomsnittlig rente for gjeldsporteføljen for investeringslån, inkludert rentebinding, ventes å bli 3,97 % i 2026 sett under ett.

I forhold til 1. tertialrapport økes låneopptaket med 192 mill. kr, som i hovedsak skyldes rebudsjettering. Kommunedirektøren foreslår å redusere renteutgiftene med 21 mill. kr i 2. tertial 2026, noe som begrunnes med at låneopptaket foretas senere på året enn budsjettert.

Renteinntektene på likviditeten foreslås økt med 7,1 mill. kr. Dette skyldes først og fremst at kapitalgrunnlaget etter nye beregninger økes med 150 mill. kr. Kapitalinntektene knyttet til VAR investeringer er ventet å øke med 27,2 mill. kr grunnet økt selvkostrente, som gjør at rentebelastningen samlet for kommunen blir mindre.

Bykassens største långiver for finansiering av investeringer er Kommunalbanken, som har en andel på 58 % av gjeldsporteføljen. Av dette er 57 prosentpoeng lån som er tatt opp med lang løpetid på minst 20 år. Finansieringskilder for øvrig er kapitalmarkedet, KLP Banken og Husbanken. Når det gjelder lån knyttet til videre utlån, benyttes kun Husbanken. De fleste lån i gjeldsporteføljen har flytende rente, men det benyttes også fast rente. Gjeldsporteføljen totalt sett, inkludert rentebytteavtaler (kontrakter for rentebinding), har en gjennomsnittlig rente på 3,99 % ved utgangen av tertialet.

Verdien av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder frem i tid utgjør 12,9 % av gjeldsporteføljen. Dette sier noe om kommunens refinansieringsrisiko på kort sikt. I finansreglementet er det en begrensning på maksimalt 20 %. Andelen er økt med 3,3 prosentpoeng i løpet av tertialet.

Lånegjelden er rentesikret med 5 252 mill. kr gjennom rentebytteavtaler med ulik løpetid. Av disse har 4 630 mill. kr en gjenværende bindingstid på mer enn ett år, som kan regnes for å være reell sikring. Alle kontrakter er kontantstrømsikring, hvor det mottas flytende rente og betales fast rente. Avtalene bidrar til å dempe utslag i lånegjeldens renteutgifter på kort sikt, dersom den flytende renten stiger. Rentebytteavtaler og lån med fast rente sørger til sammen for at porteføljens gjennomsnittlige rentebindingstid (rentedurasjon) er 1,9 år ved utgangen av tertialet, noe som er uendret sammenlignet med 31.12.2025.

Tabellen under viser gjennomsnittlig rentebindingstid sett i forhold til rammene i finansreglementet, samt fordeling på ulike intervaller av bindingstid.

Beløp i mill. kr	31.08.26	31.12.25	Endring
Samlet lånegjeld	12 292,4	12 347,1	-54,7

Intervall for rentebinding	Portefølje	Rammer	Avvik*
0-1 år	59,3 %	50 % +/- 10 %	-
1-5 år	23,1 %	25 % +/- 10 %	-
over 5 år	17,6 %	25 % +/- 10 %	-
Sum	**100,0 %**		

	Portefølje	Rammer	Avvik*
Gjennomsnittlig rentebindingstid **	1,9	1,5 - 4,5 (år)	-

*Avvik utover tillatt avviksramme.
**Rentedurasjon. Mål for porteføljens effektive løpetid til rentefornying.

Andelen av gjeldsporteføljen med lang rentebinding er 40,7 % (23,1 + 17,6). Andelen kort rentebinding, dvs. binding under ett år og flytende rente, er dermed 59,3 %. Normal andel rentesikring er 50 % (25 + 25). Alle tidsintervaller er innenfor det taktiske avviket fra normalposisjonen som tillates i finansreglementet.

Kommunen har betydelige finansaktiva i form av bankinnskudd, aksjer og utlån som gjør bykassen mindre sårbar i forhold til lånegjeldens størrelse og utviklingen i rentemarkedet.

Det anbefales at kommunen opprettholder et langsiktig perspektiv i finansforvaltningen, herunder i gjeldsforvaltningen, med en viss andel rentebinding. Dette gjør kommunen mindre sårbar i forhold til kortsiktige svingninger i rentenivået. Kommunen får på kort sikt ikke så stor netto gevinst av en rentenedgang, men heller ikke så stort netto tap ved en tilsvarende renteoppgang. Dette er med på å trygge et stabilt tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Kortsiktig likviditet

Likviditeten i kommunen er god, og rentenivået har steget noe gjennom tertialet. Renteinntektene foreslås som tidligere nevnt økt med 7,1 mill. kr, hovedsakelig basert på økning av kapitalgrunnlaget. Likviditeten er også god sammenlignet med andre kommuner. Det skyldes blant annet måten kommunen har valgt å håndtere pensjon og premieavvik på.

8.2 Energiverksfondet - langsiktig forvaltning

Avkastning totalporteføljen

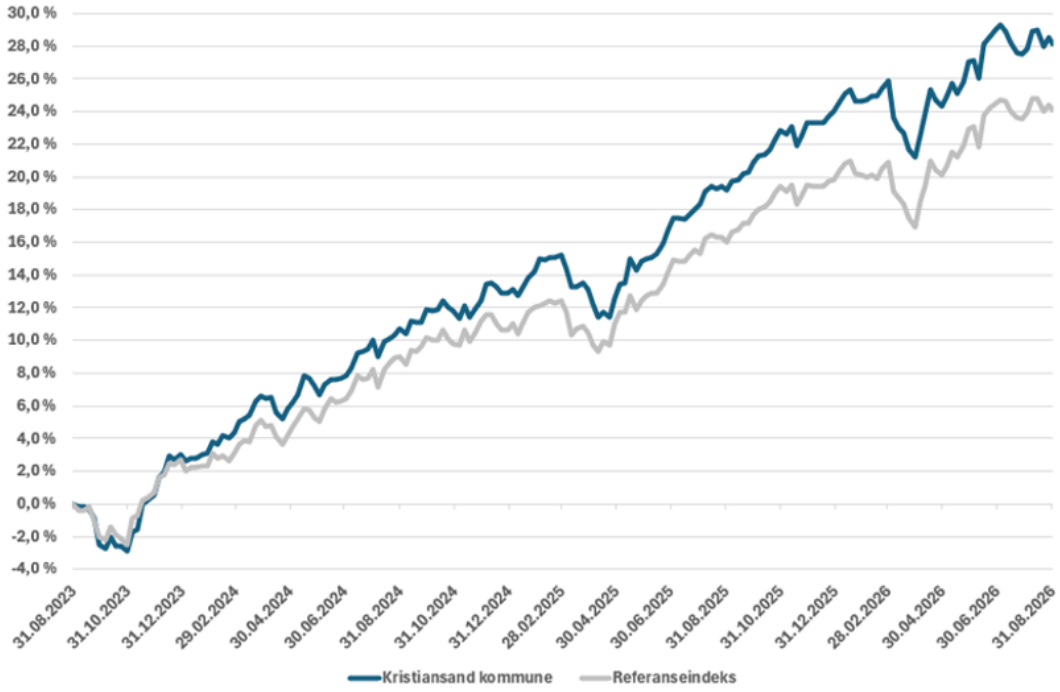
Totalporteføljen har gitt en avkastning på 3,2 % per utgangen av 2. tertial, tilsvarende 40,9 mill. kr. En nyere oppdatering per 25. september viser omtrent samme avkastningstall. Avkastningen er relativt svak for en portefølje med aksjer og obligasjoner, og er om lag på nivå med bankrente i perioden. Årsaken til den svake avkastningen er sammensatt. Renteporteføljene har gitt tilnærmet null avkastning som følge av økte globale inflasjonsforventninger og stigende lange renter. Stigende renter bidrar på kort sikt til lavere obligasjonskurser. Avkastningen for globale aksjer er samlet sett god, men er redusert som følge av en vesentlig kronestyrkelse i løpet av 1. tertial. Avkastningen for aksjer i fremvoksende markeder er svært god og trekker opp totalresultatet, til tross for lav vekt i porteføljen.

Avkastningen er 31,4 mill. kroner lavere enn årsbudsjettet på 72,3 mill. kroner. Det budsjetterte beløpet er basert på en forventet langsiktig årlig avkastning på 5,9 %. I 2. tertialrapport forutsettes avkastningen å bli som budsjettert. I økonomiplanen for 2027–2030 er det lagt til grunn en årlig avkastning på 6,3 %.

Globale aksjer er aktivaklassen som bidrar mest til avkastningen, med 25,9 mill. kr. Deretter følger aksjer i fremvoksende markeder med 11,7 mill. kr og norske/nordiske obligasjoner med 2,7 mill. kr. Globale obligasjoner er den eneste aktivaklassen som bidrar negativt, med -1,8 mill. kr. Se ellers avkastningsoversikten nedenfor.

Avkastningen hittil i år på 3,2 % er 0,2 prosentpoeng lavere enn referanseindeksen. I perioden fra 01.01.20, i sammenslått kommune, har porteføljen gitt en årlig avkastning på 5,2 %. Siden oppstart i 2003, er årlig avkastning 5,0 %. Figuren under viser avkastning siste 3 år for porteføljen (indeksert).

Indeksert avkastning siste 3 år



Verdi, rebalansering og porteføljeendringer

Markedsverdien ved årets inngang var 1 266,8 mill. kr. Ved utgangen av 2. tertial er den 1 303,4 mill. kr, en økning på 36,6 mill. kr. Nettoøkningen består av positiv avkastning på 40,9 mill. kr, fratrukket uttak fra porteføljen på 4,3 mill. kr.

Ved utgangen av tertialet er markedsverdien 54,2 mill. kr høyere enn verdien av regnskapsfondene samlet sett ved utgangen av 2026, det vil si etter at prisjustering på 24 mill. kr er lagt til i tråd med økonomiplan 2026-2029. Verdien av regnskapsfondene vil da være 1 249,2 mill. kr. Ved årets inngang var markedsverdien 17,6 mill. kr høyere enn denne verdien av regnskapsfondene. Forskjellen på 36,6 mill. kr tilsvarer nettoøkningen i markedsverdien omtalt i avsnittet over. Sammenhengen mellom regnskapsfondene og markedsverdi er nærmere beskrevet i årsrapporten kapittel 4.9 Finansforvaltning.

I mai ble siste steg i innfasingsplanen for økt aksjeandel gjennomført. Innfasingsplanen øker aksjeandelen fra 25 % til 35 %, og ble lagt i forbindelse med nytt finansreglement i juni 2025. Rebalanseringen i mai økte andelen globale aksjer til 31 %, samtidig som aksjer i fremvoksende markeder ble redusert til sin normalvekt på 4 %. Samlet er dette 35 %. Norske og globale obligasjoner ble samtidig solgt. Ved utgangen av 2. tertial 2026 er aksjeandelen samlet sett 36 %.

Resultat for aktivaklasser og fond

Oppnådd avkastning for de enkelte aktivaklasser og fond kommer frem av porteføljeoversikten under. Oversikten viser også allokering, dvs. den interne fordelingen.

	Avkastning hittil i år				Allokering 31.08.26	
	Portefølje	**Indeks**	**Avvik**	**Mill. kr**	**Mill. kr**	**Andel i %**
Norske/nordiske obligasjoner						
Danske Invest Norsk Obl. Inst.	1,4 %	1,5 %	-0,1 %	2,7	197,4	15,2 %
Globale obligasjoner a)	**-0,3 %**	**0,4 %**	**-0,7 %**			**39,3 %**
BlueBay IG Global Agg. Bond Fund I	-1,4 %	0,4 %	-1,8 %	-2,5	170,4	13,1 %
PIMCO Global Bond ESG Fund	-0,3 %	0,4 %	-0,7 %	-0,5	171,3	13,1 %
PIMCO Income Fund	0,7 %	-0,1 %	0,8 %	1,2	171,1	13,1 %
Norsk eiendom						
Fokus Eiendomsfond Norge I IS/AS	2,0 %	1,9 %	0,1 %	2,4	123,3	9,5 %
Globale aksjer	**6,8 %**	**7,9 %**	**-1,1 %**			**32,1 %**
Danske Invest Global Indeks I H2N b)	13,1 %	13,1 %	0,0 %	17,1	147,2	11,3 %
Danske Invest Global Indeks I	4,6 %	4,8 %	-0,2 %	9,9	215,2	16,5 %
GQG Global Select	-1,9 %	6,0 %	-7,9 %	-1,1	56,4	4,3 %
Aksjer fremvoksende markeder						
TT International EM	23,5 %	15,0 %	8,5 %	11,7	51,1	3,9 %
Totalportefølje	**3,2 %**	**3,4 %**	**-0,2 %**	**40,9**	**1 303,4**	

a) Alle globale obligasjonsfond er valutasikret til norske kroner.
b) Danske Invest Global Indeks I H2N er vaultasikret til norske kroner.

Norske/nordiske obligasjoner

Denne aktivaklassen består av fondet Danske Invest Norsk Obligasjon Institusjon, som har gitt en avkastning på 1,4 % hittil i år. Dette er 0,1 prosentpoeng lavere enn referanseindeksen NORM123D3 fra Nordic Bond Pricing.

Globale obligasjoner

Aktivaklassen globale obligasjoner har gitt en avkastning på -0,3 % så langt i år. Dette er 0,7 prosentpoeng lavere enn referanseindeksen, som er en bred global obligasjonsindeks. Avkastningen er svak for alle rentefondene, inkludert det norske fondet i aktivaklassen norske/nordiske obligasjoner. Den svake avkastningen kan blant annet knyttes til krigen i Midtøsten, som har gitt økte energipriser og økte globale inflasjonsforventninger. Det har ført til stigende lange renter og kursfall på obligasjoner med lang rentebinding. Stigende renter bidrar på kort sikt til lavere obligasjonskurser.

Aktivaklassen består av tre fond som i utgangspunktet er likt fordelt i verdi. Som porteføljeoversikten over viser, varierer fondenes avkastning hittil i år mellom 0,7 % og -1,4 %. Fondet med best avkastning er PIMCO Income Fund. Dette fondet har større frihetsgrader enn de øvrige, og har generelt et større innslag av kredittrisiko og gjerne kortere gjennomsnittlig rentebinding.

Norsk eiendom

Aktivaklassen består av Fokus Eiendomsfond Norge I IS/AS, som er et ubelånt eiendomsfond. Avkastning

gis i form av utdeling av leieinntekter fra fondets eiendommer, utbytte, og verdiendringer på eiendommene. Avkastning blir rapportert fra forvalter hvert kvartal. Hittil i år er avkastningen 2,0 %. Dette er 0,1 prosentpoeng bedre enn referanseindeksen, som er en sammensetning av de fem mest brukte fondene blant Gablers kunder. Fondene i indeksen er vektet likt.

Globale aksjer

Avkastningen for globale aksjer er 6,8 % så langt i år. Dette er 1,1 prosentpoeng bak referanseindeksen, som er en mye brukt verdensindeks. Etter en svak start på året ved utbruddet av krigen i Midtøsten, har globale aksjer steget gjennom 2. tertial, målt i lokal valuta. Gode selskapsresultater og fortsatt optimisme knyttet til kunstig intelligens har bidratt til utviklingen. Avkastningen for kommunens globale aksjer er samlet sett god, men er redusert som følge av en vesentlig kronestyrkelse i løpet av 1. tertial. Se avsnittet under om valuta.

Ved utgangen av tertialet består aktivaklassen for det meste av indeksfond fra Danske Invest. Et av fondene, Danske Invest Global Indeks I H2NOK, er valutasikret til norske kroner. Avkastning hittil i år for dette fondet er 13,1 %. Fondet Danske Invest Global Indeks I er usikret i forhold til valuta. Avkastning for dette fondet er 4,6 % hittil i år. GQG Global Select kom inn i porteføljen i fjor høst. Det er et bredt globalt aksjefond, som er aktivt forvaltet (og usikret). Til tider må det regnes med større avvik mot indeks for dette fondet. Avkastning hittil i år er -1,9 %, som er 7,9 prosentpoeng bak indeks.

Den norske kronen har styrket seg med nær 8 % mot de viktigste valutaene hittil i år. Styrkelsen fant i all hovedsak sted i 1. tertial. Kronestyrkelsen har gitt et tilsvarende negativt bidrag til avkastningen for den usikrede delen av aktivaklassen. 65 % av aktivaklassen er usikret ved utgangen av 2. tertial.

Aktivaklassen globale aksjer har i flere år vært ca. 50 % valutasikret til norske kroner. I forbindelse med nytt finansreglement i juni 2025, ble det i bystyresaken skissert at sikringen gradvis skal reduseres til null. Normal sikringsgrad er null både i det forrige og i det nye reglementet. Det er lagt en plan for avsikring. Denne strekker seg over 2,5 år og avsluttes ved utgangen av 2027. Neste steg ifølge planen er i desember 2026. Ved utgangen av 2. tertial 2026 er andelen valutasikring 35 %.

Aksjer fremvoksende markeder

Denne aktivaklassen består av TT International Emerging Markets. Avkastningen hittil i år er 23,5 %, som er en meravkastning på 8,5 prosentpoeng sammenlignet med en referanseindeks fra MSCI. Aktivaklassen er usikret i forhold til valuta, og den svært gode avkastningen er kommet til tross for styrkelsen av den norske kronen, jf. omtalen under globale aksjer.

8.3 Ansvarlige investeringer og bærekraftsrapportering

Ansvarlige investeringer

I finansreglementet fremgår det at kommunens investeringsstrategi skal ivareta hensynet til sosiale rettigheter, miljø og etiske forretningsprinsipper, i samsvar med UN PRI, som er FNs prinsipper for ansvarlige investeringer. De etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond utland (SPU) skal også være retningsgivende for finansforvaltningen. Dette er fulgt opp ved at alle seks eksterne kapitalforvaltere som kommunen benytter på rapporteringstidspunktet har signert UN PRI. De er dermed en del av et globalt nettverk som har som mål å forstå hvilke konsekvenser investeringer har på miljø-, samfunns- og styringsrelaterte utfordringer, det vil si ESG (Environmental, Social, Governance). Nettverket støtter medlemmene med å iverksette løsninger på disse utfordringene, og innebærer at kommunens forvaltere blant annet inkluderer ESG-filter i sine investerings- og beslutningsprosesser, og har et aktivt eierskap med fokus på ESG.

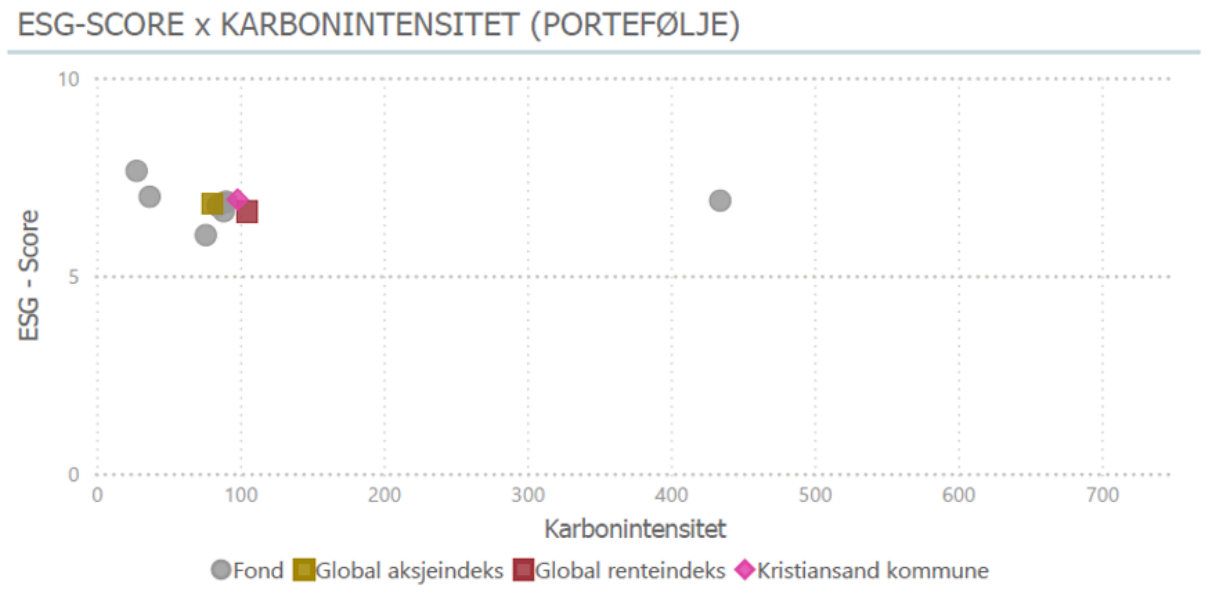
Bærekraftsrapportering (ESG)

Kommunen har avtale med rådgiver Gabler om fast leveranse av bærekraftsrapportering. Dette er et

verktøy for innsikt i porteføljens risiko og muligheter innen ESG, porteføljens karbonutslipp, og om det er investert i selskaper som er på ekskluderingslisten til Norges Bank (SPU). Rapportene lages tre ganger i året, per 31.03, 30.06 og 31.12, og resultatene omtales i påfølgende tertialrapporter fra Gabler. Jevnlig rapportering vil gjøre det mulig å følge opp ESG i henhold til finansreglementet, og følge utviklingen i ESG-score over tid. I forkant av nye investeringer vil kommunen motta en ESG-fondsrapport som viser det aktuelle fondets ESG-profil.

Bærekraftsrapporten baserer seg på data og metodikk fra MSCI ESG Research. En ESG-karakter fra MSCI er et mål på hvor godt porteføljen er posisjonert med hensyn til langsiktige kilder til risiko og muligheter tilknyttet miljø (E), sosiale forhold (S) og selskapsstyring (G). Porteføljens bærekraft blir vurdert på en skala fra 0 til 10, hvor 10 er best, og porteføljen får en ESG-score.

Figuren under viser status for energiverksfondet på aktuelt rapporteringstidspunkt 30.06.2026. Både ESG-score og karbonintensitet er inkludert i figuren. Totalporteføljen er vist med en liten rosa firkant. En representativ aksjeindeks og en representativ renteindeks er vist med to større firkanter, og kommunes åtte aksje- og obligasjonsfond er vist med sirkler. Kommunens eiendomsfond fra Fokus Nordic inngår ikke i datagrunnlaget.

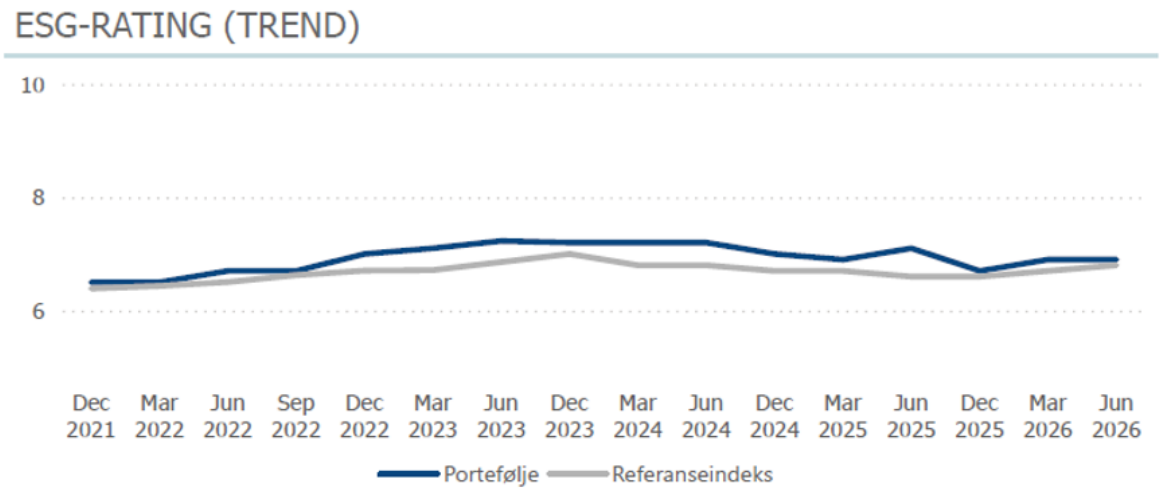


Per 30.06 er totalporteføljens ESG-score 6,9 (vertikal akse). Til sammenligning har en representativ aksjeindeks en ESG-score på 6,8, og en representativ renteindeks har ESG-score 6,6. Kommunens portefølje har dermed høyere score enn hver av indeksene.

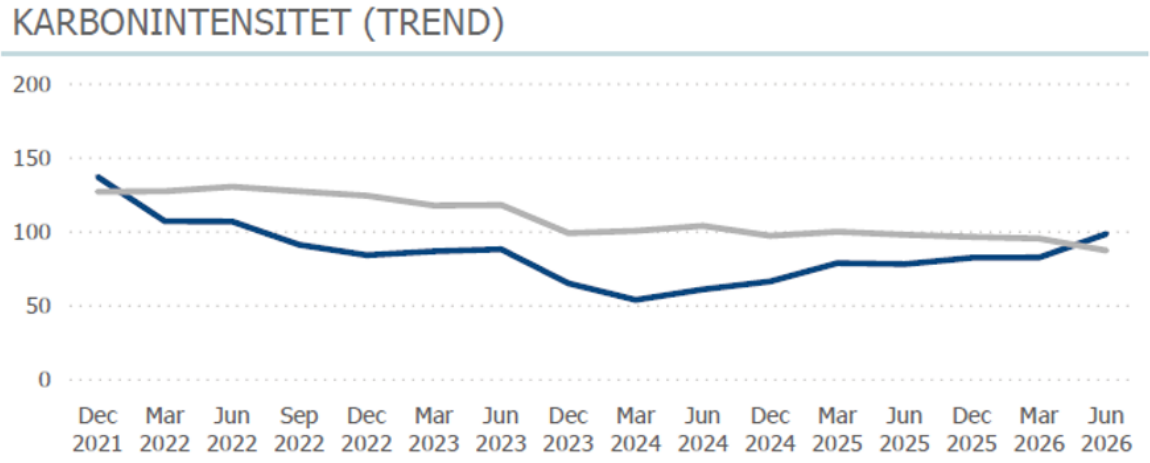
Porteføljens gjennomsnittlige vektede karbonintensitet (utslipp relativt til omsetning) er på 98 tonn CO2-ekvivalenter per millioner dollar i omsetning per 30.06 (horrisontal akse). Dette er høyere enn en representativ aksjeindeks (81) og noe lavere enn en representativ renteindeks (105). Et av fondene i figuren utmerker seg med en høy karbonintensitet på 434. Denne forvalteren har valgt en defensiv posisjonering med overvekt i sektorer som har høyere karbonintensitet, som for eksempel forsyning og energi, og undervekt i sektorer med lavere karbonintensitet, som for eksempel IT. Karbonintensiteten er vurdert å være innenfor det som til tider kan forventes fra den aktive forvaltningen.

I figuren under er utviklingen for porteføljens ESG-score vist over tid. Som det kommer frem, er første analysetidspunkt per utgangen av 2021. Porteføljens ESG-score på 6,9 per 30.06 er uendret fra forrige rapportering per 31.03. En høy ESG-score vil indikere at porteføljen har en lav ESG-risiko. Endringer i ESG-score er vanligvis knyttet til endringer i de underliggende selskaper, som hvert av fondene i kommunens portefølje har i sine porteføljer. Endringer i score kan også være en direkte følge av

kommunens egne porteføljeendringer. Det vil si at *fond* som er solgt ut av kommunens portefølje har hatt en høyere eller lavere score enn *fond* som er nye i porteføljen. Et eksempel på det siste er synlig i figuren mellom 30.06.2025 og 31.12.2025. Indeksen i figuren består av både aksjer og renter.



I figuren under vises trenden for karbonintensitet. Over tid har karbonintensiteten falt, som indikerer at karbonrisikoen har blitt lavere. Siden 2024 er trenden noe stigende, og måltallet for porteføljen på 98 er ved denne rapporteringen høyere enn indeksen på 87. Indeksen i figuren består av både aksjer og renter.



Det er rapportert tretten brudd på ekskluderingslisten til Norges Bank (SPU) per 30.06. Antallet brudd er en økning på åtte siden forrige rapportering per 31.03.2026. Et av bruddene ved forrige rapportering har ikke dukket opp ved denne rapporteringen. Selskapet kan være solgt ut av forvalteren. Det er dermed ni *nye* brudd siden forrige rapportering. Bruddene utgjør til sammen 0,13 % av energiverksfondet. Det er få globale forvaltere som følger Norges Banks ekskluderingsliste, som er retningsgivende for kommunens forvaltning. Ved bruk av globale forvaltere vil det være forventet at de til tider vil ha eksponering i selskaper som er på ekskluderingslisten. Dette gjelder også forvaltere som er langt fremme når det gjelder ansvarlige investeringer og bærekraft. Det er derfor behov for å gjøre vurderinger av det enkelte selskap, som er i brudd med ekskluderingslisten, opp mot kommunens retningslinjer for ansvarlige investeringer. Tiltak kan være dialog, overvåkning eller beslutning om å selge fondene ut av porteføljen.

Fire av bruddene på ekskluderingslisten er drøftet i tidligere statusmøter med Gabler, hvorav tre er vurdert å være akseptable og ett er til oppfølging. I tillegg er det som nevnt identifisert ni nye brudd. To av de nye bruddene er ikke reelle, da de er knyttet til eksponering i grønn obligasjon. Det er derfor syv nye brudd å behandle. De nye bruddene vil bli drøftet i statusmøte med Gabler snarest mulig.

9 Internkontroll, avvik og tilsyn

Kristiansand kommune har en målsetning om å ha en målrettet og risikobasert internkontroll som sikrer at lover og krav blir fulgt samt læring og forbedring i tjenestene. Systematisk arbeid med avvik og uønskede hendelser, meldekultur, samt risikostyring har derfor høy oppmerksomhet i organisasjonen. Status for hvordan kommunen jobber med å ivareta denne målsetningen blir redegjort for i årsrapporten. Kommunedirektøren ønsker å informere om følgende i denne tertialrapporten:

Oppvekst

Politiattest
Statsforvalteren i Agder gjennomførte i perioden 23. januar – 2. juli 2026 tilsyn med Kristiansand kommune om hvordan kommunen sikrer oppfyllelse av kravene til politiattest. Skolene Ve og Vågsbygd ble trukket ut til å være eksempel på praksis. Statsforvalter konkluderte i tilsynet med at det ikke er sannsynliggjort at Kristiansand kommune innhenter politiattest fra alle som ansettes i fast eller midlertidig stilling, og påla kommunen å rette opp i dette forholdet.

Kommunen iverksatte en revisjon av aktuelle dokumenter og rutiner, og ledere fikk en oppdatering av lovens krav og hvilke rutiner som skal følges ved ansettelser. Statsforvalter lukket tilsynet 2. juli og konkluderte at de iverksatte tiltakene er egnet til å sikre at kommunen fremover krever politiattest fra de som får tilbud om fast eller midlertidig stilling.

Helse og mestring

Vold og trusler
Totalt er det i Helse og mestring registrert 121 hendelser vurdert som høy eller kritisk alvorlighetsgrad. Flere av disse gjelder alvorlig utagerende atferd fra bruker, inkludert drapstrusler og trusler med kniv og andre våpen. 95% av hendelser knyttet til vold, trusler og aggressiv atferd, forekommer i hovedsak innen omsorgssentre, tjenester til personer med habiliteringsbehov og i situasjoner som involverer rusmiddelbrukere. ROS-kartlegging og regelmessig oppfølging av vold, trusler og arbeidstid, som er en lovpålagt oppgave, gjennomføres i de fleste av tjenestene i Helse og mestring. Kursing/opplæring i vold og trusler gjennomføres jevnlig. I tillegg benyttes Kompetanseteamet. Det har vært økt bruk av vektertjenester ved legevakta.

Svikt i velferdsteknologi
Det er i perioden registrert flere hendelser knyttet til svikt i velferdsteknologi, alarmsystemer og responshåndtering (kamera og varslingsteknologi). Hendelsene omfatter både tekniske feil og manglende tilgjengelighet eller bruk av vakttelefoner, noe som i flere tilfeller har medført forsinket eller uteblitt respons på trygghetsalarmer. Hendelsene innebærer økt risiko for pasientsikkerheten og viser behov for forbedringer innen systemdrift, opplæring og etterlevelse av rutiner, særlig ved vaktskifter og samhandling mellom tjenestesteder og responstjenester.

Tilsyn med hjemmetjenesten - lovbrudd
Statsforvalteren i Agder har gjennomført et tilsyn med hjemmetjenesten. Det ble undersøkt om kommunen sikrer at hjemmetjenesten identifiserer forverring i helse- og funksjonsnivå hos hjemmeboende eldre og at det ved forverring blir fulgt opp med nødvendige tiltak. Tilsynet er gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn iverksatt av Statens helsetilsyn.

Lovbrudd:
Kommunen har ikke systemer som i tilstrekkelig grad sikrer at observasjoner av gradvise endringer av helsetilstand og funksjon blir evaluert, og i noen tilfeller heller ikke gjennomført. Dette kan føre til at nødvendige tiltak ikke igangsettes, og det er eksempler på at dette har ført til forverring av

helsetilstanden. Den bakenforliggende årsaken til svikten vurderes til å være uklare ansvarsforhold og manglende vurderinger.

Kommunedirektøren arbeider med å utarbeide en plan for lukking av lovbruddet. Planen skal oversendes Statsforvalteren innen utgangen av september 2026. Effekten av de iverksatte korrigerende tiltakene skal dokumenteres og rapporteres til Statsforvalteren innen utgangen av februar 2027.

Kultur og innbyggerdialog

Sikkerhet for ansatte og brukere av bibliotekene
Økt trygghet og sikkerhet for ansatte og brukere har vært et fokusområde for biblioteket etter forrige høst/vinter hvor det var flere uønskede hendelser med ruspåvirkede og utagerende personer inne på flere bibliotek. Det er iverksatt enkelte tiltak og flere er under planlegging. Innenfor vedtatt budsjettramme – og i samråd med verneombud og tillitsvalgte – prioriteres det mellom tiltak som ekstra vekterrunder, nye dører til publikumstoaletter, kompetanseheving av ansatte, innkjøp av sikkerhetsutstyr, revidering av rutiner, endring av åpningstider/bemanningsplaner osv.

10 Klimatiltak

Deler av kommunens klimatiltak er synliggjort i klimabudsjettet i økonomiplan 2026-2029. Tiltakene er knyttet til utslipp i egen virksomhet, kommunen som eier (AKT, Kristiansand havn, Avfall Sør), tiltak rettet mot mer klimavennlig transport og ulike tilskuddsordninger for samfunnet. Tiltakene i egen organisasjon er rettet mot matsvinn, marin forsøpling, klimavennlig transport og reiser, klima- og miljøkrav til bygge- og anleggsprosjekter og innkjøp. Dette rapporteres på jevnlig administrativt i Miljøfyrtårn.

I tillegg jobber kommunens enheter og avdelinger med sine egne klima- og miljøtiltak i Miljøfyrtårn. Her følges også tiltakene fra handlingsplanen for klima og miljø opp. I 2 tertial rapporterer områdene jevnt over at Miljøfyrtårn nå begynner å bli godt innarbeidet, og at arbeidet med tiltak stort sett følger forventet framdrift.

Kommunen har etablert et system for ombruksmarked av møbler og utstyr på kommunens intranett (Innafor). Av og til får også kommunen tilgang til overskuddsmøbler fra andre steder i samfunnet, og det blir også meldt inn på Innafor. Av andre tiltak er reglementet for innkjøp av mobiltelefoner revidert med en forventet lengre levetid. Dette meldte kommunedirektøren også om i 1. tertialrapport.

Rapportering på status av klimatiltak for inneværende år gjøres i årsrapporten for 2026.

11 Investeringer

11.1 Sammendrag

I denne tertialrapporten er det fra i år lagt vekt på at bevilgning til prosjekter i investeringsregnskapet gjøres års avhengig, på samme måte som driftsregnskapet. For å sikre at prosjekter som ikke har hatt forventet fremdrift får med seg nødvendige ubrukte bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å budsjettere inn restsaldoer på prosjektene. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer.

Det er budsjettert med investeringsutgifter på ca. 1 527 mill. kr. i 2026 inkludert vedtatte budsjettendringer, men ekskludert startlån. Ved utgangen av august er det investert for ca. 722,9 mill. kr. mot ca. 1 018 mill. kr i periodisert budsjett.

Totalt sett foreslås det å øke investeringsbudsjettet i 2. tertial 2026 med netto 401,7 mill. kr. (av dette består 394,4 mill. kr rebudsjettering av restbevilgninger fra tidligere år).

Låneopptak økes med 192 mill. kr, tilskudd/salgsinntekter økes med ca. 155 mill. (av dette utgjør 104,5 mill. kr. rebudsjettering) Overføring fra driftsbudsjettet økes med 8,1 mill. kr. Pga. økte investeringsutgifter øker momskompensasjonsinntektene med kr 45,3 mill. kr.

I forbindelse med overgangen til nytt ERP-system ble det foretatt en større gjennomgang av kommunens investeringsprosjekter. I den forbindelse har man laget en oversikt over hvilke prosjekter som har restbevilgninger det er behov for å rebudsjettere.

Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. Imidlertid vil varierende grad av fremdrift i prosjektene kunne føre til at noen prosjekter ved årsskiftet vil ha et avvik mot årsbudsjettet. Merforbruk på prosjektene finansieres i årsavslutningen, men for prosjekter med mindreforbruk kan det være nødvendig å overføre eventuelle restbudsjetter fra tidligere år over til inneværende års budsjett.

Overføring av restbevilgninger hvor det kommer utgifter i år tas med i denne tertialrapporten og omtales i eget avsnitt på hvert område, mens prosjekter med utgifter som kommer i senere år innarbeides i økonomiplanen.

Oppsummering	**Beløp i tusen kr**
Økte bevilgninger	401 655
Sum	**401 655**
Økte tilskudd	-154 964
Netto bruk av investeringsfond	-310
Overført fra drift	-8 109
Netto bruk av kapitalfond	-949
Økt momskompensasjon	-45 323
Endret låneopptak (økt)	-192 000
Sum	**-401 655**

11.2 Organisasjon og teknologi - investeringer

I 2. tertial foretas det budsjettendringer vedrørende:

- Investeringsprosjekter som har behov for ytterligere midler eller som avgir midler inneværende år,
- investeringsprosjekter som avsluttes og
- investeringsprosjekter som rebudsjetteres med restbevilgninger fra foregående år.

Budsjettendringer

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Netto Årsbudsjett	Netto Budsjettendring
4110001	IT-kapasitet og sikkerhet	4 266	0

4110001 IT-kapasitet og sikkerhet
Prosjektet gjelder Løpende bevilgning til vedlikehold og sikkerhetstiltak for IKT-infrastrukturen, basert på både planlagte og akutte behov.

Prosjektet hadde opprinnelig 3 mill. kr i opprinnelig budsjett i 2026. 1,266 mill. kr i ubrukte midler fra tidligere år rebudsjetteres inn til bruk i 2026, slik at årsbudsjettet blir 4,266 mill. kr. I tillegg innhentes det 3 mill. kr fra disp. fond som kommer inn som en inntekt. Totalt vil det dermed være 7,266 mill. kr tilgjengelig i 2026.

Avslutning av investeringsprosjekter

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Årsbudsjett	Budsjettendring
4110009	Aktivitetsb. Arb.pl. Råduskv.	116	0
Sum		**116**	**0**

Investeringsprosjektet startet opp i slutten av 2024 og hadde en ramme på 3,5 mill. kr. I 2024 og 2025 var det til sammen kostnader på rett i underkant av 2,7 mill. kr. I 2026 er det brukt 116 000 kr. Prosjektet avsluttes med 689 000 kr i mindreforbruk.

Rebudsjettering

Det vil være en varierende grad av fremdrift i de ulike investeringsprosjektene, slik at bevilgningen for et enkelt år av ulike grunner ikke nødvendigvis henger sammen med den faktiske fremdriften i prosjektet. Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. For å sikre at prosjektene får med seg nødvendige, ubrukte, bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å budsjettere inn restsaldoer på prosjektene.

Overføring av restbevilgninger forutsetter gyldig vedtak i bystyret, og denne rebudsjetteringen tas nå i 2. tertial. Dette er ny praksis i kommunen, og det legges fremover opp til årlige rebudsjetteringer.

For prosjektene hos Organisasjon og teknologi vil rebudsjetteringen kun være av teknisk karakter og uten realitetsendring fra det opprinnelig vedtatte formålet for budsjettbevilgningen. Tabellen nedenunder viser prosjekter og beløp som rebudsjetteres for Organisasjon og teknologi:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Rebudsjettering netto
1810113	IKT historisk arkiv	738
4110001	IT-kapasitet og sikkerhet	1 266
4110009	Aktivitetsb. Arb.pl. Råduskv.	116
	Sum	**2 120**

11.3 Oppvekst

I 2. tertial foretas det budsjettendringer vedrørende:

- investeringsprosjekter som har behov for ytterligere midler eller som avgir midler inneværende år,
- investeringsprosjekter som avsluttes og
- investeringsprosjekter som rebudsjetteres med restbevilgninger fra foregående år.

Budsjettendringer

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Netto årsbudsjett	Netto budsjettendring
4210000	Oppgradering og vedlikehold av uteområder i barnehager og skoler	1 000	-809
4232001	Investering jordmor	0	0
4210001	IKT til undervisning/digitalisering	20 626	0
4211063	Grim skole - arbeid uteområder 2026	0	1 239
4211064	Havlimyra skole verkstedbod 2026	0	0
Sum		**21 626**	**430**

Prosjekt 4210000 Oppgradering og vedlikehold av uteområder i barnehager og skoler
I forbindelse med budsjettbehandlingen høsten 2025 ble det lagt inn 2 mill. kr til ute oppgradering og vedlikehold av uteområder i skole og barnehage. Disse midlene ble lagt til driftsbudsjettet, men ble flyttet over til investeringsbudsjettet i 1. tertial 2026. Noe av oppgraderingene og vedlikeholdet tilhører driftsregnskapet, og det ble ved en feil ble overført 300 000 kr for mye fra drift. Det foreslås å korrigere budsjettendringen fra 1. tertial gjennom å redusere overføringen fra drift med 300 000 kr.

I tillegg foreslås det å overføre 809 000 kr til prosjekt *Grim skole – arbeid uteområder 2026* (se utfyllende informasjon under).

Prosjekt 4232001 Investering jordmor
Prosjektet Investering jordmor har i 2026 hatt et merforbruk på 153 982 kr og er nå ferdigstilt. Merforbruket dekkes fra disposisjonsfondet til Helse barn og unge gjennom overføring fra driftsregnskapet.

Prosjekt 4210001 IKT til undervisning/digitalisering
Prosjektet har løpende bevilgning og brukes til å opprettholde 1:1 dekning av digitalt utstyr i skolen. Midlene budsjetteres ut på skolene og forbrukes i henhold til den enkelte skoles plan for utskiftning. Solholmen skolen har hatt et merforbruk på 203 000 kr som de ønsker å finansiere med disposisjonsfond og midlene overføres fra drift. Nettobudsjettendring er null.

Prosjekt 4211063 Grim skole – arbeid uteområder 2026
Det er opprettet et nytt investeringsprosjekt knyttet til oppgradering av uteområdene ved Grim skole. Prosjektet omfatter blant annet anskaffelse av nye aktivitetsapparater, inkludert fugleredehuske, etablering av nye sitteplasser og tilrettelegging for et framtidig uteklasserom.

Prosjektet foreslås finansiert gjennom midler fra prosjekt *Oppgradering og vedlikehold av uteområder i barnehager og skoler*, søknad om spillemidler samt egenfinansiering fra skolen. Det foreslås derfor å overføre 809 000 kr fra prosjekt 4210000, forskuttere 430 000 kr i spillemidler og tilføre 300 000 kr fra skolens disposisjonsfond som egenandel.

Prosjekt 4211064 Havlimyra skole verkstedbod 2026
Det er opprettet et nytt investeringsprosjekt ved Havlimyra skole for etablering av en utvendig verkstedbod med tilhørende sykkelparkering. Prosjektet har en forventet kostnad på 800 000 kr i 2026. Finansieringen foreslås dekket ved bruk av skolens disposisjonsfond.

Avslutning av prosjekt

Prosjekt 4232001 Investering jordmor
Prosjektet Investering jordmor har i 2026 hatt et merforbruk på 153 982 kr og er nå ferdigstilt. Merforbruket dekkes fra disposisjonsfondet til Helse barn og unge.

Rebudsjettering
Det vil være en varierende grad av fremdrift i de ulike investeringsprosjektene, slik at bevilgningen for et enkelt år av ulike grunner ikke nødvendigvis henger sammen med den faktiske fremdriften i prosjektet. Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. For å sikre at prosjektene får med seg nødvendige, ubrukte, bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å budsjettere inn restsaldoer på prosjektene.

Overføring av restbevilgninger forutsetter gyldig vedtak i bystyret, og denne rebudsjetteringen tas nå i 2. tertial. Dette er ny praksis i kommunen, og det legges fremover opp til årlige rebudsjetteringer.

For prosjektene hos Oppvekst vil rebudsjetteringen kun være av teknisk karakter og uten realitetsendring fra det opprinnelig vedtatte formålet for budsjettbevilgningen. Tabellen nedenunder viser prosjekter og beløp som rebudsjetteres for Oppvekst:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Rebudsjettering netto
4200002	Investeringer oppvekst	920
4210001	IKT til undervisning/digitalisering	5 276
4220023	Linerla barnehage, ombygging av arbeidsrom	375
4210016	Nye arbeidsrom Grim skole	77
	Sum	**6 648**

11.4 Helse og mestring

I 2. tertial foretas det budsjettendringer vedrørende:

- investeringsprosjekter som har behov for ytterligere midler eller som avgir midler inneværende år,
- investeringsprosjekter som avsluttes og
- investeringsprosjekter som rebudsjetteres med restbevilgninger fra foregående år.

Budsjettendringer

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Årsbudsjett	Budsjettendring
4300256	HM - Vigeveien gjerde	400	-185
4300258	HM - Bod Berhusveien	585	185
4300118	Tilleggsteknologi - varsling	3 600	-780
4300147	Digitale trygghetsalarmer	800	780
4300237	NFR Helsehjelppiloten	0	0
4300257	Etablering av asyldrift Kløvertun	0	0
4300261	Tordenskjoldsgate 65 Statlig mottak	0	0
	Sum	**5 385**	**0**

Prosjekt 4300256 HM – Vigeveien gjerde og 4300258 HM- Bod Berhusveien
Dette er en teknisk justering på 185 000 kr mellom prosjektene, som følge av en feilføring i 1. tertial.

Prosjekt 4300118 Tilleggsteknologi – varsling og 4300147 Digitale trygghetsalarmer
Budsjettjusteringen på 780 000 kr innebærer ingen endring i formål eller samlet budsjettramme, men tilpasser budsjettet til hvor midlene faktisk skal benyttes.

Prosjekt 4300237 NFR Helsehjelppiloten
Prosjektet er i sluttfasen og kommunens egenfinansiering for å ferdigstille prosjektet utgjør 470 000 kr i 2026. Finansieringen overføres fra drift til investering.

Nye prosjekter

Prosjekt 4300257 Etablering av asyldrift Kløvertun
Midlertidig asyldrift på Kløvertun ble etablert i slutten av mai 2026. For å finansiere påkostninger på bygget og nødvendige innkjøp foreslås det å overføre 222 000 kroner fra drift til investering. Finansieringen dekkes av næringsfondet for statlig mottak.

Prosjekt 4300261 Tordenskjoldsgate 65 Statlig mottak
Ansatte ved Ordinært mottak og Nivå 2 er samlokalisert i Tordenskjoldsgate 65. Etableringskostnader knyttet til de nye lokalene utgjorde 460 000 kroner. Det foreslås derfor å overføre tilsvarende beløp fra drift til investering. Finansieringen dekkes av næringsfondet for statlig mottak.

Prosjekter som avsluttes

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Netto årsbudsjett	Netto budsjettendring
4300257	Etablering av asyldrift Kløvertun	0	0
4300261	Tordenskjoldsgate 65 Statling mottak	0	0
	Sum	**0**	**0**

Prosjekt 4300257 Etablering av asyldrift Kløvertun
Asyldrift ved Kløvertun ble avviklet ved utgangen av juli og prosjektet avsluttes med balanse etter overføring av 220 000 kr fra driftsregnskapet.

Prosjekt 4300261 Tordenskjoldsgate 65 Statlig mottak
Etablering i nye lokaler er ferdigstilt og prosjektet avsluttes med balanse etter overføring av 460 000 kr fra driftsregnskapet.

Rebudsjettering
Det vil være en varierende grad av fremdrift i de ulike investeringsprosjektene, slik at bevilgningen for et enkelt år av ulike grunner ikke nødvendigvis henger sammen med den faktiske fremdriften i prosjektet. Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. For å sikre at prosjektene får med seg nødvendige, ubrukte, bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å budsjettere inn restsaldoer på prosjektene.

Overføring av restbevilgninger forutsetter gyldig vedtak i bystyret, og denne rebudsjetteringen tas nå i 2. tertial. Dette er ny praksis i kommunen, og det legges fremover opp til årlige rebudsjetteringer.

For prosjektene hos Helse og Mestring vil rebudsjetteringen kun være av teknisk karakter og uten realitetsendring fra det opprinnelig vedtatte formålet for budsjettbevilgningen. Enkelte restbevilgninger overføres mellom hovedprosjekter og underprosjekter.

Tabellen nedenunder viser prosjekter og beløp som rebudsjetteres for Helse og Mestring:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Rebudsjettering netto
4300000	Helse og mestring investeringsfond	2 690
4300002	IT-investeringer i Helse og mestring	4 075
4300090	Investeringer omsorgssenter	338
4300112	Varslingsanlegg (sykehjem og boliger)	1 803
4300118	Tilleggsteknologi - varsling	2 600
4300148	Mobiltelefoner sykesignalanlegg	317
4300149	Oppgradering WIFI sykesignalanlegg	200
4300196	Grim/Strai Sone carport Grimtunet	545
4300224	HM Bispegra 54 - byggendringer 2023	1 969
4300228	Inventar fase 2 Kleplandstunet 2023	40
4300229	HR Dagsenter demens oppgradering 2024	3 132
4300238	Konferanseutstyr for tolketjenester i større forsamlinger	250
4300240	HM Teknisk infrastruktur og kamera omsorgssenter	380

4300242	HM HP-Ehelse teknologi/integrasjon og KI 2024-2025	264
4300244	HM - Østerøya - lydisolering	130
4300250	HM - Bispegra Avlastning - inventar	120
4300251	HM - Midheilia -base til mestringsteam	140
4300253	HM - Nygårdshaven 6-10 - bod	400
4300255	HM - HMS-tiltak Livsmestring	100
	Sum rebudsjetteringer	**19 493**

11.5 Kultur og innbyggerdialog

I 2. tertial foretas det budsjettendringer vedrørende investeringsprosjekter som har behov for ytterligere midler eller som avgir midler inneværende år, investeringsprosjekter som avsluttes og investeringsprosjekter som rebudsjetteres med restbevilgninger fra foregående år.

Budsjettendringer

Tall i 1000 kr		Netto budsjett 2026	Netto budsjettendring
Prosjekt	**Prosjektnavn**	**Årsbudsjett**	**Budsjettendring**
4400000	Kommunal kunst-investering	1 800	-900
4400013	Skulpturell innbyggerdialog-Paviljongen Torvet	400	400
4400014	Kunstprosjekt Nybyen-Todda skole	1 000	500
4400014	Kunstprosjekt Nybyen-Todda skole	1 000	500
4400014	Kunstprosjekt Nybyen-Todda skole	1 000	-500
4412007	Oppgradering Samsen-Bingen	600	600
4412007	Oppgradering Samsen-Bingen	600	-600
4414000	Kunstgressbaner, hovedprosjekt	10 000	-10 000
4414020	Fagerholtbanen - rehab 7'er kunstgress	2 759	1 000
4414021	Slettheiabanen - rehab 7'er kunstgress	1 973	1 900
4414024	Søgne kunstgress 1 (Tangvall arena) – rehab 11'er	2 000	2 000
4414025	Karuss kunstgr. 1 -rehab 11'er	800	800
4414026	Flekkerøy kunstgr- 1 (Color) - rehab. 11'er	4 300	4 300
4400000	Kommunal kunst-investering	1 800	47
4400005	Kommunal kunst-Tangvall skolesenter	1 500	-47
4400000	Kommunal kunst-investering	1 800	42
4400011	Lokal kommunal kunst-Vågsbygd skole	200	-42
4414500	4414500 – Idrettsanlegg rehabilitering og oppgradering	800	1
4414525	Brøyteskjær-Hammer SP-320	138	-1
	Sum		**0**

Prosjekt 4400013 – Skulpturell innbyggerdialog-Paviljongen Torvet

Det foreslås 400 000 kr fra hovedprosjektet for kommunal kunst til prosjekt Skulpturell innbyggerdialog-Paviljongen Torvet. Dette er et felles oppgraderingsprosjekt med By- og stedsutvikling, som kan få støtte fra KORO-tilskudd.

Prosjekt 4400014 – Kunstprosjekt Nybyen-Todda skole

Det foreslås 500 000 kr fra hovedprosjektet for kommunal kunst til prosjekt Kunstprosjekt Nybyen-Todda skole. Dette er et fellesprosjekt med Områdesatsingen for Kvadraturen/Eg, som støtter prosjektet med 500 000 kr fra driftsprosjektet tilhørende området Oppvekst.

Prosjekt 4412007-Oppgradering Samsen-Bingen
Det foreslås at 600 000 kr overføres fra områdets/direktørens disposisjonsfond til nødvendige oppgraderingstiltak på Kulturarena v/ Samsen (Bingen). Tiltaket vil styrke satsingen på Ung kultur, og kommunens satsing kan utløse ytterligere 600 000 kr fra tilskuddsordningen Kulturrom.

Prosjekt 4414000 – Kunstgressbaner, hovedprosjekt
Det foreslås at 10 mill. kr overføres fra Kunstgressbaner, hovedprosjektet til finansiering av følgende rehabilitering- og oppgraderingsprosjekter: 1,0 mill. kr til Fagerholt 7' bane, 1,9 mill. kr til Slettheia 7' bane, 2,0 mill. kr til Søgne 1 rehab. 11' bane, 0,8 mill. kr til Karuss 11' bane og 4,3 mill. kr til Flekkerøya (Color) 11' bane.

Prosjekter som avsluttes

Prosjekt 4400005 – Kommunal kunst-Tangvall skolesenter
Kunstutsmykningsprosjektet på Tangvall skolesenter ble bevilget med 1,5 mill. kr, og prosjektet har hatt utgifter 1,303 mill. kr pr. 31.12.2025. Da er lagt til rette for at 197 000 kr rebudsjetteres i 2. tertial.

Prosjektet har hatt utgifter på 150 000 kr i 2026, og kan nå avsluttes med et mindreforbruk på 47 000 kr som foreslås tilbakeført til hovedprosjektet 4400000-Kommunal kunst-investering.

Prosjekt 4400011 – Lokal kommunal kunst-Vågsbygd skole
Prosjektet kunst på Vågsbygd skole ble bevilget med 200 000 kr, og prosjektet har hatt utgifter 158 000 kr pr. 31.12.2025. Da er lagt til rette for at 42 000 kr rebudsjetteres i 2. tertial.

Prosjektet har ikke hatt utgifter i 2026, og kan nå avsluttes med et mindreforbruk på 42 000 kr som foreslås tilbakeført til hovedprosjektet 4400000-Kommunal kunst-investering.

Prosjekt 4414525 – Brøyteskjær-Hammer SP-320
Prosjektet Brøyteskjær-Hammer SP-320 ble bevilget med 138 000 kr, og prosjektet har hatt utgifter 137 000 kr pr. 2. tertial 2026.

Prosjektet kan nå avsluttes med et mindreforbruk på 1 000 kr som foreslås tilbakeført til hovedprosjektet 4414500 – Idrettsanlegg rehabilitering og oppgradering.

Rebudsjettering
Det vil være en varierende grad av fremdrift i de ulike investeringsprosjektene, slik at bevilgningen for et enkelt år av ulike grunner ikke nødvendigvis henger sammen med den faktiske fremdriften i prosjektet. Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. For å sikre at prosjektene får med seg nødvendige, ubrukte, bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å budsjettere inn restsaldoer på prosjektene.

Overføring av restbevilgninger forutsetter gyldig vedtak i bystyret, og denne rebudsjetteringen tas nå i 2. tertial. Dette er ny praksis i kommunen, og det legges fremover opp til årlige rebudsjetteringer.

For prosjektene hos Kultur og innbyggerdialog vil rebudsjetteringen kun være av teknisk karakter og uten realitetsendring fra det opprinnelig vedtatte formålet for budsjettbevilgningen. Enkelte restbevilgninger overføres mellom hovedprosjekter og underprosjekter.

Tabellen nedenunder viser prosjekter og beløp som rebudsjetteres for Kultur og innbyggerdialog:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Rebudsjettering netto
4400000	Kommunal kunst-investering	1 800
4400005	Kommunal kunst-Tangvall skolesenter	197
4400008	Lagmannsholmen kunstlab.-forprosjekt	-311
4400010	Lokal kommunal kunst-Wilds Minne skole	400
4400011	Lokal kommunal kunst-Vågsbygd skole	42
4400012	Lagmannsholmen kunstlab.-fase 1	439
4411000	Digitalt miksesystem-hovedsal Knuden	51
4412000	Utvikling av kulturarenaer	41
4412004	Oppgraderingstiltak Galleri Myren Gård	44
4412006	Nytt nøkkelsystem Søgne gamle prestegård	55
4414000	Kunstgressbaner, hovedprosjekt	10 000
4414007	Kunstgressbane Kongsgårdbane 2	6 569
4414014	Rehab kunstgress Justvikbanen	-3 236
4414016	Rehab kunstgress Presteheiabanen	-4 719
4414021	Fagerholtbanen - rehab 7'er kunstgress	1 759
4414022	Slettheiabanen - rehab 7'er kunstgress	73
4414104	Idda arena, nytt kjøleanlegg ishall og curling	218
4414202	Gimle idrettspark - Fordrøyningsanlegg og 11'er fotballbane	2 000
4414300	ENØK, flomlys utendørsanlegg til LED-hovedprosjekt	5 609
4423003	Nye boder og oppgraderinger-Julebyen Kristiansand	120
4423004	Oppgradering vigselsrom i Rådhuskvartalet	400
	Sum	**21 550**

11.6 By- og stedsutvikling

I 2. tertial foretas det budsjettendringer vedrørende:

- investeringsprosjekter som har behov for ytterligere midler eller som avgir midler inneværende år,
- investeringsprosjekter som avsluttes og
- investeringsprosjekter som rebudsjetteres med restbevilgninger fra foregående år.

Budsjettendringene omtales og presenteres tabellmessig i tre hoveddeler.

I denne tertialrapporten er det lagt vekt på å omtale prosjekter hvor det gjøres budsjettendringer av inneværende års budsjett. I tråd med tidligere praksis fremmes også enkelte nye investeringsprosjekter og omdisponeringer. Prosjekter med vesentlige endringer i forutsetninger omtales og økonomiske konsekvenser innarbeides i forslaget til økonomiplan. For prosjekter hvor årsbudsjettet omtales, er årsbudsjettet summen av opprinnelig budsjett 2026, endringer i 1. tertial 2026 og rebudsjetteringen av restsaldi.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Årsbudsjett netto	Budsjettendring netto
	Direktør		
5000001	Kommunalt bidrag byvekstavtale	4 700	-4 700
	Ingeniørvesenet		
	Bykassen		
5130018	Hagen Gangbro - rehabilitering	5 000	3 000
5151022	Eivind Jarls gate - fortau	0	1 170
5151034	ATP-prosjekt Tretjønnv - Fagerholt - Ålefjærv	0	1 040
5151087	Belysning av snarvei Tinnheiveien - Nikkelveien	0	130
5151089	Kilden TS tiltak	0	130
5151088	Intensivbelysning gangfelt, ved Kristen Flagstads vei 46	0	50
5151097	Byvekst-Ringlebekkveien fortau, nr 11-17	0	260
5151095	Byvekst-Holbergsgate skolevei, Rådhusgata - Tordensskjolds gate	0	260
5151096	Byvekst-Gyldenløvsgate, Markens - Husfliden	0	260
5151037	ATP-prosjekt Kollektivtrasé Eg bru - Spicheren	0	220
5151032	ATP-prosjekt Andreas Kjærs vei - ny vei og fortau	0	1 350
5151030	ATP-prosjekt Moneheia - snarvei og fortau	0	300
5151016	ATP-prosjekt Tangvall kollektivterminal	0	800
5151025	Byvekst Rådhusgata fra Elvegata til Festningsgata	0	420
5151026	ATP-prosjekt Andøyveien	0	10
	Parkvesenet		
5231101	Bydelsfond Investering	5 984	-4 817
5231304	SSK Oddersjaa - flerbruksløype Kongsgård Bydelsfond	300	700
5231316	Justvik senterområde - Bydelsfond	1 100	1 000
5231317	Grimsmyra lokalpark - Bydelsfond	1 100	3 100
5231318	Idda Skateanlegg - Bydelsfond	0	300
5231105	Nybyen Aktivitetspark	1 936	0
5231117	Utbyggingsavtale Mæbø kvartalslek	620	0
5231126	Utbyggingsavtale Oblt Omdalsvei	0	0
5261300	Friluftsområde Hamresanden	0	0
5231128	Områdeutvikling Marvika	2 915	0
5231122	Bro Langfeldts allmenning	6 355	2 009
5213036	Arrangementsstrøm Tresse	446	0
	Eiendom		
5430036	Utskiftning heis	3 500	1 200
5430041	Energiprosjekt trinn 4, oppstart 2023	28 380	-18 000
5430051	Krisesenteret	0	2 000
5439019	Anskaffelse båt, 2026	0	0
7113010	Tangvall skole	3 478	0
7781010	Gjestehavna- oppgradering bølgebrytere	-1 500	-777
9080010	Hånes barneskole og bydelshus	5 716	4 000
9205010	Setesdalsveien 53, nybygg etter brann	19 450	-15 425
9220020	Tordenskjoldsgate skole - ombygging og utvidelse	30 500	-5 500
9501010	Nytt helsehus Eg	132 796	-30 000
9519010	Nytt omsorgssenter Randesund	132 929	-5 000
9604030	Brannstasjonen - rehabilitering og utvidelse	3 000	2 500
Sum		**388 705**	**-58 010**

Samlet sett reduseres investeringsutgiftene i 2. tertial netto med 58 mill. kr. Beløpet fremkommer dels som forskyvning av investeringer til senere år, dels at det foreslås å tilføre prosjekter midler da det er konstatert merforbruk og dels ved at prosjekter avleverer midler fordi det er åpenbart at årsbudsjettet vil få mindreforbruk.

Prosjektene som omtales nedenfor er hovedsakelig prosjekter med budsjettendringer i 2. tertial. Videre omtales prosjekter som melder om større forsinkelser/avvik mot ramme.

Direktør By- og stedsutvikling

Prosjekt 5000001 Kommunalt bidrag byvekstavtale
Det overføres totalt 9,4 mill. kr til ulike prosjekter og budsjettendringene omtales alle særskilt hos Ingeniørvesenet som er mottaker av midlene. Prosjektet har et årsbudsjett på 4,7 mill. kr etter rebudsjetteringen, og for å finansiere resten av overføringene hentes 4,7 mill. kr fra prosjektets bevilgning i 2029.

Ingeniørvesenet – Bykassen

Prosjekt 5130018 Hagen Gangbro – rehabilitering
Det omdisponeres 3 mill. kr til Hagen gangbro fra prosjektet som skal dekke kommunale egenandeler i Byvekstavtalen. Prosjektet fikk tilført 5 mill. kr i 1 tertial og har nå et samlet budsjett på 8 mill. kr. Broen er ferdig og det er bokført kostnader på totalt 7,9 mill. kr. Det gjenstår å belaste prosjektet for interne timer for prosjektleder i 2026 grunnet utfordringer med nytt ERP-system.

5151022 Byvekst Eivind Jarls gate - fortau
Prosjektet har en total kostnad på 9,43 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 1,17 mill. kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151034 Byvekst Tretjønnv. – Fagerholt - Ålefjærveien
Prosjektet har en total kostnad på 8,4 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 1,04 mill. kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151087 Byvekst Belysning av snarvei Tinnheiveien - Nikkelveien
Prosjektet har en total kostnad på 1,2 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 130 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151089 Byvekst Kilden TS tiltak
Prosjektet har en total kostnad på 1,2 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 130 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensjon.

5151088 Byvekst Intensivbelysning gangfelt, ved Kristen Flagstads vei 46
Prosjektet har en total kostnad på 480 000 kr. Den kommunale egenandelen utgjør 50 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151097 Byvekst Ringlebekkveien fortau, nr. 11 -17
Prosjektet har en total kostnad på 2,4 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 260 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151095 Byvekst Holbergsgate skolevei, Rådhusgata – Tordensskjolds gate
Prosjektet har en total kostnad på 2,4 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 260 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151096 Byvekst Gyldenløvsgate, Markens - Husfliden
Prosjektet har en total kostnad på 2,4 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 260 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151037 Byvekst Kollektivtrase Eg bru - Spicheren
Prosjektet har en total kostnad på 2,1 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 220 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151032 Byvekst Andreas Kjærs vei – ny vei og fortau
Prosjektet har en total kostnad på 12,68 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 1,35 mill. kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151030 Byvekst Moneheia – snarvei og fortau
Prosjektet har en total kostnad på 2,88 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 300 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151016 Byvekst Tangvall kollektivterminal
Prosjektet har en total kostnad på 7,65 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 800 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151025 Byvekst Rådhusgata fra Elvegata til Festningsgata
Prosjektet har en total kostnad på 3,99 mill. kr. Den kommunale egenandelen utgjør 420 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

5151026 Byvekst Andøyveien
Prosjektet har en total kostnad på 5,89 mill. kr, men hoveddelen tas i 2028. Det legges inn budsjett for antatte utgifter i 2026 på totalt 80 000 kr. Den kommunale egenandelen utgjør 10 000 kr, mens resten finansieres gjennom byvekstavtalen og momskompensasjon.

Ingeniørvesenet – Selvkost

Det blir ikke foretatt budsjettendringer i 2 tertial for vann og avløp. Det jobbes fremdeles med å gjennomgå prosjektene og utfordringene knyttet til ERP-systemet og manglende overføringer fra timeregistreringsløsningen er fremdeles gjeldende, noe som gjør at man mangler betydelige summer i regnskapene for prosjektene. Det vil bli rebudsjettert ubrukte midler inn fra 2025 til 2026 som følge av forskyvninger i kostnadsføringen på enkelte prosjekter. Det største vil være Krageboen høydebasseng som får inn 22 mill. kr fra 2025. Prosjektet fikk ikke startet opp som planlagt i 2025, men kommer godt i gang høsten 2026.

Parkvesenet

5231101 Bydelsfond investering
Dette er et hovedprosjekt hvor det tildeles midler frem og tilbake til ulike underprosjekter. Underprosjektene 5231310 Sødal Terrasse kvartalslek og 5231313 Svarttjønnheia Vel – aktivitetspark avsluttes. Begge prosjektene har økte inntekter fra spillemidler, og årsbudsjettene reguleres samlet med 283 000 kr i økte inntekter, mens motposten legges tilbake til bydelsfond investering.

Hovedprosjektet fordeler videre budsjettmidler på totalt 5,1 mill. kr til fire ulike underprosjekter:

- 5231304 SSK Oddersjaa – flerbruksløype Kongsgård - Bydelsfond
  Det er tidligere bevilget 300 000 kr til ny sløyfe på flerbruksløypa Kongsgård. En utvidet sløyfe og trasè medfører at prosjektet har et behov for ytterligere 700 000 kr, slik at samlet budsjett i 2026 vil utgjøre 1 mill. kr.

- 5231316 Justvik senterområde - Bydelsfond
  Det er tidligere bevilget 1,1 mill. kr til oppgradering av Justvik Senterområde. Etter prosjektering er det behov for å tilføre prosjektet 1,0 mill. kr til totalt 2,1 mill. kr i 2026.
- 5231317 Grimsmyra lokalpark – Bydelsfond
  Det er tidligere bevilget 1,1 mill. kr til oppgradering av Grimsmyra lokalpark. Det er mottatt anbud etter at det er gjennomført prosjektering, brukermedvirkning og beregning av planer for området. Anbudene viser behov for å øke budsjettet med 3,1 mill. kr, til 4,2 mill. kr i 2026.
- 5231318 Idda Skateanlegg – Bydelsfond
  Anlegget på Idda har behov for utskifting og oppgradering av skateelementer og prosjektet får tilført 300 000 kr i budsjettmidler.

5231105 Nybyen Aktivitetspark
Prosjektet har mottatt 840 000 kr i inntekter fra en utbyggingsavtale som skal brukes i prosjektet. Det budsjettreguleres for inntekten og tilhørende utgifter. I tillegg overføres det 1,5 mill. kr fra drift, og bruk og tilgang på midler budsjettreguleres. Nettoeffekten av budsjettreguleringene er null.

5231117 Utbyggingsavtale Mæbø kvartalslek
Prosjektet er fullfinansiert av utbyggingsavtaler og spillemidler. Prosjektet har mottatt spillemidler på 218 000 kr og det budsjettreguleres for såvel inntekt som tilhørende utgifter samt for momskompensasjon knyttet til spillemidlene på 191 000 kr.

5231126 Utbyggingsavtale Oblt. Omdalsvei
Parkvesenet har mottatt 480 000 kr fra utbyggingsavtale. Midlene skal gå til 3 nye lekeapparater i området og det budsjettreguleres for såvel inntekten som tilhørende utgifter.

5261300 Frilluftsområde Hamresanden - baderampe
Parkvesenet har fått tilsagn om statstilskudd på ytligere 1 mill kr handicap baderampe og flyteanlegg for bading og det budsjettreguleres for såvel inntekten som tilhørende utgifter.

5231128 Områdeutvikling Marvika
Prosjektet er tilført 2,915 mill. kr i rebudsjetteringen, som en omdirigering av budsjettmidler fra en utbyggingsavtale for Marvika. I tillegg innhentes 0,31 mill. kr fra et bundet investeringsfond knyttet til utbyggingsavtalen. Midlene går til formålet, men ansvaret for gjennomføring flyttes fra Klima og Areal til Parkvesenet. Midlene skal benyttes til en lokalpark.

531122 Bro Langfeldts allmenning
Det vises til særskilt omtale av prosjektet under punktet om rebudsjettering.

Eiendom

5430036 Utskiftning heis
Det pågår utskiftning av eldre heiser som ikke oppfyller dagens standard. Det er i 2026 skiftet heis på Voie Grendehus og Noden. Kostnadene ved skifte av heis i Voie grendehus ble høyere enn antatt på grunn av behov for spesialtilpasninger av heisen. For å finansiere merkostnadene i 2026 fremskyndes 1,2 mill. kr av bevilgningen i 2027. Endringen innarbeides i økonomiplanen.

5430041 Energiprosjekt trinn 4, oppstart 2023
Som en del av kommunens arbeid med å redusere energiforbruket, pågår det et prosjekt med etablering av solceller på tak av kommunale bygg. Enkelte bygg som opprinnelig var tiltenkt som aktuelle har vist seg å være lite egnet for solceller. Prosjektkostnaden nedjusteres derfor med 18 mill. kr og midlene levers tilbake til bykassen.

5430051 Krisesenteret
Krisesentertilbudet har hatt en betydelig økning i etterspørselen de siste årene. Særlig gjelder dette dagsentertilbudet for kvinner og barn. Dette har medført vesentlige kapasitetsutfordringer knyttet til tilgang på samtalerom, møterom og kontorplasser, og eksisterende lokaler er ikke dimensjonert for dagens aktivitetsnivå.

Behovet ble utredet i 2026, hvor det ble vurdert at dagens bygningsmasse er lite egnet til å møte både økt etterspørsel og gjeldende lov- og forskriftskrav. Det er behov for en helhetlig løsning med samlokaliserte, men fysisk adskilte enheter for kvinner og menn, som sikrer tilstrekkelig kapasitet, fleksibilitet, universell utforming og forsvarlig sikkerhetsnivå.

Det er planlagt realisering av de overnevnte forhold i økonomiplanen 2027-2030, men det er behov for å tilføre midler for å komme i gang med planleggingen. Prosjektet tilføres 2 mill. kr i 2026.

5439019 Anskaffelse båt, 2026
Småbåthavn har behov for å anskaffe en ny båt for å kunne utføre drift- og vedlikeholdsoppgaver i de kommunale småbåthavnene. Båten finansieres delvis med salg av eksisterende båt (100 000 kr) og delvis at det overføres 200 000 kr fra driftsregnskapet fra småbåthavns eget driftsreguleringsfond. Anskaffelseskostnaden for ny båt er 300 000 kr.

7113010 Tangvall skole
Det er ordinær drift på hele anlegget etter at de siste arealene ble overlevert i 2023. Prosjektet mottar noe mer spillemidler enn forutsatt, og budsjettet reguleres på så vel inntektssiden som utgiftssiden med 460 000 kr.

7781010 Gjestehavna- oppgradering bølgebrytere
Etter flere år er forsikringsoppgjøret etter skader på brygger i Gjestehavna avklart. Kommunen vant fram med sitt krav, og er også tilkjent renter på utbetalingen, slik at utbetalt beløp er høyere enn tidligere budsjettert. Inntektsbudsjettet reguleres dermed opp med 777 000 kr.

9080010 Hånes barneskole og bydelshus
Det planlegges ny barneskole og bydelshus på Brattbakken. Byggeprosjektet er planlagt gjennomført fra vinteren 2028 til desember 2029. Det skal anskaffes totalentreprenør våren 2027. For å tilpasse årsbudsjettet til den reviderte fremdriften i prosjektet, økes budsjettet med 4,0 mill. kr i år. Dette er en periodisering og midlene hentes fra 2027. Det forutsettes at endringen innarbeides i budsjettet for 2027.

9205010 Setesdalsveien 53, nybygg etter brann
Setesdalsveien 53 er en kommunal bolig med 8 boenheter som ble delvis skadet i brann og det er besluttet at bygget skal gjenoppbygges tilpasset dagens standard og krav. Det er noen forsinkelser i prosjekteringsarbeidet, og byggestart er derfor antatt i 2027. Det skyves derfor på 17 mill. kr av utgiftsbudsjettet fra 2026 til 2027. Resterende forsikringsoppgjør som utbetales når byggekostnadene påløper skyves tilsvarende med 1,575 mill. kr.

9220020 Tordenskjoldsgate skole - ombygging og utvidelse
Tordenskjoldsgate skole har ikke kapasitet til hverken dagens eller fremtidig elevtall og det planlegges nytt skoleanlegg som er dimensjonert for 196 elever. Dagens bygningsmasse skal rehabiliteres og det planlegges et nytt tilbygg til det eksisterende Sveitserbygget. Byggeprosjektet er planlagt gjennomført i perioden fra vinteren 2027 til høsten 2028 og det skal etter planen anskaffes totalentreprenør høsten 2026. For å tilpasse årsbudsjettet til den reviderte fremdriften i prosjektet, tas budsjettet ned med 5,5 mill. kr i år. Midlene forutsettes innarbeidet i budsjettet for 2027.

9501010 Nytt helsehus Eg
Prosjektet har et årsbudsjett etter rebudsjettering på 132, 8 mill. kr i 2026. Fremdriften i prosjektet tilsier at deler av bevilgningen kan skyves ut i økonomiplanperioden. Prosjektet tas ned med 30 mill. kr i 2026, og det forutsettes at midlene innarbeides i 2029.

9519010 Nytt omsorgssenter Randesund
Randesund omsorgssenter omhandler riving av 16 sykehjemsplasser, og bygging av 58 nye sykehjemsplasser i tilknytning til 18 omsorgsboliger som videreføres. Bygget får et areal på ca. 9 050 m² og tilpasses terrenget.

Prosjektet ferdigstilles i henhold til fremdriftsplanen høsten 2026, og med lite gjenstående risiko i prosjektet og lavere kostnader i prosjektets sluttfase foreslås det at årets ramme reduseres med 5 mill. kr.

9604030 Brannstasjonen – rehabilitering og utvidelse
Forprosjektet er startet opp og det er behov for prosjekteringsmidler. Det hentes inn 2,5 mill. kr, og det forutsettes at budsjettet for 2027 trekkes ned tilsvarende.

Klima og areal

Prosjekt 5530000 Kjøp og salg av fast eiendom
Det er budsjettert med salgsinntekter på 171,8 mill. kr i 2026 etter rebudsjetteringen. Kinoeiendommen er solgt, og inntektene herfra kanaliseres inn i regnskapet i forbindelse med avviklingen av Kristiansand Kino Holding AS. Helsehuset på Tangvall er solgt, men det er foreløpig ikke undertegnet endelig kontrakt. EVA-senteret ligger ute i markedet, men har enda ikke oppnådd ønsket prisantydning. Børsen parkeringshus er solgt for 30 mill. kr med forbehold om politisk aksept og det jobbes med å få parkeringshuset i Elvegata ut i markedet i høst/vinter.

Det er stor usikkerhet knyttet til periodiseringen av salgsinntekter fra Elvegata, EVA-senteret, Helsehuset på Tangvall, Musikkens hus med flere, noe som vanskeliggjør en god prognose. Det foretas ingen budsjettjusteringer i 2. tertial, men utfordringene med å sette en treffsikker årsprognose gir høy sannsynlighet for at deler av de budsjetterte salgsinntektene må rebudsjetteres til neste år.

PROSJEKTAVSLUTNINGER
Tabellen nedenunder viser prosjektene som avsluttes i år.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Årsbudsjett netto	Budsjettendring netto
	Ingeniørvesenet		
5110010	Ledlys i Parkeringshus	0	43
5136045	Trafikksituasjon Solholmen - Grim	0	10
5151018	ATP-prosjekt Fv. 452/ Justnesskauen - utbedring GS-vei	0	13
	Parkvesenet		
5231310	Svarttjønnheia Vel - aktivitetspark Nodelandsheia	-389	-128
5231313	Sødal Terrasse kvartalslek - Bydelsfond	-134	-155
	Eiendom		
5430001	Radontiltak, oppstart 2013	300	-3
5430004	Energiprosjektet trinn 3, utvidelse alt 2	0	146
5430006	Nødaggregater	0	4

5430007	Oppgradering kjøkken sykehjem	0	0
5430028	Energiprogram for KnS (Knutepunkt Sør)	0	0
7011010	Nodelandshallen Utbedring av sportsbelegg	0	0
7912020	Greipstadhallen	-4 945	5 057
9315210	Vågsbygdtunet rehab. beboerrom, oppstart 2018	0	0
9535010	Dallonaveien 26 og 28, ombygging kontor	0	0
9564010	Ærfuglveien 27-49, rehabilitering av tak	0	0
9745010	64 nye omsorgsboliger og aktivitetssenter	0	140
9947010	Vågsbygd samfunnshus, ventilasjonsanlegg	0	0
9974020	Odderøya barnehage	0	0
9810010	Ny Kulturskole sentrum, oppstart 2019	0	0
Sum		**-5 168**	**5 128**

Eiendom avslutter 14 prosjekter i forbindelse med 2. tertial 2026, jfr. tabell ovenfor. I henhold til investeringsinstruksen er en liste over prosjekter til avslutning i forkant oversendt til Agder kommunerevisjon IKS. Tre av prosjektene som avsluttes er revidert og disse er Greipstadhallen, 64 nye omsorgsboliger og aktivitetssenter og Ny Kulturskole sentrum, oppstart 2019. Revisjonens uttalelser er vedlegg til saksfremstillingen til tertialrapporten.

Med unntak av prosjektet Greipstadhallen er det kun mindre avvik mellom årsbudsjett og regnskap i 2026. For Greipstadhallen er det budsjettert med inntekter fra spillemidler i 2026 med 4,945 mill. kr. Spillemidlene ble derimot utbetalt sent i 2025, som var tidligere enn antatt. Årsbudsjettet for 2026 må derfor nedjustert med 4,945 mill. kr på inntektssiden, samtidig som det er påløpt 112 261 kr i kostnader på prosjektet i 2026.

Alle eiendoms budsjettreguleringer relatert til prosjektavslutningene skjer mot bykassen. Ingeniørvesenet og Parkvesenet avslutter prosjekter hvor budsjettreguleringene skjer mot arbeidsplaner/hovedprosjekter. Disse omtales særskilt nedenunder.

Prosjekt 5110010 Ledlys i Parkeringshus
Prosjektet er ferdig og merforbruket dekkes ved tilførsel av 43 000 kr fra prosjekt 5110000 Nyanlegg arbeidsplaner.

5136045 Trafikksituasjon Solholmen – Grim
Prosjektet er ferdig og merforbruket dekkes ved tilførsel av 10 000 kr fra prosjekt 5130000 Arbeidsplan vei.

5136018 ATP prosjekt Fv. 453/Justnesskauen – utbedring gang/sykkelvei
Prosjektet er ferdig og merforbruket dekkes ved tilførsel av 13 000 kr fra prosjekt 5130000 Arbeidsplan vei.

5231310 Svarttjønheia Vel – aktivitetspark Nodelandsheia
Prosjektet avsluttes. Det er budsjettreguleres inn økte inntekter fra spillemidler og motposten overføres tilbake til Bydelsfond investering.

5231313 Sødal Terrasse kvartalslek - Bydelsfond
Prosjektet avsluttes. Det er budsjettreguleres inn økte inntekter fra spillemidler og motposten overføres tilbake til Bydelsfond investering.

REBUDSJETTERINGER

Det vil være en varierende grad av fremdrift i de ulike investeringsprosjektene, slik at bevilgningen for et enkelt år av ulike grunner ikke nødvendigvis henger sammen med den faktiske fremdriften i prosjektet. Dette fører til at flere prosjekter ved årsskiftet vil kunne ha et større eller mindre avvik mot årsbudsjettet.

Investeringsbudsjettet er, på samme måte som driftsbudsjettet, årsavhengig. For å sikre at prosjektene får med seg nødvendige, ubrukte, bevilgninger fra ett år til ett annet, er det nødvendig å rebudsjettere inn restsaldoer på prosjektene. Overføring av restbevilgninger forutsetter gyldig vedtak i bystyret, og denne rebudsjetteringen tas nå i 2. tertial. Dette er ny praksis i kommunen, og det legges fremover opp til årlige rebudsjetteringer.

For de aller fleste prosjektene vil rebudsjetteringen kun være av teknisk karakter og uten realitetsendring fra det opprinnelig vedtatte formålet for budsjettbevilgningen. Hovedsakelig budsjetteres restbevilgningene inn på samme prosjekt hvor budsjettet opprinnelig ble vedtatt, men enkelte prosjekter har byttet prosjektnummer i nytt ERP-system, slik at restbevilgningen føres inn på oppdaterte prosjektnummer. I tillegg overføres enkelte restbevilgninger mellom hovedprosjekter og underprosjekter samt at arbeidsplaner også formelt rebudsjetteres denne gangen. Et begrenset antall prosjekter avgir midler til prosjekter i andre kommunalsjefområder uten at formålet med bevilgningen endres. Disse prosjektene innarbeider også ordinære budsjettendringer i 2. tertial, og omtales spesifikt under kommunalsjefområdenes budsjettendringer.

Det rebudsjetteres inn nettobevilgninger på til sammen 240,0 mill. kr.

Selv om det i det alt overveiende er tekniske justeringer som foretas, foreslås enkelte reelle omdisponeringer i rebudsjetteringen, og disse omtales nedenunder:

Parkvesenet omdisponerer ubrukte midler fra ulike underprosjekter i prosjektkategoriene friluftsprosjekter, nærmiljøprosjekter samt turstier og turløyper. Til sammen omdisponeres ubrukte budsjettmidler på 5,7 mill. kr.

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Omdisponering
	Omdisponeres fra:	
5261303	Rehabilitering lysløype Jegersberg	-530
5261308	Sukkevann Dalen – turvei	-98
5261309	Friluftsområde Kilen	-108
5261311	Dagsturhytta Øyliheia	-495
5261312	Kvernhusvika Hamresanden badebrygge	-102
5213000	Arbeidsplan Nærmiljø	-1 560
5231106	Oppfølging av Trygghetsvandringen	-657
5231110	Bro over Otra, brohode og park	-721
5231114	Uteområdet bystranda - Aquarama	-168
5231116	Tangen aktivitetspark	-143
5261119	Turvei Øyliheia	-637

5261120	Renovering lysløype Sukkevann	-483
5261121	Sukkevann syd - vest	-31
	Sum	**-5 732**
	Omdisponeres til:	
5231127	Kjøita skatepark	3 500
5231122	Langfeldts allmenning	1 082
5261127	Kyststi Vågsbygd	650
5261300	Baderampe Hamresanden	500
	Sum	**5 732**

5231122 Bro Langfeldts Allmenning
Det er gjennomført et forprosjekt for bro mellom Bystranda og Langfeldts allmenning som har gitt et mer detaljert grunnlag for hvordan prosjektet kan gjennomføres samt en foreløpig beregning av kostnader. Total beregnet prosjektkostnad anslås til 9,8 mill. kr.

Det er tidligere omdisponert 5,3 mill. kr til prosjektet fra avsluttede prosjekter hos Parkvesenet samt fra småbåthavn hos Eiendom. Gjennom å omdisponere 1,1 mill. kr i forbindelse med rebudsjetteringen, vil prosjektet få en budsjettramme på 6,4 mill. kr. Videre foretas en ordinær budsjettendring, hvor det hentes 2,0 mill. kr fra et utbyggingsprosjekt hos Klima og Areal som har en bevilgning som ikke vil bli brukt. Ny budsjettramme vil således bli 8,364 mill. kr. Det forutsettes at restbehovet dekkes gjennom overføringer fra disposisjonsfond i den grad dette viser seg nødvendig.

5261127 Kyststi Vågsbygd
Prosjektet tilføres 650 000 kr fra avsluttede prosjekter under arbeidsplan investering «Turstier og turløyper». Merking og skilting av Kyststi Vågsbygd er budsjettert til 1,13 mill. kr hvor av 480 000 kr er finansiert av statstilskudd.

5261300 Frilluftsområde Hamresanden - baderampe
Prosjektet tilføres 500 000 kr fra arbeidsplanen Turstier og turløyper for at det skal opparbeides en rampe og et flyteanlegg for bading på Hamresanden tilpasset brukere med funksjonsnedsettelser. I tillegg har Parkvesenet fått tilsagn om statstilskudd på 1,19 mill. kr til prosjektet.

5231127 Kjøita Skatepark
Planene for prosjektet ble grundigomtalt i 1. tertial. Resterende finansieringsbehov på 3,5 mill. kr dekkes gjennom omdisponering og rebudsjettering av restmidler fra avsluttede prosjekter i Parkvesenets arbeidsplan investering “friluftsprosjekter” og “nærmiljøprosjekter”.

Total ramme for prosjektet er 19,43 mill. kr. hvor av 6,18 mill. kr er statstilskudd og moms kompensasjon. Samlet ramme er økt med 1 mill. kr fra 1. tertial og skyldes økte anleggskostnader samt tilrettelegging for et framtidig lager- og toalettbygg. Tiltaket innebærer at nødvendig infrastruktur etableres nå, slik at bygget kan oppføres på en enkel og kostnadseffektiv måte på et senere tidspunkt. Lager- og toalettbygget er et sterkt ønsket tiltak i området.

Tabellen nedenunder viser alle prosjekter som rebudsjetteres i 2. tertial:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Rebudsjettering netto
5000001	Kommunalt bidrag byvekstavtale	4 700
5146005	Utskiftning av gatelysstolper etter råtekontroll 510330 33280 A	737
5180000	Kjøp av transportmidler/maskiner KIV, Park, Idrett	2 544
5180001	Kjøp av transportmidler HS,OP,KU,IKT,KE	9 947
5180002	Skjærgårdsbåt	577
5183006	Gravemaskin til lærlinger 510450 33219 105	727
5183012	Ny sonestasjon Øst 510453 33219 1	2 308
5183014	Tak varmgarasje Dalane 510453 33219 105	456
5140000	Vei og gatebelysning 33280 A	24 936
5140004	Gangfeltbelysning 33280 A	-3 028
5140018	Veilysskap utskiftninger 33280 A	-284
5140019	Sanering - opprusting av luftstrekk - veilys 33280 A	-811
5140024	Intensiv belysning 33280 A	-201
5140026	Utskifting armaturer Vest 33280 A	-17 907
5140028	Ombygging av tennskap 33280 A	-518
5140031	Oppgradering VA lys Lund 33280 A	-3 515
5193000	Øvrige dammer 510090 36005 991	10 450
5110000	Nyanlegg arbeidsplaner	100
5110001	Betalingsløsninger	1 200
5110003	Ladestasjon elbiler	1 500
5110005	Håndhevingsteknologi	300
5110008	Ladestasjon kommunale biler	800
5110016	Bygg- og brannteknisk Parkeringshus	2 719
5130000	Arbeidsplan vei 510330 33200 A	-8 185
5136000	Tilskudd større vei 510330 33250 991	255
5136100	Gatebruksplan 510330 33200 991	4 810
5136006	Ny bro Haus 510330 33230 991 OJ	17 371
5136012	Klimaendringer - Plan og tiltak for håndtering av overvann	1 500
5136013	Asfaltering 510330 33200 991	139
5136014	Felt Fidje - hovedanlegg vei 510330 33200 991	250
5136025	Kolekniben vei 510330 33200 991	534
5136300	Trafikksikkerhetstiltak Skolegårder 510330 33200 991	29 996
5136301	Trafikksikkerhetstiltak Nygård skole (del av 5136300)	-12
5136302	Trafikksikkerhetstiltak Ve skole (del av 5136300)	-1 062
5136303	Trafikksikkerhetstiltak Hellemyr skole (del av 5136300)	-22
5136304	Trafikksikkerhetstiltak Krossen skole (del av 5136300)	-18
5150003	Benestad vei B utbyggingsområde	-862
5150004	Bjørndalen utbyggingsområde	-97
5150006	Benestad utbyggingsområde VA	-752

5151000	Silokai - skolevei til Todda 510330 33200 A	900
5151016	ATP-prosjekt Tangvall kollektivterminal 510330 33200 A	-1 229
5151021	Oddermarka kryss 510330 33200 A	4 412
5151022	Eivind Jarls gate - fortau 510330 33200 A OJ	-223
5151023	Ravnedalsveien - utbedring fortau 510330 33200 A	-81
5151024	ATP-prosjekt Sølvveien fortau 510330 33200 A	58
5151025	ATP-prosjekt Byvekst Rådhusgata fra Elvegata til Festningsgata	5
5151026	ATP-prosjekt Andøyveien 510330 33200 A	-97
5151027	ATP-prosjekt Jærnesheia - snuplass bussplass 510330 33200 A	-18
5151028	ATP-prosjekt Kampanjearbeid 510330 33200 A	-11
5151029	ATP-prosjekt Hjertesone 510330 33200 A	-17
5151030	ATP-prosjekt Moneheia - snarvei og fortau 510330 33200 A	-106
5151032	ATP-prosjekt Andreas Kjærs vei - ny vei og fortau	-782
5151033	ATP-prosjekt Gunhilds fortau 510330 33200 991 OJ	-19
5151034	ATP-prosjekt Tretjønnv - Fagerholt - Ålefjærv 510330 33200 A OJ	-13
5151037	ATP-prosjekt Kollektivtrasé Eg bru - Spicheren 510330 33200 A OJ	-78
5151081	Utbedring av gang- og sykkelvei langs Tinnheiveien	50
5151085	Sykkelskur på Lundeveien avlastning 510330 33200 A	-404
5151086	Sykkelskur ved Jegersberg gård 510330 33200 A	-404
5330001	Kartajourhold og teknisk utstyr (arbeidsplan)	2 220
5330011	SKRÅFOTO	194
5330012	Historisk arkiv	221
5160000	Arbeidsplan vann 510200 34000 105	-7 960
5166500	E18-E39 samarbeidsprosj m/SVV 510200 34000 105	3 033
5167636	Krageboen HB 510200 34000 1	22 056
5167618	Vatneli og Lauvslandmoen vannverk 510200 34000 105	1 000
5166222	Beholdere nødvann	3 000
5170000	Arbeidsplan avløp 510200 35000 105	10 007
5177601	Renseanlegg Høllen 510200 35000 105	2 066
5177602	Odderøya renseanlegg, oppgradering 510200 35000 105	3 191
5176500	E18-E39 samarb.prosjekt SVV avløp 510200 35000 105	13 054
5176502	Kjos krysset avløp (del av 5176500) 510200 35000 105	2 749
5177605	Hånes PS- ny pumpestasjon avløp 510200 35000 105	3 942
5177609	Oppgradering ledning Oftenes/Kjellandsheia - Høllen avløp 510200 35000 105	2 000
5177610	Sodefjed - Stangenes avløp 510200 35000 105	2 920
5177616	Slamkiosk avløp 510200 35000 105	-155
5177617	Randesund bydelssenter avløp 510200 35000 105	-890
5176204	Gyldensløves gate avløp (del av 5176200) 510200 34000 105	138
5177612	Oppgradering sikkerhet pumpestasjoner avløp 510200 35000 105	-2 282
5213000	Arbeidsplan nærmiljø Park	4 055
5213036	Arrangementsstrøm Tresse	446

5216000	Arbeidsplan friluftsliv park	2 573
5216227	Dvergsøya, renovere betongbrygga	275
5231100	Paviljongen Torvet	1 758
5231105	Nybyen Aktivitetspark	1 936
5231106	Oppfølging trygghetsvandring	0
5231107	Bydelspark Vågsbygd	1 732
5231110	Bro over Otra brohode og park	0
5231111	Eg kvartalslekeplass	1 000
5231112	Prestebekken kvartalslekeplass	1 300
5231114	Uteområde Bystranda - Aquarama	0
5231116	Tangen Aktivitetspark	0
5231117	Utbyggingsavtale Mæbø kvartalslek	620
5231119	Utbyggingsavtale Hellemyr	774
5231120	Utbyggingsavtale Kokleheia Amfi	1 187
5231121	Kvartal 20 - bakgården	4 940
5231122	Langfeldts Allmenning - grøntanlegg	6 355
5231123	Utbyggingsavtale Elveparken lokalpark	630
5231124	Øvre Slettheia områdemidler og studie	2 275
5231127	Kjøita Skatepark	10 500
5231128	Områdeutvikling Marvika – Parkvesenet	2 915
5231101	Bydelsfond	5 984
5231304	SSK Oddersjaa – flerbruksløype Kongsgård Bydelsfond	300
5231307	Hellemyr vel – kvartalslek Bydelsfond	-241
5231310	Svarttjønnheia Vel - aktivitetspark Nodelandsheia	-389
5231313	Sødal Terrasse kvartalslek - Bydelsfond	-134
5231315	Tjønneveien møteplass - Bydelsfond	0
5231316	Justvik senterområde - Bydelsfond	1 100
5231317	Grimsmyra lokalpark - Bydelsfond	1 100
5231501	Gartneriet - oppgradering	58
5261100	Turstier turløyper	178
5261103	Oddeøya - Fyrtrappene inkl rassikring og adkomst	252
5261109	Turløype Eidet og Justneshalvøya	0
5261111	Asperøya - tursti	521
5261118	Otra Elvepark – turløype	200
5261119	Turvei Øyliheia	0
5261120	Renovering lysløype Sukkevann	0
5261121	Sukkevann turvei syd – vest	0
5261122	Turvei Odderøya Peisestua	100
5261123	Gleodden HC adkomst	20
5261125	Friluftsområde Sukkevann - rundløype søndre del	1 600
5261125	Friluftsområde Sukkevann - rundløype søndre del	-1 600

5261127	Kyststi Vågsbygd	650
5261300	Friluftsområde Hamresanden rehabilitering	1 024
5261302	Gammeløya brygger og toalett	572
5261303	Rehab lysløype Jegersberg	0
5261307	Friluftsområde Topdalsstø	270
5261308	Sukkevann Dalen - turvei	0
5261309	Friluftsområde Kilen	0
5261311	Dagsturhytte Øyliheia	100
5261312	Kvernhusviga Hamresanden flytebrygge	0
5261313	Friluftsområde Stokken brygger	450
5261313	Friluftsområde Stokken brygger	-450
5261315	Friluftsområde Gammeløya – kajakklanding og teltområde	240
5261315	Friluftsområde Gammeløya – kajakklanding og teltområde	-240
5261318	Friluftsområde Prestøya	311
5261400	Egenandel Skjærgårdspark Vest	1 332
5261403	Hummervika – utvidelse parkering	580
5261404	Helgøya – toalett	0
5261405	Kvernhusvannet – Rødbu og renovering brygger	250
5261406	Friluftsområde Helgøya -tyskerbrygga	40
5261407	Vassøyane	60
5261408	Friluftsområde Helgøya – turvei	700
5261408	Friluftsområde Helgøya – turvei	-200
5410001	Kjøp og oppgradering kommunale boliger	6 040
5410004	10 enkeltstående utleieboliger	13 176
5410007	6 boenheter habilitering	450
5410008	Sosial bolig - barnerike familier	9 640
5410009	6 samlokaliserte boliger rus og psykisk helse - hybridmodell	-11 253
5410011	Oppgradering personalfasiliteter boliger	325
5430001	Radontiltak, oppstart 2013	300
5430008	Søppelboder bydelshus/grendehus	1 025
5430018	Utskifting av pelletsanlegg	340
5439017	Betalingsløsning og strømsøyler, oppstart 2024	510
5439018	Christiansholm oppgradering, oppstart 2024	539
7015020	Birkelid utomhusplan	1 340
7113010	Tangvall skole	8 500
7117010	Utvidelse av Lundeveien avlastning	915
7781010	Gjestehavna- oppgradering bølgebrytere	-1 500
7781020	Gjestehavna rehabilitering bygg, oppstart 2021	492
7781030	Gjestehavna, oppgradering utomhus, oppstart 2022	2 146
9120090	Garantiprosjekt Kringsjå skole og idrettshall, arbeid ute	1 188
9205010	Setesdalsveien 53, nybygg etter brann	250

9274010	Vardåssløyfen 26, nybygg etter brann	324
9501010	Nytt helsehus Eg	8 458
9643010	Korsvikkilen 87, nybygg etter brann	113
9952010	Lauvåsen ungdomsskole	2 890
5010000	Boligprogrammet	7 334
5010013	Marvikssletta utb.område, Torg	8 600
5010017	Marvikssletta utb.område, VA omlegging	2 009
5010020	Sentrumsutvikling Tangvall	2 765
5010021	Infrastruktur Tangvall	308
5430010	Strukturendring skole, ev. rehabilitering Hånesområdet	27 000
5010030	Infrastruktur Lauvåsen g/s	3 165
5010045	Lumber, bidrag basseng	1 250
5010059	Gatetun/granittfortau Tordenskjoldsgate	1 200
5070050	Pilot - utslippsfri anleggs/byggeplass	1 990
9220020	Tordenskjoldsgate skole - ombygging og utvidelse	1 000
5530000	Kjøp og salg av fast eiendom	5 250
5530000	Kjøp og salg av fast eiendom	-70 000
5530001	Sikring - kjøp friluft	1 033
5530002	Kjøp grunn gang/sykkelvei	1 640
5530011	Salg av utleieboliger	-7 008
5530014	Regulering Gimleområdet	275
5531*	Boligpolitiske prosjekter	10 674
8*	Utbyggingsområdene	-8 701
	Sum	**240 030**

11.7 Næring og Nav - investeringer

I 2. tertial foretas det budsjettendringer vedrørende investeringsprosjekter som har behov for budsjettendringer:

Tall i 1000 kr

Prosjekt	Prosjektnavn	Netto årsbudsjett	Netto budsjettendring
4300246	Gyldengården 2025/2026 inventar og utstyr	0	0
4600000	NAV investering 2026 innkjøp av biler	0	0
Sum		**0**	**0**

Prosjekt 4300246 Gyldengården 2025/26, inventar og utstyr

Investeringskostnadene i 2026 er anslått til om lag 1,4 mill. kr. Prosjektet har ikke budsjettmidler eller tilgjengelige restbevilgninger for rebudsjettering i 2026. Merforbruket på om lag 2,5 mill. kr fra 2025 inngår ikke i det oppgitte investeringsbehovet for 2026. Kommunedirektøren vil komme tilbake til håndteringen av merforbruket i forbindelse med årsoppgjøret.

Nye prosjekter

Prosjekt 4600000 Nav investering 2026 innkjøp av biler

Det planlegges anskaffelse og utskifting av flere biler til bruk ved Nav-kontoret. Kostnaden på 1,7 mill. kr

budsjetteres med statlig finansiering. Anskaffelsene vil derfor ikke medføre økt netto belastning for direktørområdet.

11.8 Overordnede økonomiske forhold – område 9

Prosjekt 4920002 Ansvarlig kapital KKP
Det ble bevilget 50,1 mill. kr i årsbudsjettet til egenkapitalinnskuddet i Kristiansand kommunale Pensjonskasse (KKP). Fakturaen fra KKP er 561 000 kr høyere enn budsjettert. Det foreslås å øke bevilgningen med tilsvarende beløp og bruke kapitalfondet for å dekke den økte utgiften.

Prosjekt 4920003 Ansvarlig kapital KLP
Det ble bevilget 3,34 mill. kr i årsbudsjettet til egenkapitalinnskuddet i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Fakturaen fra KLP er 388 000 kr høyere enn budsjettert. Det foreslås å øke bevilgningen med tilsvarende beløp. Dette kan i henhold til regelverket ikke finansieres av lån. Det foreslås derfor at kapitalfondet finansierer dette.

Låneopptak
I den grad det tidligere i saken ikke er kommentert annen finansiering av de enkelte prosjekter, vil samlet økt finansieringsbehov måtte dekkes ved låneopptak.

I beregningene for budsjetterte avdrag i 2026 er det lagt til grunn 25 års avdragstid på nye lån til investeringer i opptaksåret. Kommunedirektøren er i finansreglementet delegert fullmakt til å godkjenne rentebetingelsene og undertegne lånedokumentene.

I denne saken foreslår Kommunedirektøren at låneopptak til årets investeringer samlet økes med 192 mill. kr. Lån til investeringer som skal tas opp i 2026 utgjør inntil 1 268 mill. kr inkludert finansiering av fjorårets underskudd/manglende finansiering av investeringsregnskapet med kr 51,8 mill. kr. Denne finansieringen ble vedtatt i saksnr. 42/26 av Bystyret tidligere i år. Det totale låneopptaket inklusive Startlån blir dermed inntil 1 508 mill. kr.

Startlån
Boligmarkedet i Kristiansand har pr. 2. tertial hatt en prisvekst på 7 % i 2026, noe som fortsatt er høyere enn gjennomsnittet i Norge som har vært på 4,9 %. Økningen siste fem år er på 30,2 %, som kun er lavere enn Bergen med 36 % og Stavanger med 43,5 %, når man ser på de største kommunene i landet. Kristiansand kommune har pr. 31. august mottatt 456 søknader om startlån og tilskudd i 2026. Dette er 25 % flere enn i samme periode i fjor.

Kommunen har innvilget 76 nye startlån, og utbetalt totalt 150,5 mill. kr. Dette er som forventet, og ytterligere innlån fra Husbanken i 2026 vil ikke være nødvendig. Startlånene er utbetalt til barnefamilier i 39,2 % av sakene, noe som er på linje med utviklingen i 1. tertial. Andelen er fortsatt lavere enn ønsket mål på minst 50%.

Det har blitt innvilget og utbetalt tilskudd på totalt ca. 6,2 mill. kr. fordelt på 14 saker, der 3 av utbetalingene er tilskudd til tilpasning, og 11 av utbetalingene er tilskudd til etablering. Som forventet har utbetalingene av tilskudd tatt seg betydelig opp i løpet av 2. tertial. Det er i tillegg innvilget 17 tilskudd på ca. 9,3 mill. kr. som foreløpig ikke er utbetalt. Utbetalte tilskuddsbeløp forventes å ligge stabilt på dagens nivå ut året.

Det er pr. 2. tertial ikke regnskapsført tap på startlån i 2026.

12 Status verbalvedtak

12.1 Organisasjon og teknologi

"-" vises der det ikke er registrert data

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-01 Trygge teknologibaserte tjenester	Bystyret ber om en sak der administrasjonen klargjør hvordan en skal sikre brukertrygghet, brukervennlighet og brukerkompetanse hos personer som fremover skal motta teknologibaserte tjenester fra kommunen.	Iht. plan	Arbeidet er påbegynt, og orienteringen vil belyse både teknisk sikkerhet og informasjonssikkerhet, samt innbyggerrettede aspekter som brukervennlighet og ivaretakelse av innbyggernes kompetanse. Både stabs- og tjenesteområdene involveres for å sikre en helhetlig oversikt.
2026-02 Ansettelse av mennesker med hull i CVen	Bystyret ber administrasjonen om å redegjøre for hvor stor andel av ansettelser mennesker med hull i CVen eller mennesker med nedsatt funksjonsevne utgjør i Kristiansand kommune. Administrasjonen bes også om å redegjøre for tiltak for å øke andelen ansettelser blant disse gruppene.	Iht. plan	Kommunen har hittil i 2026 ansatt 1 055 personer. Seks av disse har oppgitt at de har nedsatt funksjonsevne. Dette er personer som selv har krysset av for nedsatt funksjonsevne i kommunens rekrutteringsverktøy. Det reelle tallet kan derfor være høyere. Kommunen registrerer ikke tilsvarende opplysninger om ansettelser av personer med hull i CV-en. Det er imidlertid ansatt fire personer hittil i 2026 gjennom unntak fra kvalifikasjonsprinsippet, hvorav to med hull i CV-en. For å øke andelen ansettelser av personer med hull i CV-en og/eller nedsatt funksjonsevne er følgende tiltak innført: • Mulighet til å rekruttere, uten ekstern utlysning, personer som står utenfor arbeid, utdanning og opplæring, samt personer med nedsatt funksjonsevne, gjennom unntak fra kvalifikasjonsprinsippet. • Samarbeidsavtale med Nav om rekruttering til midlertidige stillinger med varighet på inntil seks måneder uten ekstern utlysning. • Samarbeidsavtale med Nav om traineeprogram for innvandrere med høyere utdanning. • Veiledning i kommunens rekrutteringsrutiner. • Det arrangeres en kompetanse- og inspirasjonssamling for kommunens ledere om inkluderende rekruttering 24. november d.å. • Arbeidsledermodellen er etablert innen helse-, bygg- og malerfag i Kristiansand kommune. Kandidatene får et kvalifiseringsløp på arbeidsplassen, og noen av dem får sommerjobb, deltidsjobb eller fast jobb i kommunen. • Koordinator for språktrening på arbeidsplassen. • Kristiansand kommune er en «Flere i arbeid»-garantivirksomhet.

Status verbalvedtak

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-03 Eldre som ressurs i arbeidslivet	Bystyret ber om at det i den livsfasepolitiske utredningen som skal utarbeides i 2026, blir konkretisert hvordan eldre medarbeidere kan inngå som en bemanningsressurs etter normal pensjonsalder. Videre ber bystyret om en sak som klargjør og konkretiserer hvordan ulike arbeidsplasser kan legge til rette for at eldre kan være med å minske bemannings- og kompetanseutfordringer fremover.	Iht. plan	Forslag til livsfasepolitikk, inkludert handlingsplan og pilotprosjekter, ble behandlet i KDL 11. mai. Tematikken omtales nærmere i saken. Forslaget til livsfasepolitikk inneholder også en handlingsplan, der videre arbeid på området er ett av tiltakene. Prioriteringsgraden vil avhenge av signalene fra KDL og tilgjengelige ressurser. Vi har allerede orientert Eldrerådet om tematikken og mottatt gode tilbakemeldinger. Det er uttrykt ønske om en ny orientering i løpet av høsten for å gi en statusoppdatering. Det er ikke planlagt en egen skriftlig sak utover dokumentet om livsfasepolitikk, men en orientering i partssammensatt utvalg vil også kunne være aktuelt.
2026-04 Beredskap	Dagens sikkerhetssituasjon og klimaendringer krever at kommunen er forberedt og i beredskap. Det er vesentlig å være i forkant av hendelser og eventuelle katastrofer. Det er også viktig at kommunene har en beredskap som gjør dem i stand til å kommunisere og informere innbyggeren. På bakgrunn av dette ber bystyret kommunen om følgende tiltak: • Bystyret ber kommunen igangsette et prosjekt knyttet til beredskap knyttet til å se på sårbarhetspunkter opp mot flom, overvann, skred o.l. Det bes om at det sees på innovative løsninger som kan varsle eventuelle risikoer som beskrevet. • Det anmodes også om at det iverksettes tiltak for å sikre kommunikasjonsløsninger opp mot innbyggeren, da for å opprettholde eksempelvis mulighet for internettilgang og kommunikasjon fra kommunen til informasjonspunkter for innbyggere og sikre kommunikasjon til samfunnskritisk personell i kommunen, eksempelvis lege, brann og helse. • Bystyret ber om en rapport om status for tilfluktsrom i Kristiansand kommune. Rapporten skal vurdere dagens dekningsgrad og tilstanden på eksisterende tilfluktsrom. Videre ønsker bystyret at rapporten drøfter ulike metoder for å oppfylle kommunens behov for tilfluktsrom.	Iht. plan	Prosjekt for kartlegging og etablering av sårbarhetspunkter knyttet til flom, overvann, skred og lignende gjennomføres som en del av Interreg-prosjektet UBC ClimaResponse i samarbeid med United Baltic Cities (UBC). Prosjektet tester ulike scenarioer som også analyseres i kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse (HROS), som skal ferdigstilles høsten 2026. Prosjektet evalueres i 2027, og det må da tas stilling til videre drift av innovative løsninger for tidlig varsling av hendelser. Kommunen har fulgt opp bystyrets forslag om å iverksette tiltak for å sikre kommunikasjonsløsninger overfor innbyggerne i situasjoner der strøm og teledekning (ECOM) er ute over tid. Det er så langt etablert fire informasjonspunkter som kan bemannes av personell fra Kultur og innbyggerdialog i samarbeid med frivillige fra Røde Kors. Bruken av informasjonspunktene skal vurderes som en del av en nasjonal øvelse om egenberedskap og bortfall av strøm og ECOM i uke 44. Det er anskaffet alternative kommunikasjonsløsninger til informasjonspunktene gjennom prosjektmidler, men det er ikke sikret driftsmidler til videre beredskap og utvikling av prosjektet, slik at det kan dekke kommunens interne behov og løsninger som ivaretar informasjonskanaler til hele befolkningen. Kommunen har god oversikt over egne tilfluktsrom. Justis- og beredskapsdepartementet har sendt forslag til forskrift om nytt beskyttelseskonsept på høring. Sivilforsvaret har i tråd med forslaget pekt ut 69 kommuner som pliktområder som skal omfattes av forskriften. Kristiansand kommune er ikke blant disse kommunene, og vil derfor, slik forslaget nå foreligger, ikke omfattes av framtidige virkemidler som pålegg om nye dekningsrom eller etablering av offentlige tilfluktsrom, med mindre kommunen senere inkluderes i ordningen. Høringsfristen er satt til 30. oktober.

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-05 Politisk organisering perioden 2027-2031	I arbeid med ny politisk struktur for neste periode bes det om en sak hvor kommunalutvalgets funksjon og portefølje vurderes. Det bes redegjort i saken for om oppgavene kan overføres andre utvalg, hvordan det partssammensatte arbeidet kan fungere i andre modeller og hvordan intensjonen med kommunalutvalget kan videreføres i andre utvalg. Modellene skal tydeliggjøre mulige kostnadsbesparelser.	Ferdig	Den politiske saken er vedtatt i bystyret 27.mai i sak 52/26. Ny politisk struktur er vedtatt gjeldende for neste periode (2027-2030).

12.2 Økonomi og virksomhetsstyring

"-" vises der det ikke er registrert data

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-06 Tilfalte midler fra staten	Bystyret ber administrasjonen om å sørge for at midler uten bindinger fra staten som tilfaller kommunen i løpet av et år blir tilført disposisjonsfondet eller brukes til nedbetaling av gjeld, med mål om å understøtte viktigheten av budsjettprosessen i kommunen.	Ferdig	Dette verbalvedtaket ble i 1. tertialrapport 2026 vedtatt som en handlingsregel for overordnet økonomistyring i framtidige tertialrapporter og økonomiplaner. Handlingsregel nr. 7: “Midler uten bindinger fra staten som tilfaller kommunen i løpet av et år skal tilføres disposisjonsfondet eller brukes til nedbetaling av gjeld”. Dette legges inn i kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2027-2030 og følges opp i framtidige tertialrapporter og økonomiplaner.

12.3 Oppvekst

"-" vises der det ikke er registrert data

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-07 Forskningsprosjekt, mer praktisk undervisning	Bystyret ber administrasjonen ta initiativ til et forskningsprosjekt ved en eller flere utvalgte skoler i Kristiansand for å se på skolens evne til å inkludere ulike elever ved økt brukt av praktisk undervisning i ulike fag. Det søkes å samarbeide med forskningsaktører, relevante fond og stiftelser.		Kristiansand kommune og UiA har søkt om og fått midler til et forskningsprosjekt på Sjøstrand skole. Prosjektleder ved UiA er Anne Lien. førsteamanuensis og leder forskningsgruppa i naturfagdidaktikk ved UiA. Formålet med prosjektet er å beskrive barneskoleelevers erfaringer med uteskole og deres tilknytning til steder og natur i nærmiljøet. Vi vil undersøke hvordan lærerne kan bygge videre på disse erfaringene i sin egen undervisning for å gjøre skolen mer praktisk og relevant for elevene. Kristiansand kommune har fått tildelt 4 257 004 kroner til utstyr og læringsarenaer. Tildelingen er knyttet til Stortingsmelding 34 – En mer praktisk skole. Skolene har skissert hvilket utstyr de trenger for å skape en mer praktisk undervisning, og har fått tildelt penger etter beskrivelsene. En mindre del av potten har gått til Ungt Entreprenørskap, og til et prosjekt med Geitmyra der SFO får kniver og fjøler til et «kuttekurs». Prosjektet har oppstart høsten 2026 og avsluttes 31.12.2027.
2026-08 Fosterhjem i kommunen	Bystyret ber om en sak om hvordan kommunen, sammen med Bufetat, jobber for å beholde fosterhjem og rekruttere nye fosterfamilier.		Bystyret gjorde i desember 2025 vedtak om å få en sak som beskriver hvordan kommune og Bufetat jobber for å beholde og rekruttere nye fosterhjemsfamilier. Saken ble behandlet i juni 2026, der Bystyret gjør vedtak om at administrasjonen skal utarbeide en plan for å øke rekrutteringen av fosterhjem i Kristiansand. Administrasjonen var usikker på hvilken plan etter kommunens planstrategi Bystyret ønsker, og har i Oppvekstutvalget i september fått vedtak om en “plan for rekruttering av fosterhjem” svares ut gjennom et saksfremlegg som gjør synlig innsatser for å rekruttere og beholde fosterhjem.

12.4 Helse og mestring

"-" vises der det ikke er registrert data

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-09 Tjenestedeling BPA	For å følge opp vedtaket om endringer i tjenestetildeling som blant annet kan organiseres som BPA-ordning, i sak 91/25 i bystyret, ber bystyret administrasjonen om å om å fremlegge økonomiske konsekvenser for gjennomførte og planlagte endringer i tjenestetildeling i sammenheng med behandling av 1. tertialrapport.	Iht. plan	Kommunedirektøren følger opp Bystyrets vedtak i sak 91/25 29.10.2025: *Forvaltningsrevisjon av BPA i Kristiansand kommune*, i saken som blir lagt frem for Bystyret 17 juni 2026. Saken svarer også ut verbalvedtaket ved å gjøre rede for endringer i tjenestetildeling og hvilke økonomiske konsekvenser ulike tilnærminger kan få.
2026-10 Offentlig/privat samarbeid neste sykehjem	Bystyret ber administrasjonen om en vurdering av at neste sykehjem både bygges og driftes av private og/eller ideelle aktører. Vurderingen skal også synliggjøre eventuelle muligheter for å framskynde arbeidet med bygging og drift.	Iht. plan	Direktør for Helse og mestring vil legge fram en sak i Bystyremøte i juni. Det utarbeides en rapport/innspillsnotat særskilt knyttet til bygg som blir en del av Helse og mestring sin sak. Notat vil bli ferdig i løpet av mai måned.
2026-11 Brukerstyrt hus	Bystyret ber administrasjonen om å utrede mulighetene for få på plass et brukerstyrt hus innen rusmiddelfeltet i Kristiansand. Administrasjonen bes om å se til lignende tilbud i Oslo og Bergen. Det forutsettes at kommunen ikke skal drive tilbudet. Feltsykepleien og ideelle aktører inviteres inn i utredningsarbeidet. Utredningen skal legges frem før kommunedirektørens fremleggelse av økonomiplan og budsjett høsten 2026.	Ferdig	Verbalvedtaket er fulgt opp i sak 23/26: Utredning av behov og muligheter for etablering av Brukerstyrt hus, som ble behandlet av Helseutvalget 12. Mai 2026. Helseutvalget tok utredningen til orientering og direktør for Helse og mestring vil følge opp videre frem mot neste rullering av økonomiplan, slik det fremkommer av øvrige vedtak i saken.
2026-12 Bruk av midler i hjemmetjenesten	Bystyret ber administrasjonen å redegjøre for hvordan midlene som har vært bevilget til hjemmetjenesten utover kommunedirektørens forslag for 2024 og 2025 har blitt disponert. Bystyret ber også om at eventuelle ressurser som blir frigjort gjennom innføring av fritt brukervalg i hjemmetjenesten blir brukt til å styrke tjenesten.	Iht. plan	**Midlene bevilget i økonomiplanene 2024 til 2027** Kommunedirektøren foreslår å bruke bevilgningen som er vedtatt til styrking av hjemmetjenester til å økning i ISF-satsene til hjemmesykepleie. Midlene fordeles da i prinsippet til alle, ved at tjenesten får bedret sin reelle kapasitet til å følge opp dagens brukere og tjenester. Utførertjenesten har over flere år hatt negative økonomiske avvik. Styrkingen gir tjenesten noe større økonomisk handlingsrom og reduserer behovet for bemanningsreduksjon tilsvarende 4 mill. kr. Administrasjonen følger opp vedtaket i sak til Bystyret 23 september 2026 om Innføring av fritt brukervalg på hjemmesykepleie. Økonomisk konsekvenser vil fremgå av saken.

12.5 Kultur og innbyggerdialog

"-" vises der det ikke er registrert data

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-13 Oppfølging og samlingssteder for innbyggere fra krigs- og konfliktområder	Bystyret ber administrasjonen sikre at Palestinere og andre folkegrupper fra landområder som preges av krig og konflikt får tilstrekkelig oppfølging fra kommunen, og at kommunen legger til rette for egnede samlingssteder.	Ferdig	Palestinere har fått tilbud om, og benytter funksjonelle lokaler.
2026-14 Ytterligere behov for lokale for det jødiske samfunnet	Det er over 80 år siden ett av de mørkeste kapitlene i vår historie fant sted. Jødiske nordmenn ble fraktet til dødsleirer av sine landsmenn, og jødisk eiendom ble inndratt til fordel for nazistene, herunder Moritz	Forsinket	Rapport til bystyret skulle egentlig vært levert til junimøtet 2026. Det har vært flere møter med eiendom for å se hvilke muligheter som finnes i kommunens eiendomsportefølje. Det arbeides nå med lokaler som kan være

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
	Rabinowitz's lokaler i Kvadraturen. I dag opplever 7 av 10 jøder i Norge trakassering knyttet til sin identitet, og frykten blant jøder i Kristiansand er stor. Jøder i Kristiansand har henvendt seg til forslagsstiller og bedt om et samlingslokale hvor de kan minnes, oppleve samvær og drive informasjonsarbeid. Bystyret ber administrasjonen undersøke ytterligere behov for lokale, og i samarbeid med representanter for det jødiske samfunnet i Kristiansand størrelsesomfang på bygningen og andre behov, samt å underrette bystyret i egen rapport. Bystyret ber administrasjonen om å fremme saken i første kvartal i 2026.		aktuelle, men det er ennå avklaringer som må gjøres. Det er en god dialog med det jødiske miljøet, og de er innstilt på at det kan ta tid å finne lokale som egner seg til deres ønske.

12.6 By- og stedsutvikling

"-" vises der det ikke er registrert data

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
2026-15 Satsing på skolehager	Bystyret ber administrasjonen om å videreutvikle skolehagesatsningen til Kristiansand kommune, med tydelig mål om å være best i landet på skolehager. Bystyret anser bybondens rolle i arbeidet som viktig.	Iht. plan	**Satsning på skolehager** Bystyret ber administrasjonen om å videreutvikle skolehagesatsningen til Kristiansand kommune, med et tydelig mål om å være best i landet på skolehager. Bystyret anser bybondens rolle i arbeidet som viktig, og rammen økes med 500 000 kr årlig i perioden 2027-2030. Det er stor interesse og engasjement knyttet til urbant landbruk og urbant landbruk skolehager. Dette kommer særlig til uttrykk gjennom etablering av skolehager i samarbeid med direktørområdet Oppvekst. Tiltakene har som mål å styrke elevenes læring, bærekraftforståelse og kunnskap om lokal matproduksjon. Prosjekt "Urbant landbruk skolehager" har høy aktivitet og viser gode resultater. Forbruket er lavere enn budsjettert som følge av omprioriteringer og utsettelser ved enkelte skoler. Dette gjelder imidlertid tiltak som forventes gjennomført i løpet av 2027.
2026-16 Matberedskap	Sett i lys av behovet for matberedskap ber bystyret administrasjonen påse at all dyrka mark som kommunen eier drives etter kravet om driveplikt i jordloven. Det skal tilbys langsiktig leieavtaler til drivere der dette er naturlig. Bystyret ber også om at det vurderes å selge slike arealer til bruk som allerede er i drift.	Iht. plan	**Matberedskap** I 2025 ble det lagd en oversikt over kommunale eiendommer med dyrka mark (Areal- og miljøutvalget 22.05.2025 sak 202501010). Oversikten viser at kommunen eier 340 daa med dyrka mark, fordelt på 282 daa fulldyrka jord, 21 daa overflatedyrka jord og 37 daa innmarksbeite. Eiendommenes jordbruksareal varierer i størrelse fra 55 daa til 1 daa. 63 % (213 daa) er i drift (jf. opplysninger fra søknader om produksjonstilskudd). Arealene blir benyttet til produksjon av grovfôr, korn, jordbær og beite for sau. De øvrige arealene, 37 % (127 daa) blir i dag ikke benyttet til jordbruksproduksjon. Dette er i hovedsak arealer som er regulert til grønnstruktur, friområder, idrett og byggeområder. Arealene ligger ved boligområder, friluftsområder og skoler. Disse brukes ofte som lek- og rekreasjonsområder, inkl. ballbaner og arealer for aktivitet. Det meste av disse arealene er i aktiv bruk, men ikke til landbruksformål. Kommunalsjefsområde Klima og areal gjennomgår nå listen og utarbeider leieavtaler for eiendommene i tråd

Verbalvedtak	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status
			med jordloven § 8 (driveplikt). Det vil også bli tatt en vurdering om noen av arealene kan selges.
2026-17 Dyrevelferd for kjæledyr	Bystyret ber administrasjonen om å gå i dialog med Agder fylkeskommune med mål om å finne tiltak og ordninger for å bedre dyrevelferden til kjæledyr i Kristiansand og omliggende kommuner.	Iht. plan	**Dyrevelferd kjæledyr** Parkvesenet har igangsatt et arbeid for å vurdere hvordan kommunen kan gå frem med utvikling av en dyrevelferdsplan. I den forbindelse er Agder fylkeskommune kontaktet, men de har opplyst at de verken har kompetanse innenfor dette fagområdet eller kapasitet til å prioritere arbeidet. Fylkeskommunen anbefalte at kommunen tok kontakt med Mattilsynet for mulig samarbeid. Mattilsynet har imidlertid signalisert begrenset kapasitet og uttrykt usikkerhet knyttet til hvilken rolle de eventuelt kan ha i et slikt arbeid. Parkvesenet vurderer at det i dagens situasjon er mest hensiktsmessig å prioritere opprettholdelse av veterinærvakten fremfor videre arbeid med en dyrevelferdsplan. Med bakgrunn i dette anses arbeidet med dyrevelferdsplan avsluttet.
2026-18 Mulighetsstudie, bruk av bygningsmasse på Odderøya	Bystyret ber administrasjonen om å igangsette en mulighetsstudie for mer effektiv bruk av bygningsmassen på Odderøya for å plass til mer kreativ næring. For bygget "Magasinet" skal det foreligge estimat på kostnader og forslag til bruk før framleggelse av økonomiplan og budsjett høsten 2026.		Arbeidet er forsinket. Det jobbes med kvalitetssikre estimat for kostander og mulig bruk av bygget.
2026-19 Mulighetsstudie, Auglandsbukta	Bystyret ber administrasjonen om å gå i dialog med involverte aktører i Auglandsbukta, med mål om å gjennomføre en mulighetsstudie for området.		Verbalvedtaket er svart ut i sak 46/27 i Areal- og miljøutvalget. Utvalget vedtok: Areal- og miljøutvalget ber om at man går i gang med arbeidet med mulighetsstudie og søker samarbeid med aktører med interesser i Auglandsbukta om finansiering og gjennomføring.
2026-20 Småbåthavn	Bystyret ber administrasjonen legge frem en sak som belyser ulike salgs- og driftsmodeller for småbåthavner. Bystyret ønsker at man skal unngå salg av havner i strategisk viktige områder for kommunen, samt at modellene som legges frem skal ivareta mulighetene for båtliv for brede grupper av befolkningen.		Sak fremmes for Kommunalutvalget 22 september.